

РЕШЕНИЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД (първи състав)

10 март 1992 година*

По дела T-68/89

Societa Italiana Vetro SpA, дружество по италианското право, със седалище в in San Salvo (Италия), за което се явява адв. Luigi Citarella, avocat в адвокатската колегия на Рим, и адв. Crisanto Mandrioli, avocat в адвокатската колегия на Милано, със съдебен адрес в Люксембург, при адв. Ernst Arendt, 4 avenue Marie-Therese,

T-77/89

Fabbrica Pisana SpA, дружество по италианското право, със седалище в Милано (Италия), за което се явява адв. Pierre van Ommeslaghe и адв. Bernard van de Walle de Ghelcke, avocats от адвокатската колегия на Брюксел, със съдебен адрес в Люксембург при адв. Jean-Claude Wolter, 8, rue Zithe

и T-78/89

PPG Vernante Pennitalia SpA (преди Vernante Pennitalia SpA), дружество по италианското право, със седалище в Генуа (Италия), за което се явява адв. Gianni Manca и адв. A. J. Manca Graziadei, avocats от адвокатската колегия на Рим и от адв. Michel Waelbroeck и адв. Alexandre Vandencasteele, avocats от адвокатската колегия на Брюксел, със съдебен адрес в Люксембург при адв. Ernest Arendt, 4, avenue Marie-Thérèse,

ищци,

подпомагани от

Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явява г-н J. E. Collins, член на Treasury Solicitor's Department, в качеството му на представител, подпомаган от адв. Stephen Richards, barrister of Gray's Inn, със съдебен адрес в Люксембург в посолството на Обединеното кралство, 14, boulevard Roosevelt, по отношение на исканията на ищците в частта, в която се отнасят до прилагането на член 86 от Договора за ЕИО

встъпила страна,

срещу

Комисията на Европейските общности, за която се явява г-н Enrico Traversa, г-н Julian Currell и по време на писмената фаза на производството г-н Hendrik van Lier, членове на правния отдел, в качеството им на представители, подпомагани от адв. Alberto Dal Ferro, avocat от адвокатската колегия във Vicence и адв. Hervé Lehman, avocat от адвокатска колегия на Париж, със съдебен адрес в Люксембург при г-н Roberto Hauder, представител на правния отдел, Centre Wagner, Kirchberg,

* Език на производството: T-68/89 - италиански; T-77/89 - френски; T-78/89 - английски.

ответник,

подпомагана от

Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явява г-н J. E. Collins, член на Treasury Solicitor's Department, в качеството му на представител, подпомаган от адв. Stephen Richards, barrister of Gray's Inn, със съдебен адрес в Люксембург в посолството на Обединеното кралство, 14, boulevard Roosevelt, по отношение на исканията на Комисията в частта, която се отнасят до прилагането на член 85 от Договора за ЕИО,

встъпила страна,

с предмет отмяната на решение 89/93/ЕИО на Комисията от 7 декември 1988 г. относно производство по прилагане на членове 85 и 86 от Договора за ЕИО (IV/31.906 - Флоат стъкло, ОВ L 33, стр. 44),

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ (първи състав)

в състав: г-н D. A. O. Edward, председател, г-н R. Garcia-Valdecasas, г-н K. Lenaerts, г-н H. Kirschner и г-н R. Schintgen, съдии,

секретар: г-н H. Jung

като взе предвид писмената фаза на производството и след устната фаза на производството, проведено на 12 - 15 ноември 1991 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства в основата на иска

1. Настоящото дело се отнася до решение на ответника, Комисията на Европейските общности (по-нататък наричани „решението” и „Комисията”), която налага глоба на тримата ищци, италиански производители на флоат стъкло, за това, че са нарушили член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО и установява нарушение от тяхна страна на член 86 от Договора. Трите дружества, получатели на решението, са на първо място Società Italiana Vetro (по-нататък „SIV”), чийто мажоритарен акционер е Ente Finanziamento Industria Manifatturiera (по-нататък „EFIM”); на второ място Fabbrica Pisana SpA (по-нататък „FP”), филиал на промишлената група Saint-Gobain (по-нататък „SG”) и на трето място Vernante Pennitalia (по-нататък „VP”), филиал на групата PPG-Industries Inc. от Pittsburg (по-нататък „PPG”).

2. В решението (точка 2) съответният продукт е определен като „флоат стъкло във всички негови разновидности”. Разграничават се три вида флоат стъкло: изтеглено стъкло, стъкло наречено „отлято” и най-важният вид - полирано (плоско) стъкло. Установено е, че в настоящия момент повече от 90 % от полираното стъкло се произвежда по така наречената технология флоат стъкло, модерен метод за

производство, който изисква за всяка производствена линия инвестиции от около 100 милиона ECU.

3. В рамките на промишлеността на флоат стъкло по принцип Комисията разграничава два пазара (точка 5); от една страна, пазарът на стъклото, предназначено за различните видове транспортна промишленост и, по-специално тази на автомобилостроенето (по-нататък „автомобилен пазар”); от друга страна, пазарът на стъкло, предназначено за другите видове промишленост и, по-специално строителната и за обзавеждането (по-нататък „неавтомобилен пазар”). На автомобилния пазар, производител на автомобилите се снабдяват директно от производителите на стъкло, които сами преработват флоат стъкло така, че да отговаря на нуждите на производителите. На неавтомобилен пазар флоат стъкло може да се използва без да се преработва (например като стъкло за прозорци) или преработено. В настоящия сектор клиентите могат да бъдат снабдявани или направо от производителите, или непряко, от търговци на едро, търговци - преработватели или от независими преработватели.

4. На 28 септември 1981 г., Комисията е изпратила на FP, SIV и VP, на дружество от италиански предприятия, специализирани в продажбата на флоат стъкло на едро, както и на членовете на две подобни дружества, вече разпуснати, решение (81/881/ЕИО, ОВ L 326 стр. 32, по-нататък „Решението от 1981”), което установява нарушение от тяхна страна на разпоредбите на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО. На първо място Комисията упреква дружествата на търговци на едро в това, че са приели в техните устава, правилници за прилагане на техните правила, решения и клаузи съгласно, които:

- задължението на членовете да купуват с посредничеството на сдруженията;
- забраната за членовете да внасят и задължението да разпределят след предварително разрешение на сдружението, внесените евентуално изделия от страните с държавна търговия;
- приемането и спазването на обща ценови списък.

На второ място Комисията упреква производителите и търговците на едро в това, че са сключили споразумения относно:

- установяване на квоти за продажба;
- предоставянето на специална отстъпка от цената;
- контрола на дейността на членовете на сдружението.

Решението от 1981 г. е влязло в сила.

5. През м. март 1986 г., Industria Vetraria Alfonso Cobelli (по-нататък „Cobelli”), установено в Reggio Calabria, с предмет на дейност търговия на едро на стъкло, завежда дело пред окръжния съд на Reggio Calabria срещу дружествата FP и SIV, като ги обвинява, че са допринесли за неговото разорение с поведение, което то считало за нелоялно и представляващо злоупотреба с господстващо положение. По-специално Cobelli ги обвинява за „мълчаливо споразумение”, в което е замесено и VP, „делящо да

поддържа стабилността на пазара чрез приемане на тарифи за продажбата на техните продукти”. На 25 юни 1986 г. адвокатът на VP е изпратил на Cobelli писмо, в което се излага неточността на това твърдение, доколкото се отнася до VP. На 15 юли 1986 г., адвокатът на Cobelli му отговорил, като изразил „изумлението си, тъй като Industria Vetraria Cobelli и неговият собственик никога не са поставяли под съмнение коректното поведение и достъпността, която Vernante Pennitalia е показвала по отношение на него.”

6. През м. юли - м. октомври 1986 г. Комисията, като действа въз основа на член 14, параграф 2 от Регламент №17 на Съвета от 6 февруари 1962 г. първи регламент за прилагането на членове 85 и 86 от Договора (ОВ 1962 г., 13, стр. 204, по-нататък „Регламент №17”) е извършила проверки от една страна в FP, SIV и VP и от друга страна в предприятие, специализирано в продажбата на едро на флоат стъкло, Socover SpA (по-нататък „Socover”), което е сред получателите на Решението от 1981 г.

7. С документ от 31 октомври 1986 г., постъпил в Комисията на 6 ноември 1986 г., г-н Alfonso Cobelli, собственик на Cobelli, е подал искова молба до Комисията въз основа на член 3 от Регламент №17 с цел да бъде установено, че SIV, FP и VP са действали в нарушение на правилата на конкуренцията. Според Cobelli от дълго време съществува споразумение между тримата производители, „което цели да контролира и стабилизира пазара и да премахне всякаква форма на взаимна конкуренция, чрез приемането на ценови списъци на цените, договорени за продажбата на техните продукти; тези листи предвиждали не само еднакви цени за еднородни категории продукти, но също и еднакви условия за продажба и начини на плащане и подразделяли клиентите на отделни групи според търговското значение въз основа на оборота и на сферата на дейност, като прилагали по отношение на всяка група различна цена на продажба, чрез „гама от отстъпки”, с разлика от около 9 % между първата и последната група”. По-нататък Cobelli обвинява FP и SIV (но не VP), че са въвели от 1982 г. приблизително „търговска стратегия, която цели придобиване на пълния контрол, не само над производството, но и над дистрибуцията на стъклото, като изключва от пазара най-голяма част от сегашните търговци на едро - дистрибутори”.

8. На 13, 14 и 15 януари 1987 г., като действа въз основа на член 14, параграф 3 от Регламент №17 Комисията отново извършва проверки във FP, SIV и VP.

9. С писмо от 20 февруари 1987 г., VP представя на генералната дирекция конкуренция на Комисията (по-нататък „ГД IV”) възраженията си по жалбата на Cobelli, с която то се е запознало за първи път, като изтъква, по-специално в своя защита опровержението, което му е изпратил адвокатът на Cobelli на 15 юни 1986 г.

10. На 3 април 1987 г. Cobelli изпраща на ГД IV доклад, постъпил в Комисията на 10 април 1987 г. в отговор на представените възражения на FP, SIV и VP след съобщаване на тяхната жалба. В този доклад Cobelli твърди, че FP, SIV, а „в някои случаи също”, VP са участвали в периодични срещи с търговците на едро „понякога под защитата на дружества от категория, понякога по пряка инициатива на производителите”, и че тримата производители:

„се представят винаги с отлично съгласувани позиции по исканията на дистрибуторите: списъците на търгуваните продукти, винаги абсолютно еднакви,

публикувани едновременно или почти едновременно от трите предприятия, са изпращани на самите производители, преди да бъдат ясно формулирани по време на тези съвещания, без обаче да има и най-малката възможност да бъдат разисквани ... напротив, всеки път, когато (другите участници) се опитвали да повлияят на решенията на производителите или да предложат споразумения, които биха взели предвид техните собствени търговски изисквания, производителите противопоставяли един „общ фронт” ...

Само като пример могат да бъдат посочени някои от многобройните срещи, които са проведени преди 1984 и 1986 г., на които подписаният, що се отнася до повечето от тях, е присъствал: на 19 март 1984 в Неапол, по инициатива SIV, в Barbato; на 10 октомври и 31 октомври 1984 в Рим, в хотел Sheraton; на 19 октомври 1984 в Caserta, във Fontana; на 31 октомври 1984, друга среща в Bologna, във VIC SpA; разбрало се е, че важни срещи между търговските директори на трите предприятия са се състояли на 28 февруари и на 2 март 1985; на 2 май 1985 в Рим, в хотел Sheraton; на 18 февруари 1986 в Catane, само между Tortorici, Donato, Fontana, Milletti (FP), Baldi (SIV) и Bilotta от Callipo Vetro. Естествено срещите са много повече от изброените по-горе, за което се досеща той и още повече, че продължават да се провеждат до днес, макар че долуподписаният е твърдо изключен от тях, след като се осмели да поеме инициативата срещу производителите.

В подкрепа на това, което беше казано и като доказателство за съществуването, между производителите, на конкретни споразумения, насочени към съгласуване на цените и условията за продажба, достатъчно е да се прегледат приложените фактури, на които се виждат на същите дати и за същите продукти еднакви цени ...”

След като дълго разисква развитието на FP и SIV, Cobelli след това изключва VP,

„което със сигурност е взело участие в споразуменията с другите производители, що се отнася до ценовите списъци и съвпадащите отстъпки, но което също винаги спокойно е следвало, по-специално по отношение на долуподписания, едно абсолютно коректно търговско Развитие, което никога не е отговорно за злоупотреби или тайни споразумения, които целят да привилегирова един икономически оператор на пазара за сметка на другите ...”

11. На 15 октомври 1987 г., Комисията решава да открие производството, установено в член 3, параграф 1, на Регламент № 17. На 28 октомври 1987 г. тя изпраща на FP, SIV и VP писменото съобщение за нарушенията, предвидено в член 19, параграф 1 от цитирания регламент и в член 2, параграф 1 от Регламент № 99/63/ЕИО на Комисията от 25 юли 1963 г. относно изслушванията, предвидени в член 19, параграфи 1 и 2 от Регламент № 17 на Съвета (ОВ 1963 г., 127, стр. 2268, по-нататък посочван като „Регламент № 99/63”). Това съобщение за нарушенията обвинява предприятията, до които то е отправено, че са действали в нарушение на членове 85 и 86 от Договора за ЕИО, както в автомобилния пазар по отношение на италианските предприятия Fiat и Piaggio, така и в не автомобилния пазар. FP, SIV и VP са отговорили писмено на това изложение.

12. На 9 и 10 март 1988 г. са проведени изслушванията, предвидени в член 19, параграфи 1 и 2 от Регламент №17 и в членове 7, 8 и 9 от Регламент № 9/63. Представявани са и изслушани FP, SIV, VP и Cobelli. Проектът за протокол от

съдебните заседания заедно със съответната документация е изпратен на членовете на консултативният комитет по ограничителни практики и господстващо положение. Той е изпратен на предприятията на 25 август 1988 г. Окончателният протокол, който съдържа поправки, допълнения и заличавания на текстове, поискани от предприятията, е изпратен до тях по-късно.

13. От цитирания по-горе протокол се установява, че поканен от представителя на Португалската република да уточни дали Комисията се е свързала с Fiat, един от служителите на ГД IV е отговорил:

„Комисията си запазва възможността да отговори на този въпрос по-късно.”

Тъй като представителят на Италианската република е настоял да разбере дали Комисията е извършила проверки във Fiat, същият този служител е отговорил:

„Нямам какво да добавя към това, което казах по-рано”.

От протокола се установява също, че поканен да уточни срещите, на които според него VP е присъствало, Г. Sobelli е упоменал една единствена среща в Трореа през 1986 г., и че в случая е ставало въпрос за празник на стъklarите, на който са присъствали петстотин души, включително членове на семейства.

14. В резултат на това производство Комисията е взела оспорваното решение на 7 декември 1988 г. Решението е разделено на две части, посветени съответно на изложение на фактите (точки 1 - 58, по-нататък наричани „фактичестката част”) и на правната преценка (точки 59 - 84, по-нататък наричани „правната част”), последвани от диспозитива на решението. В основната си част решението възпроизвежда съдържанието на изложението на възражения.

15. Във фактичестката част на решението се изследва на първо място пазара на флоат стъкло, съответно от гледна точка на продукта, на предлагането и на търсенето. След това се изследва развитието на предприятията по отношение първо на не автомобилния пазар, второ на автомобилния пазар и трето на търговията на стъкло между тях.

16. Що се отнася до не автомобилния пазар решението разглежда упоменатото Развитие на предприятията под пет заглавия:

а) еднакви цени;

б) еднакви отстъпки;

в) еднакво класифициране на основните клиенти;

г) елементи на съгласувани практики между производители и

д) връзки между производители и търговци на едро.

17. В решението се установява, че „тримата италиански производители са изпратили на близки дати, а понякога, а понякога и в един и същи ден ... еднакви цени на своите

италиански клиенти” (точка 18), че „са прилагали еднакви отстъпки в зависимост от категорията или нивото, в което клиентите са класифицирани” (точка 20), и че „основните клиенти ... са поставени в една и съща категория или ниво, когато са се снабдявали от единия или другия производител, (и това в зависимост) от общия обем на покупките на всеки клиент от всички производители” (точка 22). След това се заявява, че „еднаквостта на размера на отстъпките, както и еднаквото класифициране на основните клиенти в категории или нива е резултат от съгласувани практики между производителите, договорени пряко по време на срещи, събрания или контакти, или посредством говорителя на основните клиенти (Socover)” (точка 24). Следват „документите, които доказват тези споразумения” (точки 25 - 32). В решението се установява също, че „търговският обмен на продукти на тримата италиански производители е също повод да се узнаят прилаганите тарифи и цени на конкурентите, или да се договори Развитие, което да се спазва на пазара ... Цените на продаваните продукти винаги са определяни и последователно приспособявани на основата на тарифните изменения на продаващите производители” (точка 33). И накрая в решението се установява, че приетите цени и отстъпки по съгласуваните практики са действително прилагани. В действителност, прегледа на някои фактури показва, че по отношение на един и същи клиент, който е закупил значително различаващи се количества от тях, тримата производители са прилагали еднакви цени и отстъпки”. Следва списък на разгледаните фактури (точка 34).

18. По въпроса за отношенията между производителите и търговците на едро, в решението се заявява, че „тримата производители са следили своите цени и отстъпки да се прилагат и в последствие”. Комисията признава, че не разполага с преки доказателства за срещите, на които се позовава тържителят Cobelli „с търговците на едро, за да бъдат накарани да приемат и да отразяват в последствие увеличението на цените”, но тя набляга на факта, че „някои документи показват, че от една страна няколко срещи между търговците на едро са организирани по инициатива на производителите и производителите успяват да насочат, като се има предвид също и еднаквите цени и отстъпки, търговския избор на търговците на едро и от друга страна потвърждават очакването на клиентите за еднакви цени на производителите” (точка 35). Следва разискване относно някои документи (точки 36 - 42). В решението се установява, по-специално въз основа на един от тези документи, че Socover е средството за предаване на съобщения от търговците на едро до производителите и от производителите до търговците” (точка 36).

19. Що се отнася до автомобилния пазар, в решението се твърди, че „според документите на предприятията, изброени по-долу, SIV и FP са се договаряли за цените и за разпределението на квотите поне от 1982 г. VP е участвало също в тези ограничителни практики поне от 1983 г. дори и това да е по по-малко точен начин в сравнение с другите двама производители” (точка 43). След това в решението се разглеждат доказателствата, приети от Комисията като споразуменията и съгласуваните практики, които се отнасят съответно до групата Fiat (точки 44 - 51) и групата Piaggio (точка 52). По отношение на групата Fiat след като разглежда въпроса за цените и квотите, тя установява, че „тримата производители са извършвали взаимни продажби на продукти ... с цел да запази всеки един собствените си квоти на проникване или да достигнат квотите, договорени с конкурентите” (точка 48) и, като се позовава на довода на производителите, според който Fiat е „господстващ купувач”, че „при всяко положение, каквото и да бъде видът отношения, които се установяват между един господстващ купувач и неговите доставчици, е установено, че SIV, FP и

VP са се споразумели да решат какво да бъде развитието им по отношение на групата Fiat” ((точка 51, iii) алинея 2)). По отношение на групата Piaggio, в решението се установява, че „SIV и FP са се договаряли поне от 1983 г. за разпределяне на доставките и цените, които да се прилагат по отношение на Piaggio (точка 52). Срещу VP не е отправено никакво възражение за неговите отношения с групата Piaggio.

20. Що се отнася до взаимните продажби на стъкло между производителите, в решението се заявява, че „големи количества стъкло са търгувани с договори между тримата производители. Тази търговия има за цел да даде възможност на всеки производител да разполага с цяла гама продукти дори и с тези, които той не произвежда и да запази пазарните си дялове. Тя е също и средство да си разпределят пазарите и клиентите и да разберат прилаганите от конкурентите цени ...” (точка 53). Следва преглед на документи (точки 54 - 56) и на доводите на производителите (точки 57 - 58). В решението се уточнява, че Комисията „не смята да отправя обвинения за взаимните продажби на продукти в случаите на подпомагане при временен недостиг (при подмяна на производствени мощности, спиране за поддръжка на пещите, изпълняване на специални поръчки), а за системна размяна на продукцията, договорена за дълги периоди и която се явява последица от избора на промишлена и търговска политика, приета от производителите в рамките на техните споразумения и/или други споразумения, които ограничават конкуренцията” ((точка 58, i), алинея 1)). От икономическа гледна точка в решението се установява, че „взаимните продажби премахват предимството от специализация и целят да поставят по изкуствен начин всички производители при равни условия, като по този начин създават пречки за клиентите да се ползват от привилегированата позиция от икономическа гледна точка, от производствена и търговска гледна точка, притежавана от всеки производител. Взаимните продажби водят в същност, така както показва еднообразието на ценовите списъци и отстъпките на тримата производители, до един еднакъв и непроменлив пазар” ((точка 58 i), алинея 3)). И накрая решението набляга на факта, че размяната е „системна” и не се отнася до дребни количества, а до значителен тонаж” (точка 58 iii).

21. Като преминава към правната оценка, решението изследва развитието на предприятията от гледна точка на членове 85 (параграфи 59 - 73) и 86 от Договора (параграфи 74 - 82).

22. За не автомобилния пазар решението прави констатацията, че „публикуването на еднакви цени в кратък период от време, ако не и на една и съща дата, съществуването на еднаква скала на отстъпки и еднакви списъци и категории клиенти, които се ползват от тези условия, са резултат от споразумения и съгласувани практики между въпросните производители. В действителност, документите и записките ... показват, че FP, SIV и VP са се споразумели или най-малкото са съгласували действията си, поне от началото на 1983 г. - 1986 г., да прилагат еднакви цени и условия за продажба” (точка 61). След като са разгледани доводите на страните относно понятието споразумение в решението се приема, че „дори и да не е желателно да се описва съдържанието на записките и документите ... няма съмнение, че тези записки и документи установяват споразуменията между тримата производители, каквато и да е точната форма, която е приело съгласуваното Развитие в случая ...” (точка 63, алинея 5). Що се отнася до отношенията между производители и търговци на едро, в решението се приема, че „срещите между основните търговци на едро, насърчавани и/или организирани от производителите, са резултат от споразумения или съгласувани практики между FP, SIV и VP, които имат за цел да насочат в посока, съответстваща на

техните съгласувани интереси, политиката на поупките и на продажбите на търговците на едро, които, поради тяхната икономическа зависимост, не успяват да се освободят от властта и от манипулациите на пазара на производителите” (точка 64).

23. И накрая, относно не автомобилния пазар, решението стига до следното заключение:

„Тези споразумения и съгласувани практики между предприятия, които произвеждат еднакви продукти представляват сериозни ограничения на конкуренцията по смисъла на член 85, параграф 1. Чрез тези споразумения и практики, въпросните предприятия в същност се задължават да ограничат съществено свободата на развитието си по отношение на своите клиенти и действията, така че основните клиенти да се съобразят с техните решения и да нямат възможност да вземат свободно своите търговски решения. Последствията от тези ограничения са още по-чувствителни, като се има предвид че FP, SIV и VP контролират около 79 % от вътрешния италиански пазар. В допълнение, с оглед на рисковете за невъзможността да се разчита на редовни доставки, трудно е за основните купувачи, търговци на едро и производители да се лишат от доставки от производителите, установени в Италия.

Между другото, с оглед на рисковете за редовността на снабдяването, най-големите купувачи, търговци на едро и преработватели, трудно могат да се лишат от доставките на производителите установени в Италия”(точка 66).

24. Относно отношенията с групата Fiat в решението се заявява, че „FP и SIV през 1982 - 1986 г., а FP, SIV и VP, 1983 - 1986 г. са постигнали споразумение или поне са съгласували позициите си за цените, които да прилагат по отношение на групата Fiat и за 1982 - 1987 г. за разпределянето на пазара, като премахват по този начин всяка несигурност относно тяхното взаимно Развитие. Споразуменията и съгласуваните практики между FP и SIV ... представляват нарушения, много по-сериозни от тези допуснати при сътрудничеството с VP. Но развитието на VP представлява също нарушение (доколкото) VP е участвало в споразуменията или съгласуваните практики относно цените, ... прилагало е точно измененията в ценовите списъци ... участвало е в споразуменията относно разпределянето на доставките ... и ... активно е произвеждало и продължава да произвежда непреработени и преработени продукти за сметка на своите конкуренти” (точка 67).

25. Относно отношенията с групата Piaggio в решението се установява, че „FP и SIV са се договорили или са сътрудничили от края на 1982 - 1986 г. за цените, които да налагат на Piaggio и за количествата и артикулите, които всеки от тях да достави. С тези споразумения и практики, които представляват явни нарушения, двамата производители са изработили една дългосрочна стратегия, насочена към подтикване на въпросния клиент да разпределя поръчките си в зависимост от тяхното решение, като премахва по този начин по отношение на Piaggio чрез системата на диференцираните цени всякаква икономическа възможност за избор на неговите източници на снабдяване. Подобно Развитие е още по-сериозно, тъй като FP и SIV действително са осъществили своите споразумения, приспособили са ги към променящите се обстоятелства по време на прилагането им и са ги продължили след първоначално предвидения период (точка 68).

26. Като цяло относно автомобилния пазар в решението се прави следното заключение:

„Горните споразумения и съгласуваните практики представляват ограничения на конкуренцията, по смисъла на член 85, параграф 1. Чрез тези споразумения и съгласувани практики въпросните производители са създали такова положение на пазара, което изключва или най-малкото свежда до минимум всяка форма на конкуренция между тях. Тези споразумения и съгласувани практики в действителност са дали възможност на заинтересуваните да се стремят и да постигнат равновесие на цените и на пазарите на едно ниво, различно от това, което би могло да се получи при нормално положение на конкуренцията и да затвърдят съответните пазарни положения. Последиците от ограниченията, въведени от тези производители са значителни поради това, че FP и SIV контролират 80 % от италианския пазар на автомобилни стъкла и FP, SIV и VP контролират около 95 % от този пазар. Заради въпросното Развитие потребителите са лишени от възможността да се възползват от конкуренцията между местните производители, като се има предвид, че продажбите на последните преобладават на съответния пазар въпреки вноса. В допълнение следва да се вземе предвид обстоятелството, че за да си осигурят редовни доставки, потребителите не могат да се лишат от доставките на производителите, установени в Италия” (точка 69).

27. Относно обмена на стъкло, решението прави следния извод:

„Споразуменията и договорите ... за системните взаимни продажби на стъкло между тримата производители представляват значителни ограничения на конкуренцията по смисъла на член 85, параграф 1, тъй като те лишават страните от тяхната свобода на Развитие и от възможността да се приспособяват самостоятелно към обстоятелствата. В действителност, с тези споразумения и договори всеки производител се отказва да извлича полза чрез нарастване на директните продажби на клиентите от липсата на продукта на другите производители, от своите производствени възможности, от своята специализация и от своята техническа възможност за преработка, като на свой ред се предпазва от подобен риск в обратния случай ... (Тези) споразумения и договори целят като краен резултат разпределянето на пазарите и на клиентите между въпросните производители и избягване на всякакво изменение на съответните позиции в различните дялове на пазара и евентуалния натиск на потребителите. В сектора на автомобилните стъкла, разпределянето на пазара и на клиентите понякога отива твърде далеч: някои производители стават подизпълнители за своите конкуренти, които притежават техниката и заводите за преработка, с единствената цел да постигнат разпределяне на квотите за доставка на всеки клиент” (точка 70).

28. След това в решението се установява, че разглежданите ограничения на конкуренцията са в състояние да засегнат значително търговията в рамките на Общността, тъй като „споразуменията за цените се отнасят също и до продукти, внасяни от SIV от други държави-членки, от FP - от други дружества от групата Saint-Gobain, от VP от неговия филиал от групата Boussois”, тъй като „споразуменията, които се отнасят до търговския обмен на стъкло се отнасят също и до продуктите на трите предприятия ... предназначени за износ”; тъй като тези споразумения „влияят върху продажбите, които биха могли да бъдат осъществени в Италия благодарение на вноса на изделия, произведени в съседни страни”; тъй като „тези практики определят една структура на еднакви търговски условия, различна от структурата на

диференцираните условия, която нормално би преобладавала, ако конкуренцията не беше ограничена и следователно отклоняват търговски потоци между държавите от посоката, която те биха следвали в тяхно отсъствие” и тъй като „споразуменията имат значително въздействие върху търговски обмен между държавите, като утвърждават разделянето по национален признак, което е пречка за взаимното икономическо проникване, следвано от Договора” (точка 71).

29. След като е изключено прилагането в случая на параграф 3 от член 85 от Договора (точки 72 и 73), в решението се пристъпва към преглед на условията за прилагане на член 86, като в началото се определя съответния пазар. Установява се, от гледна точка на продукта, че флоат стъкло трябва да се разглежда като един специфичен пазар, а от географска гледна точка, че Италия трябва да се разглежда като съответния пазар, в който трябва да се измери конкуренцията. В решението се приема, че „географското разположение на производствените единици е жизненоважен фактор за производството на стъкло”; стойността на транспорта „с със сигурност представлява много важен фактор”; „ако трябва да бъде поддържана рентабилността на предприятието, могат да бъдат продавани за износ само количества произведени при пределни стойности” и „местните производители са ... притежатели на най-голямата част от вътрешния пазар” (точка 77, алинея 1). Съгласно решението следва, че „логистичното и икономическо значение на географското разположение на производствените единици означава, че потребителите могат да разчитат главно за редовността на доставките само на местните производители” (точка 77, алинея 2).

30. Решението продължава като изследва наличието на „колективно господстващо положение”. То заявява, че „FP, SIV и VP като участници в един тесен олигопол, разполагат с известна свобода по отношение на конкурентния натиск, която им дава възможност да попречат на поддържането на ефективна конкуренция и не трябва особено да се съобразяват с другите участници на пазара” (точка 78).

31. В него се установява, че „колективното господстващо положение на FP, SIV и VP” е резултат на това, че „пазарните дялове от около 79 % (за не автомобилно стъклото) и от около 95 % (за автомобилно стъклото), сами по себе си са достатъчни, за да предоставят на FP, SIV и VP господстващо положение на италианския пазар на флоат стъкло”; „прекият контрол на вътрешното предлагане и непрекият контрол на предлагането идващо от вън, дават на тези три предприятия възможност да водят търговска политика, независима от развитието на пазара и на условията на конкуренцията”; „въпреки техните усилия, конкурентните предприятия не са успели да отслабят позицията на трите предприятия на италианския пазар”; „тези предприятия се явяват на италианския пазар като едно цяло, а не като физически лица”; „тримата производители поддържат заедно специални връзки с група търговци на едро, които са най-големите дистрибутори на стъкло в Италия, те са причина за срещите им, те правят всичко възможно, за да ги накарат да приемат измененията на ценовите списъци и, за да гарантират, че измененията ще бъдат отразени по-нататък”; „икономическите решения на тримата производители показват висока степен на независимост по отношение на цените и условията за продажба, на отношенията с клиентите и търговските стратегии” и „трите предприятия освен това са установили помежду си структурни връзки по отношение на производството чрез системния обмен на продукти” (точка 79).

32. В решението се стига до заключението, че развитието на предприятията, така както е описано, представлява злоупотреба при използване на колективно господстващо положение от една страна, „тъй като то ограничава възможността за избор на потребителите относно източниците за снабдяване и ограничава достъпа до пазара за другите производители на флоат стъкло от Общността” (точка 80) и от друга страна „тъй като е несъвместимо с целта, изложена в член 3, буква е) от Договора, който предвижда режим на не нарушена конкуренция в рамките на Общия пазар” (точка 81, алинея 1). Решението установява, по-специално че „тримата производители са лишили клиентите от възможността да поставят доставчиците в положение на конкуренция по отношение на цените и условията на продажба и са ограничили достъпа до пазара чрез определяне на квоти за продажба на автомобилно стъкло, като изясняват по този начин установените позиции на пазара и ограничават достъпа до пазара на конкурентните производители” (точка 81, алинея 2).

33. И накрая, в решението се излагат факторите, които са взети предвид при определяне размера на глобите. Твърди се, че няма да бъдат налагани глоби на основание член 86, защото „само глобите за по-тежкото нарушение следва да бъдат наложени на предприятията” и „понятието колективно господстващо положение се използва за първи път” (точка 84, буква а)). В решението е установено, че „нарушенията са с относително голяма продължителност” (точка 84, буква б)), те са от традиционен вид и са ясно обхванати от член 85 и са „особено сериозни” (точка 84, буква в)). Все пак, за да намали размера на глобите, отчита факта, че ... е имало периоди на спад в търсенето и в резултат на това предприятията са понесли загуби” (точка 84, буква г)). И накрая, в решението се отбелязва, че ролята, която е имало VP е много по-малка от тази, която са изиграли FP и SIV” (точка 85).

34. Предвид тези съображения, Комисията приела следното решение:

„Член 1

Fabbrica Pisana SpA, Società Italiana Vetro-SIV SpA и Vernante Pennitalia SpA са нарушили разпоредбите на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, като са участвали в следните споразумения и ограничителни практики:

а) Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia от 1 юни 1983 г. до 10 април 1986 г., в споразумения и съгласувани практики за цени и условия за продажба и в споразумения и съгласувани практики, които имат за цел да насочат политиката при покупка и продажба на основните търговци на едро в сектора на флоат стъкло за не автомобилния сектор;

б) Fabbrica Pisana и SIV за 26 октомври 1982 г. - 1 декември 1986 г., Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia, за 11 май 1983 г. - 1 декември 1986 г., в споразумения и съгласувани практики за цените, които трябва да се налагат на групата Fiat на флоат стъкло за автомобилния сектор;

в) Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia SpA, от 1 януари 1982 г. до 30 юни 1987 г., в споразумения и съгласувани практики относно разпределянето на квотите за доставка на групата Fiat в сектора на флоат стъкло предназначено за автомобилния сектор;

г) Fabbrica Pisana и SIV, от 1 януари 1983 г. до 1 май 1986 г., в споразумения и съгласувани практики относно цените и квотите за доставка, които да се прилагат по отношение на групата Piaggio в сектора на флоат стъкло предназначено за автомобилния сектор;

д) Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia от 1 януари 1982 до 31 декември 1986 в споразумения за обмен на продукти в сектора на флоат стъкло, с цел да се получи разпределяне на пазара.

Член 2

Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia SpA са нарушили разпоредбите на член 86 от Договора, като са злоупотребили с тяхното колективно господстващо положение с действия, с които лишават клиентите от възможността да поставят доставчиците в положение на конкуренция по отношение на цените и условията на продажба и в това че ограничат достъпа до пазара чрез определянето на квоти за автомобилни стъкла:

а) Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia от 1 юни 1983 г. до 30 април 1986 г. по отношение на флоат стъкло за не автомобилния сектор;

б) Fabbrica Pisana и SIV от 26 октомври 1982 г. до 1 декември 1986 г., Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia от 11 май 1983 г. до 1 декември 1986 г. по отношение на цени на флоат стъкло за автомобили, предназначено за групата Fiat;

в) Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia от 1 януари 1982 г. до 30 юни 1987 г. по отношение на квотите за доставка на флоат стъкло за автомобили, предназначено за групата Fiat;

г) Fabbrica Pisana и SIV от 1 януари 1983 г. до 1 май 1986 г. по отношение на цените и квотите за доставка на флоат стъкло за автомобили, предназначено за групата Piaggio.

Член 3

Fabbrica Pisana, SIV и Vernante Pennitalia следва да преустановят незабавно действията, установени в членове 1 и 2 (ако не са го направили вече) и да се въздържат в бъдеще в рамките на техния сектор на флоат стъкло от всякакви споразумения или съгласувани практики, които могат да имат еднакъв или сходен предмет или ефект, включително всякакъв обмен на информация от вид, обикновено представляващ служебна тайна, който би им позволил да наблюдават изпълнението на каквото и да е изрично или мълчаливо споразумение или на каквато и да е съгласувана практика относно практиките или разпределянето на пазара.

Член 4

Налагат се следните глоби на предприятията, посочени в настоящото решение, поради нарушенията установени в член 1:

- Fabbrica Pisana SpA глоба от 7 милиона ECU;

- Società Italiana Vetro-SIV SpA глоба от 4, 7 милиона ECU;

- Vernante Pennitalia SpA глоба от 1, 7 милиона ECU.

Член 5 и 6

(пропуснати)”

Процедурата

35. При тези обстоятелства с искиви молби, постъпили на 10 март 1989 г. (SIV), на 22 март 1989 г. (FP) и на 23 март 1989 г. (VP), ищите са завели пред Съда дела за отмяна на решението. Делата са постъпили в секретариата на Съда под № 75/89 (SIV), № 97/89 (FP) и № 98/89 (VP).

36. С искова молба, постъпила в секретариата на Съда на 8 септември 1989 г., Обединеното кралство е поискало да встъпи в настоящото дело на страната на Комисията относно прилагането на член 85 от Договора и на страната на ищите относно прилагането на член 86 от Договора за ЕИО.

37. С Определение от 4 октомври 1989 г. Съдът допуска Обединеното кралство да встъпи по трите дела 75/89, 97/89 и 98/89. Съдът не налага ограничение на това встъпване.

38. Преди края на писмената фаза на производството Съдът, с Определение от 15 ноември 1989 г. прави препратка към трите дела на Първоинстанционния съд съгласно член 3, параграф 1 от Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г. относно създаването на Първоинстанционния съд на Европейските общности, където са постъпили под № Т-68/89 (SIV), № Т-77/89 (FP) и № Т-78/89 (VP). След това писмената фаза на производството е продължила пред Първоинстанционния съд.

39. С молба, постъпила в секретариата на Първоинстанционния съд на 4 февруари 1990 г., встъпилата страна е представила писмените си възражения, еднакви по всяко от трите дела, тъй като според встъпилата страна доводите, които е искала да изложи се отнасят до принципни въпроси, които не се различават в зависимост от обстоятелствата характерни за всеки случай или от доводите на всеки от ищите. Освен това заявява, че:

„Що се отнася до член 85 Обединеното кралство е встъпило с единствената цел да уточни, че неговото встъпване на страната на ищите по отношение на член 86, не трябва по никакъв начин да се смята за израз на подкрепа за ищите относно член 85. Обединеното кралство приема заключенията, до които Комисията е стигнала в решението относно прилагането на член 85. То приема също така, че размерът на наложените глоби е подходящ. То не държи да представи никакви допълнителни съображения по единия или другия от въпросите.”

В отговора си по всяко от трите дела Комисията е поискала от Съда да задължи Обединеното кралство да избере коя от двете страни възнамерява да подкрепи.

40. Въз основа на съдебното заседание съдията докладчик, Съдът решава с Определения от 7 май 1991 г. да вземе мерки за разследване и организация на

производството и да натовари с това съдията докладчик. Съдията докладчик е председателствал една неофициална среща със страните на 29 и 30 май 1991 г.

41. По време на тази среща съдията докладчик е обяснил на страните, че за да се улесни проучването на делата и провеждането на заседанието, той иска да представи на съдебния състав след посочената среща, доклади за заседанието, чието съдържание би могло да бъде прието от всяка от страните като пълно и подробно резюме на нейната позиция, както и само една обща преписка с документи за всичките дела, която съдържа всичките документи, които страните считат за важни при решаването на тяхното дело. Той е помолил страните да му изпратят своите съображения по проектите за доклад за заведението, които той им е предал, както и по списъка на документите, които трябва да бъдат включени в общата преписка. Той е поканил също така Комисията да представи в оригинал, с който тя разполагала писмените доказателства, на които се е основала при вземане на решението си.

42. Що се отнася до участието на Обединеното кралство, неговият представител е потвърдил становището, което е приел в писмената си молба от 4 февруари 1991 г., така както то е изложено в точка 39 по-горе. Той е заявил, че следователно Обединеното кралство ще се ограничи в устните си състезания да изложи своята позиция в подкрепа на искането на ищците относно прилагането на член 86 от Договора за ЕИО. Комисията заявява, че при тези условия тя нямала възражения относно допустимостта на това встъпване.

43. Що се отнася до оценяването на пазара, страните са се съгласили да представят към общата преписка всички необходими статистически данни, за да се прецени функционирането на италианския и европейския пазар на флоат стъкло. Те са заявили съгласието си, че поради това, няма да бъде необходимо да се назначава експертен доклад по този въпрос.

44. Колкото до проверките, осъществени от Комисията, последната е заявила, че единствените разследвания, проведени по отношение на търговците на едро са осъществени в Socover и всички документи, намерени по този повод са посочени. Тя е заявила, че що се отнася до автомобилния сектор, не е осъществила нито една проверка или друго разследване в помещенията на Fiat или Piaggio и не им изпращала никакво искане за информация.

45. Относно възражението, повдигнато от Комисията срещу някои документи, представени от страните, Комисията заявява, че поддържа възражението си срещу представянето на проекта „Mazzucca” за създаване на консорциум на търговци на едро, но е приела, че Съдът може да се произнесе по този въпрос в решението, доколкото това е необходимо.

46. Що се отнася до искането на VP от 19 декември 1990 г., да може да представи вътрешно съобщение до своите служби на 25 февруари 1985 г., както и списъка, приложен към него, Комисията и VP постигат съгласие относно факта, че тези документи могат да бъдат включени в преписката, като се отбележи, че са представени със закъснение и Съдът, би могъл да прецени, доколкото е необходимо, с решението, дали те могат да бъдат взети предвид. След това тези документи са изпратени на Комисията, която е представила писмени възражения по тях. Проектът за създаване на консорциум на търговци на едро, двата документа, представени от VP и възраженията

на Комисията по тях, са включени в общата преписка, предмет на разглеждане от Първоинстанционния съд за тяхната допустимост.

47. Освен това Комисията е потвърдила, че страници 47 и 50 от отговора на FP на изложението за възражения, който Ж е бил изпратен, не са предоставени на VP и SIV в хода на административното производство и следователно не могат да се използват срещу тях.

48. Колкото до искането за призоваване и изслушване на свидетели, VP се е отказало от искането си г-н Borgonovo, служител на Socover, да бъде разпитан като свидетел относно значението на бележките, които той е изготвил и които са упоменати в решението като доказателства срещу VP. То се е задоволило с това да се позове на писменото изявление на г-н Borgonovo, която е представил. VP също се е отказало от искането си за изслушване като свидетел на компетентен представител на Fiat относно поведението на VP по отношение на Fiat.

49. Комисията е представила всички писмените бележки на г-н Benvenuti, служител на FP, няколко извадки, които вече се намирали в преписката. В последствие FP е съгласувало действията си с Комисията, за да бъдат направени достъпни за Съда и за другите страни съществените страници. Страните са постигнали съгласие за вписването на тези бележки.

50. По искане на съдията докладчик, Комисията е заявила, че изречението, което се появява в точка 79, параграф 6 от решението, „предприятията се представят на пазара като едно цяло, а не по отделно”, представлява основен елемент от нейната позиция относно прилагането на член 86 от Договора, чиято основателност тя трябвало да докаже.

51. Страните са дали съгласието си за евентуално съединяване на трите дела за целите на устната фаза на производството.

52. След тази среща, страните са представили допълнително документи и са представили възраженията си по проектодокладите за заседание. По искане на съдията докладчик, Комисията е представила списък, постъпил в секретариата на Съда на 14 декември 1991 г., който посочва документите, които според нея съдържат изрична или косвена препратка към VP. Съдията докладчик е изготвил окончателен доклад за заседанието за всяко дело и обща преписка, която съдържа документите, включително, при необходимост, вписванията и преводите, приети от страните, въз основа на които страните са съгласни да пристъпят към заседанието за устните състезания. (Документите от общата преписка са цитирани по-нататък със знак, следван от номера на страницата).

53. С Определение на Първоинстанционния съд от 4 юни 1991 г., делата T-68/89, T-77/89 и T-78/89 са съединени за целите на устната фаза на производството.

54. Устните състезания на страните и техните отговори на въпросите на Съда са изслушани на заседанието, проведено на 12 - 15 ноември 1991 г.

55. По време на устната фаза на производството Съдът е поискал от страните да представят възраженията си относно евентуалното съединяване на делата T-68/89, T-

77/89 и Т-78/89 за целите на крайното решение. Страните не са направили възражения по подобно съединяване.

56. Тъй като делата Т-68/89, Т-77/89 и Т-78/89 са свързани по предмет, подходящо е в съответствие с член 50 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, те да бъдат присъединени за целите на крайното решение.

Искания на страните

57. Ищецът SIV заявява, че Съдът следва:

- 1) да отмени Решението на Комисията от 7 декември 1988 г. относно производство по прилагане на членове 85 и 86 от Договора за ЕИО (IV/31906, флоат стъкло), поради нарушаване на процедурните правила и във всеки случай на общия принцип на състезателното начало и, по-специално на правото на защита;
- 2) да отмени решението на Комисията поради нарушаване и неправилно прилагане на член 85, параграф 1 от Договора заедно с член 2 и член 3, буква е) от Договора;
- 3) също да отмени решението доколкото се отнася до заявеното нарушение на член 86 от Договора;
- 4) също да отмени член 4 от диспозитива на решението относно глобите, наложени на SIV, поради липса на мотиви за използваните критерии при определяне на размера им и/или с оглед на последиците, които плащането на тези глоби би могло да има;
- 5) също и в още по-голяма степен да намали безпристрастно размера на наложените на SIV глоби.

58. В отговор на ищеца SIV, Комисията заявява, че Първоинстанционният съд следва:

- 1) да отхвърли исковата молба като неоснователна;
- 2) да осъди ищеца да заплати съдебните разноски.

59. Ищецът FP заявява, че Първоинстанционният съд следва:

- 1) да отмени членове 1, 2 и 3 от оспорваното решение, доколкото се отнасят до ищеца;
- 2) да отмени член 4 от оспорваното решение, доколкото налага глоба на ищеца, и също да намали съществено размера на тази глоба;
- 3) да осъди ответника да заплати съдебните разноски.

60. В отговор до ищеца FP, Комисията заявява, че Първоинстанционният съд следва:

- 1) да отхвърли исковата молба като неоснователна;
- 2) да осъди ищеца да заплати съдебните разноски.

61. Ищецът VP заявява, че Първоинстанционния съд следва:

1) да отмени Решението на Комисията от 7 декември 1988 г. относно производство по прилагането на членове 85 и 86 от Договора за ЕИО (IV/31.906, флоат стъкло), доколкото е установено че:

а) VP е участвало от 1 юни 1983 г. до 10 април 1986 г. в споразумения и съгласувани практики за цени и условията за продажба и в споразумения и съгласувани практики, които имат за цел да насочат политиката на покупка и продажба на основните търговците на едро в сектора на флоат стъкло, което не е предназначено за автомобилния сектор;

б) VP е участвало от 11 май 1983 г. до 1 декември 1986 г. в споразумения и съгласувани практики за цените, които да бъдат прилагани по отношение на групата Fiat в автомобилния сектор за флоат стъкло;

в) VP е участвало от 1 януари 1982 г. до 30 юни 1987 г. в споразумения и съгласувани практики относно разпределението на квотите за доставки на групата Fiat, в автомобилния сектор за флоат стъкло;

г) VP е участвало от 1 януари 1982 г. до 31 декември 1986 г. в споразумения за обмен в сектора на флоат стъкло с цел да бъде постигнато разпределяне на пазара;

и налага на тези основания глоба на VP;

2) да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

62. В отговор на ищеца VP, Комисията заявява, че Първоинстанционния съд следва:

1) да отхвърли исковата молба като неоснователна;

2) да осъди ищеца да заплати съдебните разноски.

63. По всяко от делата, встъпилата страна заявява, че Първоинстанционния съд следва:

1) да отмени член 2 от оспорваното решение заедно с член 3, доколкото той се позовава на член 2;

2) да отхвърли останалата част от исковата молба като неоснователна, доколкото се отнася до прилагането на член 85 от Договора и размера на наложените глоби.

Относно възраженията, повдигнати от SIV във връзка с процедурата и мотивите на решението

A - Доводи на SIV

64. Преди да изложи доводите си по същество, SIV посочва няколко нарушения, свързани със спазването на процедурните правила, по-специално със спазването на състезателното начало и по-общо на правото на защита.

65. SIV критикува факта, че Комисията е дала много кратки срокове, за да представи своите възражения, докато дейността на Комисията се е разпростряла върху един много дълъг период от време. То се позовава в тази връзка на решенията на Съда от 7 юни 1983 г. *Musique Diffusion française/Комисия* (100/80 - 103/80, *Recueil*, стр. 1825) и от 13 февруари 1979, *Hoffmann-La Roche/Комисия* (85/76, *Recueil*, стр. 461), в които Съдът е подчертал значението на правото за защита да може ефективно да представи своята гледна точка за истинността и значението на заявените факти и обстоятелства, както и за документите, приети от Комисията в подкрепа на нейното твърдение за съществуването на нарушение на Договора.

66. SIV подчертава активното и определящо влияние, което Cobelli би могъл да има върху поведението на Комисията и твърди, че Комисията е запазила в тайна документацията, свързана с Cobelli. Поради това SIV иска от Съда да разпореда на Комисията да представи в хода на производството всички записки, кореспонденцията и инструментите относно отношенията между Alfonso Cobelli и/или неговото предприятие и адвокати и Комисията във връзка с производството, която е проведено пред Комисията.

67. Според SIV Комисията е събрала сведения от Fiat по въпроса за търговските отношения, които съществуват между тази група и производителите на стъкло, за които тя не е съобщила нито на засегнатите страни, нито на членовете на консултативния комитет. SIV иска от Съда да разпореда да бъде представен протоколът относно заявеното от консултативния комитет становище, както и всички документи и разменената кореспонденция между комитета или неговите членове и Комисията.

68. Колкото до мотивите на решението, SIV смята, че основанията на които заключенията от решението са основани, съдържа сериозни пропуски в логическите разсъждения. Например, Комисията твърди, че италианските производители на стъкло, прилагали по отношение на търговците на едро еднакви отстъпки, след като е избрала точно тези от (оскъдните) доказателства, които могат да обосноват подобен довод и без да е изследвала общата значимост и обективност на предложения довод. Тази тенденция да съответстват доводите на някои изводи не е нищо друго освен резултат от пасивно приемане на доводите, приети и предложени от трети лица.

69. Накрая SIV изтъква, че Комисията практически не е взела предвид изложените аргументи и документите, представени от тримата засегнати производители, доколкото пренася в решението основната част от съдържанието на изложението на възражения.

70. В своя отговор SIV също обвинява Комисията, че е едновременно съдия и страна. Независимо че Съдът вече е имал повод да отхвърли подобно възражение, (решения от 29 октомври 1980 г., *Van Landewyck/Комисия*, наричано „Fedetab”, 209/78 - 215/78 и 218/78, *Recueil*, стр. 3125, и от 7 юни 1983, *Musique Diffusion française*, цитирано по-горе), ищецът иска Съда да преразгледа тази практика, като вземе предвид член 6, параграф 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и член 14, параграф 1 от международния пакт на Обединените нации за гражданските и политическите права. Според SIV мотивите, на които Съдът се е основал не са достатъчни. Реформата на всички национални процедури, включително функционирането на административните съдилища, която е продиктувана от задължението да се приспособят националните системи към принципите, установени

от международни споразумения, задължително трябва да засягат системата на Общността.

71. При всяко положение SIV смята, че функционалното раздвояване, което характеризира дейността на Комисията, която упражнява право на проучване и вземане на решение, налага на последната още по-строго задължение за зачитане правото на защита (решение от 7 юни 1983 Musique Diffusion française, цитирано по-горе). По-специално, Комисията не трябва да има право да пречи на защитата да има достъп до документи или информация, които тя е събрала.

Б - Доводи на Комисията

72. Комисията изтъква отначало, че тя е дала на SIV срок от три месеца (от 6 ноември 1987 г., дата на която на SIV е било връчено изложението на възраженията до 2 февруари 1988 г., дата на постъпване на отговора на SIV на изложението на възражения), за да представи становището си, което представлява срок повече от достатъчен, за да бъдат подготвени пълни становища в отговор на изложението на възражения. В допълнение, голяма част от събраната документация изхожда от самото SIV или е добре известна на SIV. И накрая, Комисията припомня, че по искане на SIV тя е продължила срока за представяне на отговора.

73. Комисията отхвърля идеята, че тя е отдала на жалбата на г-н Sobelli прекалено голямо значение. Разследванията, на които се основава решението отчасти са водени преди да бъде представена исковата молба, и при всяко положение, независимо от неговото становище.

74. Относно връзките между Sobelli и/или неговите адвокати и Комисията, чието представяне SIV е поискало, Комисията смята, че тези документи са напълно чужди на оспорваното решение. Винаги когато тези изявление и/или доказателства, предоставени от Sobelli са вземани предвид от Комисията, дори и непряко, решението прави препратка към този факт. По същите причини Комисията отхвърля възражението, че тя е „взела от Fiat” информация, различна от упоменатата в решението.

75. Комисията отхвърля твърдението, че възраженията на засегнатите производители не са взети предвид. Тя твърди, че ги е преценявала многократно, като ги е съпоставяла с доказателствата, представени в тяхна подкрепа, както и с фактите, които са в основата на оспорваното решение.

76. Според Комисията всички документи, свързани с производството, което е приключило с оспорваното решение са приложен към изложението на възраженията и са изпратени на SIV. Не е наложено ограничение на правото му на достъп до доказателствата, на които се основава решението.

77. Що се отнася до исковата молба на SIV да бъде разпоредено представянето на документите, които се отнасят до консултативния комитет, Комисията смята, че тези документи нямат никаква връзка с настоящото дело.

78. Комисията отхвърля твърдението, според което тя не е представила достатъчно доказателства в подкрепа на своето решение.

79. Колкото до допълнителното правно основание в неговия отговор относно заявеното нарушение на Европейската конвенция за защита на правата на човека и на международния пакт на Обединените нации за гражданските и политическите права, Комисията твърди, че в светлината на практиката на Съда в неговите решения от 18 октомври 1979 г. *Orkem/Комисия* (374/87, Recueil, стр. 3283), от 17 октомври 1989, *Dow Chemical Iberica/Комисия* (85/87, Recueil, стр. 3165), от 29 октомври 1980, *Fedetab*, цитирано по-горе и от 7 юни 1983, *Musique Diffusion française*, цитирано по-горе, нейното Развитие по отношение на SIV по време на цялото производство е много над минимума за гарантиране на правото на защита, изисквано от Съда.

80. В исквата си молба SIV посочва също и едно правно основание, обосновано с членове 2 и 3, буква е) от Договора за ЕИО. SIV смята, че ако трябва да се следват всички принципи, изложени в решението, това би се изразило от гледна точка на промишлеността и търговията, по-специално всяка форма на конкуренция би била изцяло премахната, предвид големите мащаби на необходимите инвестиции и тяхното дългосрочно планиране, насърчаването на създаването на производствена и търговска система на монополистична основа, стимулирането на повишаването на цените на различните етапи от дистрибуцията и продажбата и кризата в снабдяването.

81. Комисията отхвърля тези твърдения като общи, противоречиви и объркани. Според нейното становище, решението се основава на серия неопровержими факти и обяснителни бележки по тези факти, чиято доказателствена стойност не може да бъде поставена под съмнение от хипотезите на SIV за функционирането на пазара.

В - Съображения на Съда

82. Съдът припомня, че член 48, параграф 2, алинея 1 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, както и член 42, параграф 2, алинея 1 от Процедурния правилник на Съда, приложим за производството пред Първоинстанционния съд, а след препращане към делата, забранява въвеждането на нови правни основания в хода на делото, освен ако тези основания се основават на правни и фактически елементи, които са станали известни по време на писмената фаза на производството. Правното основание, което се изразява в нарушението на член 6 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и член 14 от международния пакт на Обединените нации за гражданските и политическите права, е въведен за първи път от ищеца при неговия отговор. Не се основава на правен факт, който се появява в хода на писмената фаза на производството. Следователно правното основание не може да бъде прието. Следователно не е необходимо в контекста на тези дела да се разглежда, в светлината за заявените променени обстоятелства, съдебната практика на Съда по неговите решения по съединени дела 209 - 215 и 218/78 *Fedetab* и съединени дела 100 - 103/80 *Musique Diffusion Française*, цитирани по-горе.

83. Освен това Съдът заявява, че ищецът по никакъв начин не излага как принципът на състезателното начало и правото на защита са реално нарушени от Комисията. Следователно, правните основания на нарушението на принципа на състезателното начало и на правото на защита не могат да бъдат приети като основания за отмяна на решението в неговата цялост. Доколкото тези основания все още не са взети предвид и доколкото те се отнасят до някои специфични аспекти от решението, те ще бъдат разгледани по време на разглеждането по същество на тези аспекти.

84. Колкото до правното основание, обосновано с член 2 и член 3, буква е) от Договора, Съдът счита, че това основание, представено с толкова общи изрази и без подробна фактическа основа, е необосновано от правна гледна точка и не може при това положение да бъде изтъквано като основание за отмяна на решението.

По съществуването на спора

85. В подкрепа на становището си ищецът SIV изтъква следните правни основания:

а) нарушаване и неправилно прилагане на член 85, параграф 1 от Договора относно оценяването на евентуалното съществуване на споразумения и съгласувани практики между италианските производители на стъкло;

б) нарушаване и неправилно прилагане на член 85, параграф 1 от Договора, що се отнася до условията за неговото прилагане;

в) нарушаване и неправилно прилагане на член 86 от Договора;

г) нарушаване и неправилно прилагане на член 15, параграф 2 от Регламент №17, що се отнася до наложените глоби.

86. В подкрепа на своето искане, жалбоподателят FP излага следните доводи:

Относно прилагането на член 85, параграф 1 от Договора:

а) относно пазара на неавтомобилно стъкло:

i) фактически неточни преценки и липса на доказателства;

ii) неправилно прилагане на понятието съгласувана практика;

б) относно пазара на автомобилно стъкло:

i) фактически неточни преценки и липса на доказателства;

ii) неточна преценка на икономическия и правен контекст;

в) относно трансферите на стъкло между производители:

i) фактически неточни преценки и липса на доказателства;

ii) няма предмет и последици, които да ограничават конкуренцията.

Относно член 86 от Договора:

а) неправилно прилагане на понятието колективно господстващо положение;

б) неточна фактическа преценка;

в) незаконно кумулативно прилагане на членове 85 и 86.

Относно глобите:

а) нарушаване на член 15, параграф 2 от Регламент №17.

87. В подкрепа на своето искане, ищецът VP излага следните доводи:

а) липса на достоверни доказателства, способни да установят участието на VP в незаконно споразумение;

б) пропуск да се потърсят доказателствата от независими източници;

в) грешна преценка на продукта, пазара и поведението на VP на пазара.

88. В крайна сметка, нарушенията формуирани от тримата жалбоподатели могат да бъдат групирани в три основания за отмяна: съображения на пазара (А), установяване на факт и доказателствата (Б) и правната преценка (В). Според ищите решението не съдържа никакъв икономически анализ на пазара и тази липса на анализ опорочава решението в неговата цялост. Колкото до доказателствата, ищите твърдят, че събраните доказателства се състоят в по-голямата си част от много непълен подбор на цитати, които би трябвало да се четат в контекста, както на документа, от който те са извадени, така и на реалностите на пазара. Следователно, направената правна оценка на фактите, за които се твърди, че са установени е опорочена, що се отнася както до прилагането на член 85, така и на член 86.

89. Относно второто правно основание - установяването на факти и доказателствата, следва да се изтъкне още на този етап факт, който е разкрит едва когато, както е изложено по-горе (точка 41), Комисията е призована да приложи по преписката, в оригиналната форма, с която тя е разполагала, писмените доказателства, на които тя се е основа, за да приеме решението си.

90. По смисъла на член 41, параграф 1, буква б) от Регламент №17, Комисията има право по време на проверките, които тя извършва в предприятията, само да взема копия или извадки от търговските книги и документи. В настоящото дело голяма част от документите, на които Комисията се позовава в изложението на възраженията и които тя е предоставила като фотокопие на предприятията, са писмени бележки, понякога едва четливи, на италиански език. В някои случаи е видно от формата на документа, представен от Комисията на предприятията, че е ставало въпрос само за част от оригиналния документ. Други документи са вътрешни записки на предприятията или на техни филиали. Отново се вижда от формата на документа, че става въпрос само за част от оригинала. В други случаи, качеството на извадка не се установява по явен начин от представения документ.

91. От разследването, което е извършил Съдът, се установява, че по време на подготовката на доказателствата в службите на Комисията, с оглед тяхното представяне на предприятията, някои съществени пасажии са умишлено изтрети или пропуснати, без да е ставало въпрос за запазване на търговската тайна. По-специално, девет думи са заличени безследно от ръкописна бележка на SIV от 30 януари 1985 г. (374).

92. Четири пъти се упоменава в решението тази бележка, като бележката е приета от една страна като доказателство за „съществуването на споразумения между тримата производители за тарифи и условия на продажба” в неавтомобилния сектор (точка 62 от правната част, която повтаря точки 27 и 32 от фактическата част) и от друга страна като доказателство за „започналите разисквания за начина да бъдат приети увеличения на цените за групата Fiat” (точка 47 от фактическата част). В точка 24, параграф 2 от решението се твърди изрично, че този документ е изпратен на предприятията заедно с изложението на възраженията и той е цитиран в параграф 23 (страница 17) от изложението на възраженията. Същественният пасаж в оригинал е следният:

„- Problema Fiat

- Scaroni (FP) pensa di non potersi battere per fermare PPG

- aumento fori e staffette come cavallo di Troia in Fiat per aumento prezzi”

(„Проблем Fiat - Scaroni (от FP) смята, че той не може да се бори, за да спре PPG (VP)”; - увеличение на дупки и скоби (механизъм за вдигане на страничните стъкла) като троянски кон във Fiat за покачване цени”).

Във фотокопието, изпратено с изложението на възраженията, думите „Scaroni (FP) pensa di non potersi battere per fermare PPG” (Scaroni смята, че той не може да се бори за да спре PPG”) са били изтрити. В самото съобщение за нарушенията пасажът е цитиран, както следва: „Problema FIAT - aumento fori e staffette come cavallo di Troia in FIAT per aumento prezzi”, без никакво указание за пропускането на някои думи.

93. Съдът смята, че е очевидно и неоспоримо, че съдържанието на бележката е изцяло променено с пропускането на тези девет думи. С тези девет думи, бележката би могла да бъде приета като доказателство за конкурентна борба между SIV и FP от една страна и VP от друга страна. Напразно Комисията, по време на заседанието се е опитала да даде обективно оправдано обяснение за изтриването на тези думи.

94. Съдът трябва да отбележи, че не става въпрос за един единствен случай на използване на такъв способ, други примери който ще бъдат коментирани по-нататък (вж., по-специално по-надолу точки 214, 215, 224, 236 и 246). Съдът отбелязва също, че бележката на SIV от 30 януари 1985 г., цитирана по-горе и друга бележка на SIV от 24 юни 1985 г. (715) се намират в списъка на документите, предоставен на Съда от Комисията, в които изрично или мълчаливо се посочва VP, като посочващи мълчаливо VP, независимо че от пълната версия на тези записки се установява, че упоменават изрично VP. Това обстоятелство, като че ли показва, че всички служби на Комисията не са разполагали с пълната версия на тези документи.

95. При тези обстоятелства Съдът смята, че негово задължение е, с оглед оценката на второто основание, да провери внимателно естеството и значението на доказателствата, приети от Комисията в решението. Все пак като се има предвид от една страна фактът, че естеството и значението на доказателствата са тясно свързани с анализа, който е направен в решението, на естеството и функционирането на съответния пазар, както и от друга страна фактът, че страните са съсредоточили доводите си основно върху анализа на упоменатия пазар, добре е на първо място да се изследва от гледна точка на тези доводи преценката на пазара, която е направена в

решението. След това ще бъдат изследвани приетите доказателства и установяването на факти, които са направени въз основа на тях в решението. И накрая, ще бъде изследвана правната оценка, която е дадена от гледна точка на членове 85 и 86 от Договора.

A - Относно съображенията на пазара

а) Оспорваното решение

96. Тази част от решението (точки 2 - 17) се разделя на три раздела: продуктът, предлагането и търсенето. Уместно е все пак да се изтъкне от самото начало, че Комисията, по време на заседанието е заявила, че тъй като писмените доказателства за споразуменията между тримата производители са ясни и недвусмислени, те правели напълно излишно какъвто и да е вид изследване на структурата на пазара. Тази част от решението трябва да се разглежда по-скоро като описателна отколкото аналитична.

а) Продуктът

97. Описанието на продукта, направено в точки 2 - 5 от решението е повторена в точки 1 - 3, по-горе. В решението се заявява, че италианският пазар „представлява в същност около 20% от европейския пазар, както що се отнася до автомобилния пазар, така и до не - автомобилния пазар” (точка 6). Поведението на италианския пазар на флоат стъкло е показано в таблиците в приложение I към решението.

б) Предлагането

98. В решението се прави констатация, че тримата производители „могат да задоволят 79 % от италианското търсене на автомобилно стъкло” (точка 7 и приложение 2). Следва (в точки 8 - 10) описание на тримата производители.

99. FP е филиал на SG, което притежава в Италия чрез FP или други дружества от групата няколко дружества, между които Luigi Fontana SpA, което е най-големият търговец на едро, преработвател на италианския пазар. FP притежава фабрика за флоат стъкло в Пиза и фабрика за флоат стъкло съвместно със SIV в San Salvo, като последната е експлоатирана от Flovetro, филиал на SG. FP е единственият производител на стъкло наречено "отлято" в Италия (точка 8).

100. SIV, контролирано от държавния холдинг EFIM, притежава две фабрики за флоат стъкло в San Salvo, една от които експлоатирана от Flovetro. SIV притежавало освен това едно дружество в Италия и едно в Испания, които произвеждат автомобилно стъкло, друго дружество в San Salvo, което произвежда отражателни стъкла и две дружества за търговия със стъкло, съответно във Франкфурт и Париж. През 1986 г. SIV придобива контрола на Veneziana Vetro и на Splintex SpA и отстъпва на Glaverbel контрола на дружеството Ived (точка 9).

101. VP, филиал на PPG, притежава две фабрики за флоат стъкло, съответно в Cuneo и в Salerno, и контролира дружеството Pennitalia Securglass, което произвежда автомобилно стъкло. През 1982 PPG купува Boussois, дружество „с големи традиции в стъklarския сектор”, със „солидно положение на френския пазар на автомобилно стъкло и извън автомобилния пазар” (точка 10).

102. В точка 11 се съдържат две таблици, които излагат съответно пазарните дялове (именно на италианския пазар) на трите дружества въз основа на данните, включени в приложение II и техните части от европейския пазар. Европейският пазар на стъкло е управляван от тесен олигопол, който включва SG, SIV, PPG, Pilkington, Glaverbel (от групата Asahi) и Guardian. Става въпрос за групи интегрирани на по-ранен и на последващ етап. (точка 12).

103. Относно капацитета на този пазар, решението се основава на предвижданията, направени от Европейското сдружение на производителите на флоат стъкло (понастоящем „GERVP“) през м. юни 1986 г. (за Общността от десет държави-членки, валидни до 1996 г.) и през м. юни 1987 г. (за Общността от дванадесет държави-членки, валидни до 1989 г.). Производството на Общността е напълно достатъчно да задоволи търсенето през 1980 г. - 1987 г., като износът към трети страни е винаги по-голям от вноса от трети страни. Освен това търсенето на флоат стъкло в Общността нараства при оптимистичните хипотези само с 1 до 3 % годишно. GERVP е предвидило, че положението на капацитет за свръхпроизводство, висок в началото на осемдесетте години, ще остане макар и понижен през следващите години.

104. Според данните предоставени от FP, средната инвестиция за фабрика за флоат стъкло за 150 000 тона годишно, е около 70, 5 - 86 милиона ECU при съществуващ обект и тези суми в двоен размер при нов обект. При тези условия, трябва да се изключи възможността нови производители да навлязат в обзиримото бъдеще на пазара. (точка 12).

105. На автомобилния пазар, преработката изисква производствени линии, различни за всяка техника, като всяка линия се проектира специално в зависимост от формите и техническите спецификации, определени от търсенето. От това следвало едно много бързо техническо остаряване, което настъпвало след седем до осем години в зависимост от техническото развитие на автомобилостроенето. Според FP стойността на линия за преработка за производството на гарнитури за 650 000 моторни превозни средства годишно, би могла да се определи на 40 милиона ECU. „От това следва, че малко предприятия са в състояние да понесат разходите и риска на преработка на стъкло за моторни превозни средства“(точка 13).

в) Търсенето

106. Клиентите на производителите на флоат стъкло в не автомобилния сектор се състоят от търговци на едро и производители. Около 40 % от търсенето се осъществява направо от преработвателите към производителите, 60 % се осъществява от търговците на едро към производителите. Търговците на едро преработвали сами поне половината от закупеното стъкло, като останалото се продава в малки количества на малките преработватели, а най-голяма част, направо на крайните потребители (точка 14, алинея 1). Преработвателите често са в конкуренция с производителите на флоат стъкло, които извършват дейност по преработката. Понякога тези преработватели са зависими от предаването на технологии от страна на производителите на стъкло и произвеждат, следователно, преработените продукти въз основа на лиценз, предоставен от техните доставчици (точка 14, алинея 2).

107. Клиентите на производителите на автомобилно стъкло са производителите на автомобили. Решението описва двете фази в развитието на един продукт: фазата на пробния модел, която включва само един или двама производители и тази на пускането на пазара, в която производителят на автомобили ще се обърне към повече производители (точка 15).

108. В решението се установява (точка 16), че неавтомобилния пазар „се е характеризирал през 1979 г. -1983 г., със спад в търсенето, едновременно с периода на рецесия на европейската икономика. От 1984 г. търсенето се е подновило, като дава възможност на производителите, особено от втората половина на 1985 г. да направят съществени увеличения на цените. Така както е заявено в точка 12 търсенето на стъкло би трябвало, според предвижданията в промишлеността, да нараства в следващото десетилетие от 1 до 3 % годишно”.

109. Автомобилният пазар е „гъсно свързан с развитието на сектора на автомобилостроенето, който е изпитал в Европа и Италия, след втората петролна криза, период на рецесия до 1984 г. Едва от 1985 г. се е забелязало известно оживяване на производството, което се е засилило през 1986 г. и 1987 г. Според предвижданията увеличението на търсенето на автомобилно стъкло в следващото десетилетие трябва да е по-ниско от това на стъклото, което не е предназначено за автомобилния сектор” (точка 17).

2. Доводи на ищците

110. В хода на цялото производство, както пред Комисията, така и пред Съда, ищците наблягат на факта, че липсата на икономически анализ на пазара опорочава решението в неговата цялост. По време на заседанието те са направили едно общо представяне на техния анализ на пазара. Следва да се възпроизведе основната част от това изложение, като към него бъдат добавени няколко оставащи елемента от индивидуалните становища.

а) Доводите по принцип

111. Ищците изтъкват, че независимо от представянето, което прави на двата пазара, неавтомобилния и автомобилния, решението не прави въз основа на него изводите, които се налагат, когато анализира развитието на страните и икономическите явления, които то установява. Комисията е имала задължението да вземе предвид всички обстоятелства, включително характерните особености на съответния пазар, които формират икономическата и правната среда, в която се разполага споразумението или съгласуваната практика (решение на Съда от 16 декември 1975 г., Suiker Unie/Комисия, по съединени дела 40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, Recueil, стр. 1663). Що се отнася до съгласуваните практики, съществуването на които се отрича категорично, анализът на пазара трябва да послужи не само, за да се установи, че поведението на предприятията е имало ограничаващо въздействие върху конкуренцията, но също и преди всичко да се установи, че поведението на предприятията може да се обясни само със съществуването на забранено съгласуване, а не просто с развитието на пазара. Анализът на пазара следователно е необходим по две причини: от една страна при липсата на писмени доказателства, за да се докаже евентуалното съществуване на заявените съгласувани практики, от друга страна, за да се докаже тяхното ограничаващо въздействие.

б) Доводите относно продукта

112. Независимо че приемат, че флоат стъкло се разделя на три вида - а именно изтеглено стъкло (или стъкло за прозорци), стъкло наречено "отлято" (на италиански „greggi”) и полирано (плоско) стъкло (в миналото произвеждан чрез непрекъснато полиране, понастоящем почти само по технологията на флоат стъклото), ищите обръщат внимание на факта, че частите в проценти от италианския пазар, които представляват, са съответно 0,5 %, 4,5 % и 95 % (данни на Assovetro, 227). Доколкото това решение се отнася до флоат стъкло изобщо, то се отнася почти само за поведенията свързани с флоат стъкло.

113. Стъклото наречено "отлято" се различава напълно от другите два вида флоат стъкло, както по отношение на неговите характеристики (светопропускливо, но не е прозрачно), така и по отношение на неговите потребители. Предназначено единствено за някои приложения в строителството и за украса, този продукт е в упадък (188). Производството на този вид стъкло с много ниска добавена стойност не е вече рентабилно поради масовия и на ниски цени внос от източните страни и от Турция (188, 235). В Италия, само FP разполага още от 1983 г. с линия за производство на стъкло наречено "отлято" (229, 235). Комисията е пренебрегнала разграничението между стъкло наречено „отлято” и флоат стъклото, предназначено за строителството и е използвала документи, които се отнасят до стъкло наречено „отлято”, за да атакува действия на FP и SIV, свързани с флоат стъкло.

114. Основното флоат стъкло се е превърнало в обикновен еднороден продукт. Една и съща технология е използвана от всички производители за изграждане на флоат стъкло; техниките за производство на флоат стъкло са повече или по-малко еднакви в цяла Европа и дори в световен мащаб, нормите и критериите за качество, организацията на труда, нивото на квалификация са в значителна степен равностойни във всички европейски заводи. От това следва, че на ниво основни продукти, е изключително трудно за потребителите да разграничат продуктите на различните производители. В действителност, обикновеното флоат стъкло е станало истинска суровина, „commodity” като златото или алуминия. По тази причина цената на стъклото е приблизително еднаква във всички страни, в които се намират най-големите производители на стъкло. Разликите в цените, ако има такива, са следствие от допълнителни разходи, като разходите за транспорт. Това твърдение е основен елемент за разбирането на организацията на пазара, както и за точното оценяване на някои практики и някои поведения на предприятията.

115. При производството на стъкло по технологията на флоат стъкло има много голямо разнообразие на цветове и дебелина. Освен светлото стъкло съществуват на европейския пазар в не автомобилния сектор шест цвята, а в автомобилния сектор, четири цвята. Производството на оцветено стъкло е по-трудно и по-скъпо от производството на светло стъкло заради допълнителните минерални и химически съставки. Освен това съществуват около петнадесет различни дебелини от 2 mm до над 20 mm.

116. Самата Комисия в Решението от 1981 г. е признала хомогенността на продукта (точка 1, алинея 3, буква а) от раздел А от втората част, стр. 39), докато в настоящото

решение, тя е отказала или пропуснала да вземе предвид като обяснение за някои явления, които установява на пазара.

117. Промишлеността на флоат стъкло обхваща различни дейности и занаяти, основните от които са производството на основно стъкло (разгледано вече по-горе), преработката и производството на специални продукти.

118. Решението е пренебрегнало значението на дейността по преработката. Почти 78 % от цялото производство са преработвани (изолиращи стъкла, стъклени списък за строителството и отражателни стъкла, предпазни стъкла за строителството, стъкло за електродомакинските уреди, стъкло за огледала). Методите за преработка включват производство на ламинирани стъкла, темперирано стъкло, закаленото стъкло, двойно остъкляване, изолиращо стъкло, стъклени листа и др. В Италия по-голямата част от тази дейност е извършвана от независими предприятия, като някои преработватели се посветили изцяло на тази дейност, докато други имали смесена дейност на търговец на едро, търговец и преработвател. Тези, които упражняват изключително дейността на преработвател имат своя собствена динамика, с приоритети, различни от тези на търговците на едро, тъй като на тях в по-малка степен им се отразява движението на цените и не правят спекулативни покупки, тъй като тяхната рентабилност произтича от добавената стойност на преработката, а не просто от покупката и препродажбата на продуктите.

119. Развитие, заявено в решението (еднаквост на тарифите и на отстъпките в цената, съвпадане на датите на издаването, класифициране на търговците на едро, срещи и т. н.) се отнасят изключително до основните продукти, произведени по метода на флоат стъклото, разпространявани чрез търговците на едро. Подобно Развитие засяга само до 30 % от общото потребление на флоат стъкло в Италия, а не 76 - 80 % както се твърди в решението, което изопачава преценката на неговите последици и неговата сериозност.

120. Специалните продукти, също пропуснати в решението, са високотехнологични продукти, които отговарят на специфични изключително високи показатели и/или стандарти (например отражателни стъкла, стъкла на списък, стъкла с ниска пропускаемост, посребрени стъкла). Тези продукти се различават много в зависимост от производителите, които се впускат в истинска технологична битка, за да развият непрестанно нови продукти, които са стратегически за тяхното положение на пазара. Тези високо конкурентни продукти представляват повече от една трета от оборота на предприятията ищци. Те са освен това инструмент на конкуренцията за другите продукти, доколкото позволяват на всеки производител да укрепи позицията на своята марка, да проникне на нови пазари и да засили по този начин позицията си на пазара на основното флоат стъкло и на преработеното стъкло. Специалните продукти освен това са в основата на оживяването на неавтомобилния сектор.

121. Автомобилният и неавтомобилният пазар е организиран и функционира по съвсем различен начин, като неавтомобилният пазар е снабдяван основно чрез търговците на едро и преработвателите, на които производителите продават своите продукти или в суров вид, или преработени на преработвателни производствени линии, докато автомобилният пазар е изключително този на стъклото, преработено според спецификациите на производителите на автомобили и е доставяно направо от производителите на производителите на автомобили. Липсата на посредник на

автомобилния пазар се обяснява със значението и сложността на дейността по преработката за този пазар, нейната голяма стойност, изискването за близки и трайни отношения с производител на автомобилите за развитието и създаването на модели, принципът на „just in time” (доставка направо на монтажната линия, без складиране при производителя на автомобили).

122. Ако Комисията е признала разграничението между тези два пазара в рамките на член 85, тя е отказала да вземе предвид това при прилагането на член 86. Без да предложи каквото и да е обяснение, тя заявява, че пазарът, който трябва да се вземе предвид е този на флоат стъкло като цяло.

123. Относно характеристиките на промишленото производство на флоат стъкло ищите подчертават, че пещите за производство по метода на флоат стъкло са много тежки и заводите са с непроменимо производство. За да бъдат рентабилни, те трябва да имат висок капацитет (от порядъка на 500 тона на ден) и да бъдат използвани максимално (24 часа в денонощието) и рационално. Построяването на пещ за производство на флоат стъкло представлява важно инвестиционно решение (около 100 милиона ECU), така че промишлеността не може да се приспособи нито бързо, нито плавно към измененията на търсенето. Веднъж инсталирана, пещта за производство на флоат стъкло трябва да работи без прекъсване, което задължително води до увеличаване на производството и до опасност от свръхпроизводство.

124. Пещите за производство на флоат стъкло нямат гъвкавост в този смисъл, че една пещ за производство на флоат стъкло може да произвежда само един цвят и една дебелина едновременно. Всяко преминаване от едни цвят към друг изисква време (около 14 дни) и води до значителни производствени загуби (7 000 тона продаваем продукт за пещ с капацитет от 500 тона на ден). Продължителността на производствения цикъл задължително трябва да е голяма, да отговаря на високите нужди, за да бъде икономически полезна, докато разнообразието от продукти, търсени на пазара е много голямо. Освен това поради неговия обем не е икономично да се складира флоат стъкло нито в големи количества, нито за дълги периоди.

125. И накрая ремонтът и поддръжката, периодично необходими, трябва да се извършват при студена пещ и водят до спирания на производството след пет или шест години. Трябва в продължение на няколко месеца да се спират пещите за производство на флоат стъкло за тези ремонти и поддръжка, както и за да бъдат направени технологични подобрения и да се направят евентуални увеличения на мощностите.

126. Всички тези трудности допринасят за изключителната трудност да се приспособи предлагането към търсенето и за невъзможността, както техническа, така и икономическа, всеки производител да разполага във всеки един момент с пълната гама продукти. Тези технически ограничения и икономическата принуда, която налага да се съгласуват най-рационалното използване на мощностите с необходимостта да останеш на пазара, обясняват защо производителите имат обективен интерес според обстоятелствата да купуват от своите конкуренти или да продават на тях.

127. Ако е вярно, че „малко предприятия са способни да понесат разходите и рисковете от преработването на автомобилното стъкло” (точка 13), страните подчертават, че това е поради съображенията, изложени в точка 121 по-горе.

в) Доводите относно предлагането

128. Целият европейски производствен капацитет (продаваем) през 1989 г. трябва да се оцени на 5 100 000 тона, според ищците, докато той е 4 444 000 тона през 1986 г. и 4 176 000 тона през 1982 г. (източник GERVP, 175). Италианското производство на флоат стъкло през 1985 г. е 700 000 тона, а през 1986 г. - 673 000 тона, произведени в пет пещи за флоат стъкло, една от които принадлежи на FP, една на SIV, една на FP и SIV общо и две на VP (източник Assovetro Istat, 187). В края на 1987 г. SIV пуска в експлоатация нова пещ за флоат стъкло в Porto Marghera (Veneziana Vetro).

129. На Европейския пазар включително този на Обединеното кралство, по флоат стъкло Италия е третия, или четвъртия (според годината) по значение пазар, като нейната част от цялото потребление на флоат стъкло в Европа, е през 1986 г. от 14, 1 % и никога не била по-голяма от 16, 3 % (189).

130. Според решението, тримата италиански производители държат 79 % от италианския неавтомобилен пазар. Ищците твърдят, че техният дял от неавтомобилния пазар през разглеждания период е достигал при най-високото си ниво 63,7 % през 1986 г., когато SIV е взел контрола на Vetrosocoe. Средно техният пазарен дял е от порядъка на 56, 2 % за 1982 г. и 1986 г. Това се обяснява от факта, че според Комисията, вносът от Франция не може да се разглежда като независим внос, ако продавачът е дружество, свързано с италианския производител. Това становище не е оправдано. Boussois, дъщерно дружество на VP, имало един външен акционер, който държал 30 % от капитала и което задължавало дружеството да действа като се съобразява преди всичко със своите собствени интереси независимо от VP, от което само 20 % са притежавани от независими акционери и също не е изцяло контролирано от PPG. Вносът в Италия от Boussois е независим внос (решение на Съда от 22 октомври 1986 г., Metro/Комисия, 75/84, Recueil, стр. 3021). При всяко положение вносът през 1986 г. е достигал до една трета от италианския пазар на неавтомобилно флоат стъкло. Ако структурата на пазара се е променила малко след закупуването на Boussois от PPG през 1982, това не променя факта, че потокът на вноса, дори и от дъщерните дружества доказва, че вносът е икономически рентабилен. Износът представлява също един непренебрежим поток (30 %).

131. При тези условия в решението погрешно се твърдяло, че Италия е един географски значим пазар, поради това че предприятията могат да изпращат зад граница само количества, произведени с малко разходи. Това твърдение не е подкрепено с никакви доказателства по делото. В решението си от 1981 г., както и в решението си 84/388/ЕИО, от 23 юли 1984 г. относно споразуменията и съгласуваните практики в сектора на флоат стъкло в страните от Бенелюкс (ОВ L 212, стр. 13, по-нататък „Решението от 1984 г.“), Комисията е подчертала значението на търговията между държавите от Общността. Така в Решението Ж от 1981 г. (точка 6, стр. 35) се твърдяло от една страна, че пазарните дялове на италианските производители за цялото флоат стъкло в Италия са съответно 20 % за FP, 14 % за SIV, 14 % за VP, 3 % за Vetro Coke, като останалата част от пазара, т. е. 46 % е от внос, а от друга страна, че SIV и VP са продали за 1976 г. и 1977г. на другите пазари на ЕИО около 55 % от съответната си продукция.

132. Ако е вярно, както се посочва в решението, че секторът на стъклото е преживял в началото на осемдесетте години период на тежка криза, който се характеризира с

мощности, значително по-големи от необходимото, с непрекъснато нарастващи производствени разходи, криза в секторите на строителството и на автомобилната промишленост и покачване на цените на енергията, което води до тежки загуби за производителите, същите тези производители предприемат все пак необходимите мерки за реструктуриране (закриване на нерентабилните или остарели производствени мощности, намаляване на числения състав, рекапитулация, нови инвестиции в по-ефективни фабрики, изследователска дейност и разработка на специални продукти и т. н.). Промислеността на флоат стъкло за разлика от другите видове тежка промишленост на Общността (металургията например), успява да превъзмогне тази криза без голяма намеса, нито специфични мерки за сектора от страна на националните органи или на органите на Общността. Следователно става въпрос през периода 1982 г. - 1986 г., който е предмет на спорното решение, за една динамична промишленост, която вместо да се опитва да преодолее кризата, като прибягва до разпределяне на пазара и други забранени споразумения, има позитивно Развитие, като взема оздравяващи икономически мерки.

133. Неправилна е констатацията на Комисията, че пазарът е в стагнация, винаги в положение на мощности за свръхпроизводство и без възможност за проникване на нови производители. Точно обратното, пазарът е претърпял и търпял още, чести и дълбоки промени: купуването на Glaverbel от Asahi, това на Boussois от PPG, това на Flachglas от Pilkington; установяването на Guardian в Люксембург в пълна криза; пускането на пазара на девет нови линии от 1981 г., които променят производствената мощност от 3, 8 милиона тона през 1981 г. на повече от 5, 1 милиона тона през 1989 г., са също и промени, които показват интензивността на конкуренцията, която господства между производителите, които се борят непрестанно като използват нови инвестиции и нови продукти.

134. В същност, независимо от общото положение в Европа, което се характеризира с положение на мощности за свръхпроизводство, има на италианския пазар липса на предлагане, което го прави особено интересен за чуждите производители. Това положение се потвърждава от потоците на вноса и износа в Италия (253А).

135. Освен това SIV и VP изтъкват, че през разглеждания период инфлацията в Италия е много висока и се колебае между 12 и 20 % в зависимост от годината, от което следва, че увеличенията на цените са повече привидни отколкото истински и едновременните увеличения не са непременно с незаконен характер (215).

136. Друг важен елемент е фактът, че понятието „производител“ обхваща в същност различни професии: производител на обикновено флоат стъкло, преработвател на стъкло за строителството, преработвател на стъкло за автомобилната промишленост, производител на специални продукти. Независимо че е вярно, че всички тези дейности се отнасят до флоат стъкло, те са свързани с различни пазари, всеки от които притежава своя собствена логика. Продажбите на обикновено флоат стъкло следователно, нямат непременно влияние върху пазара на преработено автомобилно стъкло, което се подчинява на други закони.

137. Всеки от тримата производители следва своя собствена стратегия, като поставя различно ударение на различните професии:

- FP в рамките на разпределението на задачите вътре в групата Saint-Gobain се съсредоточавало върху италианския пазар и има голяма преработвателна дейност в неавтомобилния сектор;

- SIV намира своите конкурентни предимства като се съсредоточава по-скоро върху преработването на стъкло за автомобили и разпростира своите преработвателни мощности и продажби в Европа, като изнася 50 % от производството си през 1986 г., с една по-ограничена дейност, най-малко по времето, разглеждано в решението, като производител на обикновено стъкло;

- VP набляга на производството на обикновено стъкло с ниска степен на интегриране на дейности по преработването; през 1986 г. то е изнесло 40 % от продукцията си.

138. Трите предприятия се различават също по структура, SIV не е част от мултинационална група, но е контролирано от италианския държавен холдинг EFIM, обществен непромишлен партньор, който няма същите цели, същите интереси, нито същите средства за действие, като частните групи.

139. Освен това пазарните дялове на всяко от предприятията са претърпели съществени промени: за 1982 г. - 1986 г. за неавтомобилното стъкло, FP е увеличило пазарния си дял с 22 %, докато тези на SIV и VP са намалели съответно с 8 и 12 %.

г) Доводи относно търсенето

140. Относно неавтомобилния сектор страните изтъкват от една страна, че преработвателите се намират в съвсем различно конкурентно положение, поради добавената стойност създадена от тяхната преработвателна дейност и от друга страна, че поведението на търговците на едро не е взето предвид от Комисията.

141. Що се отнася до търговците на едро, търсенето е силно концентрирано, 20 най-големи търговци на едро поглъщали повече от 80 % от продукцията разпространявана по този начин. Този сектор се е сблъскал с много сериозни трудности, които се дължат на остарели методи и принципи на управление и на едно управление на финансовия ресурс, неприспособено към тяхната дейност, което създава необичайно високи финансови разходи, както и на конкуренцията на производителите, които имат интегрирана дейност по дистрибуция. За да се опитат да се справят с тези трудности, търговците на едро се опитват да се групират в сдружения. Още от средата на седемдесетте години, най-големите предприятия, специализирани в продажбата на едро на флоат стъкло в Италия, са създали сдружения, които целят да наложат обща търговска политика на всички, както на етапа на покупките, така и на препродажбата. Решението от 1981 г. е осъдило тези споразумения за сдружаване между търговците на едро, които целят да ограничат конкуренцията между тях. Тази много напреднала организация на търговците на едро с двойната цел да бъдат осигурени по-добри условия и да бъде ограничена конкуренцията между тях, е основна характеристика на пазара на флоат стъкло за целите на строителството в Италия.

142. Едно внимателно прочитане на жалбата на Cobelli показва много ясно, че това, от което това предприятие се оплаква, е фактът, че всички търговци на едро не се ползват от едни и същи условия и най-изгодните условия, от които някои се ползват, са довели до фалита и затварянето на множество предприятия, между които и Cobelli. Това

съвпада с изводите на доклада, представен от Battelle на срещата в Tropea за развитие на дистрибуцията на флоат стъкло в Италия извън автомобилния сектор (276) изводи, които са показали трудностите на сектора на дистрибуцията на флоат стъкло в Италия. Става въпрос за обвинение от съвсем друго естество в сравнение с обвиненията за споразумение между производителите с цел да се приложат увеличения на цените. Трябва освен това да се отбележи, че Cobelli твърди, че положението е станало нетърпимо от 1982 г., т. е. точно след Решението на Комисията от септември 1981 г., което осъжда споразуменията за сдружаване между търговците на едро и задължението, което те са поискали от производителите да поемат, да правят специални отстъпки за членовете на техните сдружения в съответствие със списъците за клиенти. Cobelli се оплаква в същност от положение, станало нетърпимо поради факта, че производителите вече не се съгласяват да приемат исканията на търговците на едро да определят общо и за всички цените и условията.

143. Относно автомобилния пазар страните изтъкват, че независимо че решението излага общо взето правилно основните характеристики на пазара на автомобилно стъкло, Комисията не прави изводите, които следват от тях. Производител на моторно превозни средства е едновременно композиторът на музиката и диригентът, от когото производителите на автомобилно стъкло са много силно зависими. Пазарът е определян изцяло от търсенето. Единственото ограничение на властта на производителя на автомобили по отношение на доставчиците на стъкло, е в техническите възможности за производство и оформяне на частите от стъкло на колата, аспекти, върху които оказва влияние технологията на стъкларя. Но след като веднъж моделът е определен, производителят на моторни превозни средства е този, който решава изцяло съдбата на доставките.

144. Ищците настояват, като освен това в решението се признава, че линиите за преработка много бързо остаряват технически и те трябва да бъдат поддържани на максимума от техния капацитет, за да могат да бъдат амортизирани. От една страна производителят се стреми да получи възможно най-големи поръчки от страна на производител на моторни превозни средства и по начало няма интерес да разделя с други предоставената му квота. От друга страна производителите трябва да изпреварват бъдещите потребности на производителите на моторни превозни средства, що се отнася до моделите, техническите изисквания и вероятните обеми, за да бъдат в състояние да отговорят на търсенето, когато то се появи. Би трябвало, В действителност да се предвиди една година между началото на инсталирането на нов, а линия за преработване и нейното ефективно пускане в действие. Като се има предвид неговата специфика, веднъж инсталирано, средството за производство на автомобилно стъкло може да се променя много слабо и трябва да работи максимално, за да бъде рентабилно.

145. Що се отнася до процеса на развитие на моделите, било съвсем ясно, че ако има избор, „производителят/предприемач“ на прототипа би запазил за себе си целия пазар, като осъществи по този начин значителни икономии от мащаба. Той не би имал никакъв интерес да поделит пазара с конкурентите производители. Но политиката следвана от производителя на моторни превозни средства не е такава и в делото има красноречиви доказателства за силата на Fiat при договаряне на условията на договорите. (721 и последващите).

146. Относно разпределянето на източниците за снабдяване и „квотите”, предоставени от един производител на автомобили, когато той отказва да зависи само от един доставчик, би било добре да се посочи, че броят на доставчиците е ограничен до двама или трима за модел, практическо съображение, от което произхожда системата за предоставяне на „квоти”. Тези квоти са определяни като процентно изражение, а не като бройки или количества. Обемът, който представлявала тази квота зависи от търговския успех на съответния модел автомобил. Тази система е прилагана от всички производители на моторни превозни средства в Европа и в случая е прилагана от Fiat. При тези условия за доставчика съществува риск, доколкото, ако продажбите на един модел надхвърлят предвижданията, той може да има трудности да достави количеството бройки, което представлява неговата квота в процентно изражение и ако не успее да достави в съответствие с квотата това, което Fiat му е поръчал, той рискува да бъде санкциониран с намаляване на квотата при следващото договаряне. Ако обаче доставчикът забележи при постепенното подаване на поръчките, че не получава своята квота, той може да подаде рекламация до централната дирекция за покупките на Fiat. Следователно договарянето на квоти и цени е свързано: договарянето на по-голяма квота се получавало чрез отстъпки в цените, откъдето следва интересът на доставчика да проверява постоянно дали неговата квота за доставки е изпълнена.

147. Производители на моторни превозни средства не налагат на производителите на стъкло технически спецификации и количества, необходими за всеки модел, но те определят също и стойността на доставките. Това изискване за доставка „just in time” („точно навреме”) означава, че доставките трябва да се включат в желания момент в етапите на производството, а не както изглежда, че е разбрала Комисията, че производителят може да разчита само на местните производители.

148. Към общото изложение на страните за пазара VP добавя, че Комисията се е заблудила относно положението, което то има на неавтомобилния пазар и го е представила неточно. VP не извършва само никакви операции по преработка, нито е преработвало посредством близки дружества. Следователно, VP не е в състояние да се конкурира с никой от своите клиенти, включително и с тъжителя Sobelli. Да приеме политика, която се изразява в това да го принуди, както и другите клиенти от италианския юг, да напусне пазара, би било в противоречие с интересите на VP. Жалбата на Sobelli не съдържа никакво достоверно доказателство, което установява незаконно Развитие от страна на VP. На пазара на неавтомобилното стъкло, VP има три пъти повече клиенти от своите конкуренти, между които около 55 % са преработватели. Относно продаденото стъкло, продажбите, осъществени от VP на преработватели са нараствали равномерно от 42,2 % от всички продажби осъществени от VP извън автомобилния сектор през 1985 г., до 53,3 % от всички тези продажби, осъществени през 1988 г.

149. Освен това Комисията не е включила VP като страна към производството, пазарните дялове, притежавани съвместно от SIV и FP през разглеждания период се променяли за стъклото предназначено за неавтомобилния сектор, между 21,2 % и 36,1 %. Този намален пазарен дял може да обясни основанието на решението относно обвинението в „колективно господстващо положение”. Според VP е приемливо една от причините в основата на производството, образувано срещу него, е да даде основание за изводите, направени от Комисията въз основа на член 86.

150. SIV подчертава, че на автомобилния пазар неговият пазарен дял е намалял от 50,3 на 37,5 %. За него изобщо не е от полза да участва в „споразумения” с други производители, тъй като е претърпяло съществено намаляване на своя пазарен дял, именно в отношенията си с Fiat, чийто главен доставчик е то (721 и последващите).

3. Доводите на Комисията

151. Комисията набляга на факта, че европейският пазар на флоат стъкло се характеризира с капацитет на свръхпроизводство през целия период, за който се отнася решението, а именно периодът м. януари 1982 г. - м. юни 1987 г. Това твърдение не се опровергава от факта, че е възможно в следствие въз основа на статистически данни, изготвени след настъпване на заявените обстоятелства да се установи, че свръхпроизводството е по-ниско от това, което е предвидено. При всяко положение според най-новите статистически данни, а именно данните на GERVP, за 1988 г. (172, 173, и 174) - целият период, обхванат от решението се характеризира в действителност с капацитет на свръхпроизводство и това обстоятелство отнема изцяло достоверността на твърденията, според които увеличението на цените, настъпили през този период, както на неавтомобилния, така и на автомобилния пазар, се дължат на конюнктурата на пазара.

152. Комисията отхвърля твърдението според което, тримата производители притежавали само 30 % от италианския пазар на неавтомобилно стъкло. Процентът от пазара на неавтомобилно стъкло, такъв какъвто се получава от приложение II към решението, е около 73 - 79 % от пазара. Позициите на тримата производители са твърдо установени. Не само положението на тримата производители, взети заедно на италианския пазар е останало в общи линии същото (точка 11 от решението), но също така, индивидуално разгледайте пазарни дялове, притежавани от всеки от производителите не са се променили чувствително, независимо че SIV е отбелязал намаление с няколко пункта в проценти на пазара на автомобилното стъкло.

153. Комисията повтаря, че споразуменията между производителите личат ясно от документите, посочени в решението и са доказани прецизно от обстоятелствата. Дори ако пазарът е в положение на силен растеж с ограничено предлагане и много голямо търсене, поведението на предприятията представлявало забранено споразумение.

154. Относно вноса в Италия, осъществен от дружества, контролирани от производителите (например Boussois), Комисията смята че е нелогично да се извади от пазарните дялове на производителите, тъй като това предполага степен на независимост, която не съществува в действителност между членовете на една и съща група. Не би могло да се смята, че този внос може да конкурира собственото производство на тримата италиански производители. Комисията отбелязва, че в противоречие със случая, разгледан в Решението на Съда от 22 октомври 1986, Metro/Комисия, цитирано по-горе, в който някои предприятия, контролирани от една и съща група, пускали на пазара под различни търговски марки продукти, които имат различни технически характеристики на различни цени, става въпрос за продукт, определен от VP като първичен продукт, чиято добавена стойност е изключително ниска (непреработено флоат стъкло).

155. Комисията изтъква, че нейният анализ се е съсредоточил върху степента на конкуренцията върху вноса от Boussois и Saint-Gobain (Франция) от една страна и

производството на FP, SIV и VP от друга страна. Извън този внос оставало само едно относително скромно количество, което дори и да представлява внос осъществяван от търговци на едро, конкурентни на FP, VP или SIV със сигурност не би имал никакво значение за изводите, до които Комисията е стигнала в решението.

156. Що се отнася до достоверността и точността на жалбата на Sobelli срещу производителите на стъкло, Комисията подчертава, че нейното решение се основава на проверките, които тя самата е извършила и винаги, когато се позовава на жалбата, всички заключения, които са направени въз основа на нея, както и всички документи, които имат значение са изрично посочени.

157. Колкото до доводите, изложени от VP, то не може да твърди според Комисията, че документите, в които се упоменават „производителите на стъкло” не се отнасят до него. Трябва да се вземе предвид количеството документи и настоящото икономическо положение. Обстоятелството, че VP не е преработвател на неавтомобилно стъкло може разбира се да доведе до това то да има преференциално отношение към търговците на едро - преработватели, но не и до това, че неговите интереси са се различавали основно от тези на FP или SIV. Комисията повтаря, че нищо не опровергава факта, че VP е увеличило цените си в същия момент или малко по-късно от SIV и FP.

4. Съображения на Съда

158. Съдът отбелязва на първо място, че в определена степен Комисията е приела анализа на пазара, направен от ищците. В действителност, голяма част от нейното изложение за производството на флоат стъкло е взето без никакви промени от писмения отговор на FP на изложението на възраженията (но без във всеки случай да посочва източника му). Някои от числата, които се намират в точка 11 и в приложения I и II към решението, също са извадени от информацията, предоставени от ищците. Все пак Комисията е използвала само малка част от тази информация, без решението или писмените становища, представени в хода на настоящото производство да дават информация за причините, поради които само избраните пасажи са оценени като заслужаващи доверие. Много рядко Комисията е отхвърляла с подробни заключения изводите, направени от ищците въз основа на информацията, предоставена от самите тях. Комисията е заявила също така по време на заседанието, че писмените доказателства за споразуменията съществували между тримата производители са толкова ясни и директни, че те правят напълно излишно разследване от какъвто и да е вид на структурата на пазара.

159. Съдът не може да приеме становището на Комисията, според което анализът на пазара е излишен. Съдът смята напротив, че точното определяне на съответния пазар е необходимо и предварително условие за всяко осъждане на дадено Развитие, за което се твърди, че е антиконкурентно. Дори Комисията да не е задължена да обсъжда в своите решения доводите, изтъкнати от предприятията, Съдът смята, че при наличие на доводи, като изложените по-горе, изтъкнати от ищците, Комисията е трябвало да направи едно по-задълбочено изследване на структурите и функционирането на пазара, за да покаже причините, поради които изводите, направени от ищците са необосновани. В действителност Съдът е изправен от страна на ищците пред множество подробни доводи, основани на информацията, от която самата Комисия е извлякла някои елементи в подкрепа на решението си, а от страна на Комисията пред

защита, която се изразява в повечето случаи просто в препращане към текста от решението.

160. При тези условия Съдът смята, че не може да осъществи свой собствен анализ на пазара, а трябва да се ограничи до това да провери, доколкото е възможно, основателността на констатациите в решението, които са от основно значение за преценяването на случая.

а) Относно развитието на италианския пазар

161. Според решението, приложение I показва развитието на пазара на флоат стъкло в Италия. Следва все пак да се отбележи, че трите таблици, които се намират в приложение I се състоят от числа, взети от различни източници. Числата, наречени „Assovetro” и „Istat” са взети от таблиците, предоставени от SIV по време на административното производство (183-185, 187-188), докато числата от първите редове на таблици 1 и 2 изглежда са взети от други източници, предоставени от тримата производители. Това смесване на числа, получени от различни източници, има поне две последствия. От една страна пропорционалното съотношение на вноса към потреблението на италианския пазар се оказва намалено. От друга страна съотношението внос/потребление между различните години и следователно представянето на развитие на това съотношение (намаление или нарастване) през разглеждания период не са такива, каквито те биха били, ако използваните числа бяха взети от един и същ източник.

162. След това след като е изчислила видимото потребление на прозрачно стъкло в Италия на основата на тези числа, Комисията е извадила от тях „вноса от Франция” и „вноса от други страни, осъществен от тримата производители”. В бележка под линия се посочва следното:

„Вносът от Франция е намален, тъй като в тази страна има само двама производители, Saint-Gobain и Boussois, съответно дружеството - майка на Fabbrica Pisana и филиала на Vernante Pennitalia. Вносът от тези две френски дружества, през по-голямата част от времето е предназначен за италианските производители. Когато определени количества се продават направо на италианския пазар от едно от тези френски дружества, те не могат да се разглеждат като продажба на конкуренти.”

От преписката се установява, че числата, които представят „вноса от Франция” са взети от някои данни, предоставени от SIV относно целия износ от други страни към Италия (183, 185). А независимо, че цитираната по-горе бележка признава, че вносът от Франция в Италия, не е винаги предназначен за италианските производители и независимо че VP Ж е предоставил числата за продажбите, осъществени в Италия от Boussois, независимо от неговия филиал (213), Комисията изглежда е приела за установено, при изготвянето на таблиците в приложение I, че целият внос в Италия на всички видове флоат стъкло от Франция, осъществен от дружества, свързани с тримата италиански производители, е на 100 % предназначен за последните. Комисията се опитва да обоснове този начин на действие, като се позовава на малките количества на вноса от френски източници, различни от дружествата, свързани с ищците. Този опит за обосноваване не намира подкрепа нито в решението, нито в преписката.

163. Комисията е заявила в отговор на въпрос, поставен от Съда, че числата „внос от други страни” се отнасят изключително до вноса от други държави-членки на Общността. Тя е потвърдила изрично, че тези цифри не отчитат вноса от трети страни. А от преписката се установява, че вносът в Италия от Турция и от страните от Източна Европа, често е имал голямо значение за функционирането на италианския пазар на флоат стъкло като цяло. Поканена, по време на заседанието, да уточни източника на числата „внос от други страни”, Комисията се е позовава на документ, който не се намира в общата преписка и от който освен това изглежда, че тези числа не са взети.

164. Така, Комисията, не е в състояние да обясни на Съда причините, поради които тя е счела за необходимо да съчетае статистическите данни от различни източници. На пръв поглед такава методика изглежда съмнителна. При всяко положение по причините, които току що бяха изложени, Съдът смята, че не е възможно да се довери на изводите, направени въз основа на приложение I към решението.

165. Съдът отбелязва, че той не е могъл също така да възстанови, като се основава на документите, които са му посочени от Комисията, пътя на доказването на твърдението, което се намира в точка 6 от решението, според което италианският пазар представлява около 20 % от европейския пазар.

б) Относно капацитета на предлагане по отношение на търсенето

166. Комисията изтъква, както в решението, така и в своята защита, стагнацията, с която се характеризира положението на свръх капацитет през целия период, на който решението се позовава. Обаче от няколко графики в преписката и, по-специално от графика 176, към която Комисията е насочила вниманието на Съда по време на заседанието, се установява, че разликата между „saleable capacity” (продаваем капацитет) и „total sales” (общо количество на продажбите) постепенно е намаляла през 1981 г. Графика 178, получена от GEPVP посочва, че продажбите са започнали да надвишават продаваемия капацитет през 1985 г. Докладът на GEPVP от м. юни 1987 г., който се посочва изрично в решението (точка 12, алинея 3), упоменава „tight supply situation” („стегнато положение на предлагането”) през 1986 г. и 1987 г.

167. Съдът счита, че не би могло да се пренебрегнат изводите, които следват от тези документи, като се твърди, както изглежда прави Комисията, че положението на пазара трябва да се преценява въз основа на предвижданията, а не на фактите, установени в последствие. При това положение Съдът смята, че Комисията не е установила по безспорен начин хипотезата, която тя предлага, а именно, тази на един стагниращ и характеризиращ се с постоянен свръх капацитет пазар.

168. Съдът смята, че доколкото хипотезата на един стагниращ и характеризиращ се с постоянен свръх капацитет пазар, не може да бъде приета, поради това че не е напълно доказана, необходимо е още повече да се прецени отново информацията, предоставена от ищите относно откриването на нови пещи за производство по технологията на плаващото стъкло през разглеждания период. Тази информация може да се приеме като доказателство за активен пазар, както искат ищите.

в) Относно разделението на неавтомобилния пазар от тримата производители

169. Съгласно точка 7 от решението, тримата производители могат да задоволят средно 79 % от италианското търсене на неавтомобилно стъкло. Точка 11 съдържа таблица на „пазарните дялове на трите дружества, изчислени въз основа на данните, които се съдържат в приложение II”. Но само за 1985 г. сборът от числата в раздел „не - автомобилно”, в таблицата в точка 11 достига 79 %. Комисията не е също така в състояние да докаже числата от другата таблица в точка 11 относно пазарните дялове на SG, SIV и PPG на европейско ниво.

170. Независимо от изричното искане на Съда да бъде информиран за всички източници за таблиците, които се намират в приложенията към решението, Комисията не е идентифицирала нито един документ, който да съдържа заявените „данни на GERVP”, които се намират на първия ред от таблица 1 от приложение II. Съдът не може, също така да установи, нито от преписката, нито от предоставените сведения, дали и в каква степен, таблиците в приложение II са изготвени като е взет предвид факта, че според Комисията, вносът от свързани дружества, трябва да се разглежда като част от италианското производство.

171. При тези условия, Съдът не може да приеме като основа за преценката на поведението на предприятията на неавтомобилния пазар, хипотезата, според която тримата италиански производители действително притежават четири пети от италианския пазар. Но Съдът не може също така да приеме и че е доказано, че пазарните дялове, притежавани от тримата производители са много по-ниски. Съдът може само да констатира, че този елемент остава неизвестен.

Б - Относно установяването на факти и доказателства

172. Както беше изложено по-горе (точка 15) решението разглежда поведението на предприятията в три основни раздела: не автомобилния пазар, автомобилния пазар и търговията със стъкло между производителите. Разделът, който се отнася до неавтомобилния пазар се разделя на пет подраздели, които се отнасят съответно до еднаквостта на тарифите, еднаквостта на намаленията, еднаквостта на класифицирането на основните клиенти, елементите на съгласуваност между производителите и отношенията между производителите и търговците на едро. Разделът относно автомобилния пазар е разделен на две подразделения, които се отнасят съответно до отношенията с Fiat и Piaggio.

173. Уместно е за повечето от въпросите да се изследват доказателствата и установяването на факти в реда, приет в решението. Следва все пак да се отбележи, че някои от документите се отнасят до две или повече заглавия и/или подзаглавия, и следователно ще бъде необходимо да се направи препратка към констатациите, направени под друго заглавие или подзаглавие.

1. Развитието на страните в неавтомобилния сектор

а) еднаквостта на цените

174. Според решението (точки 18 и 19), тримата италиански производители са изпратили на близки дати, а понякога и в един и същи ден, еднакви тарифи на своите италиански клиенти. Приложение 3 към решението изброява датите на изпращане на клиентите и датите на влизане в сила на тези тарифи. Инициативата за тези изменения

на тарифите не винаги е вземана от един и същи производител, а понякога от единия, друг път от другия от тримата производители. Тримата производители са изпратили в един и същи ден или в кратък интервал от време, поне половината от ценовите списъци. През ноември 1981 г. VP трябва да анулира увеличение на цените, обявено през предходния м. септември, тъй като FP и SIV не са последвали това изменение на цените. След този инцидент, „никога повече не е имало случай увеличение на цените да не бъде незабавно последвано от всички други производители”.

175. Съдът отбелязва, че не е направено никакво разграничение между видовете стъкло, за които се отнасят цените. Става въпрос следователно за съвсем обща констатация, която се отнася изключително до два аспекта: от една страна - еднаквостта на съдържанието на цените, изпратени от трите предприятия и от друга страна, близостта на датите, на които тези тарифи са изпратени от посочените предприятия и датите, на които те са влезли в сила. Но Съдът отбелязва, че списъкът на датите, който се намира в приложение III към решението започва от м. юни 1981 г. и приключва през м. октомври 1986 г., докато член 1, буква а) от решението ограничава периода на нарушението в неавтомобилния сектор до 1 юни 1983 г. - 10 април 1986 г. От това следва, че само цените, изпратени през този последен период могат да бъдат взети предвид за установяване на дадено нарушение. Цените, изпратени извън този период, не са без значение във връзка с методиката на решението. Като се има предвид, че нито основанията към решението, нито неговото приложение 3 не дават никакви данни относно съдържанието на ценовите списъци, Съдът счита за необходимо да ги разгледа една по една.

176. На 26 юни 1981 г. (427) FP обявява нови ценови списъци за светлите и оцветените стъкла, които влизат в сила от 25 юли 1981 г. На 14 юли 1981 г. (300) SIV обявява нови ценови списъци за същите стъкла в сила от 14 септември 1981 г. Списъкът на SIV за светлото стъкло е еднакъв с този на FP за стъклата от 3 mm до 12 mm със стандартен размер и на големи плоскости. Съдът не разполага със списъка на SIV за оцветеното стъкло. На 1 септември 1981 г. (494), VP обявява нови ценови списъци за светло и за изтеглено стъкло в сила от 1 октомври 1981 г. По това време VP не произвежда оцветено стъкло. Ценоразписът на VP за светло стъкло е еднакъв с ценовите списъци, обявени от FP и SIV няколко седмици по-рано освен за стъклото от 3 mm. С писмо от 9 ноември 1981 г. (497) VP е анулирало обявените на 1 септември 1981 г. ценови списъци и обявява връщането в сила на ценовите списъци от преди 23 март 1981 г. На 1 февруари 1982 г. (A183) VP отново обявява нови ценови списъци в сила от 1 март 1982 г. Тези ценови списъци са еднакви с ценовите списъци, обявени от VP на 1 септември 1981 г. и анулирани на 9 ноември 1981 г. От това следва, че неправилно в решението се твърди, в неговия точка 19, че „VP ... трябва да анулира, през м. ноември 1981 г., увеличението на цените, обявено през предходния м. септември, тъй като FP и SIV не са приложили изменението в цените на VP”.

177. На 7 май 1982 г. (430), FP обявява нови ценови списъци за светлото и оцветеното стъкло в сила от 15 юни 1982 г. На 20 май 1982 г. (302) SIV обявява нови ценови списъци за светло и оцветено стъкло в сила от 30 юни 1982 г. Списъкът на SIV за светлото стъкло е еднакъв с този на FP. Съдът не разполага със списъка на SIV за оцветеното стъкло. На 24 юни 1982 г. (498) VP обявява нов списък за светлото стъкло в сила от 1 септември 1982 г. Списъкът на VP е еднакъв с тези на FP и на SIV освен за стъкло от 3 mm.

178. На 17 февруари 1983 г. (A185) VP обявява нов ценови списък за светлото стъкло в сила от 5 април 1983 г. На 7 март 1983 г. (433) FP обявява нов списък за светлото стъкло (само) еднакъв с този на VP за стъклата от 3 mm до 12 mm със стандартни размери и на големи плоскости, в сила от 11 април 1983 г. На същия ден, 7 март 1983 г. (A047), SIV обявява нови ценови списъци за светло и оцветено стъкло в сила от 7 април 1983 г. Списъкът за светлото стъкло е също еднакъв с този на VP. Тъй като не разполага с ценография на SIV за оцветено стъкло, Съдът не е в състояние да го сравни с ценовите списъци на другите производители за този тип стъкло.

179. На 21 юли 1983 г. (500) VP обявява нов ценови списък за светло стъкло в сила от 10 октомври 1983 г. На 2 септември 1983 г. (A014) FP обявява нов ценови списък за оцветеното стъкло в сила от 5 септември 1983 г. На 19 септември 1983 г. (304) SIV обявява нови ценови списъци за светло и оцветено стъкло в сила от 2 ноември 1983 г. Списъкът за светлото стъкло е еднакъв с този на VP за стъклата от 3 до 10 mm със стандартни размери и на големи плоскости; този за оцветеното стъкло е еднакъв с този на FP. На 26 септември 1983 г. (A001) FP обявява нов ценови списък за светлото стъкло, еднакъв с този на VP и SIV за стъклата от 3 mm до 10 mm със стандартни размери и на големи плоскости в сила от 2 ноември 1983 г.

180. На 16 декември 1983 г. (A187) VP обявява нов ценови списък за светлото стъкло в сила от 15 февруари 1984 г. Този списък съдържа, както всички по-стари ценови списъци на VP цена за стъклото от 2 mm. На 27 ноември 1983 г. (A003) FP обявява нови ценови списъци за светлото стъкло и оцветеното в сила от 13 февруари 1984 г. На 28 декември 1983 г. (A049) SIV обявява същия ценови списък за светло стъкло в сила от 20 февруари 1984 г. В ценовите списъци, обявени от FP и SIV няма никаква цена за стъклото от 2 mm. Тази разлика между ценовите списъци на SIV и FP от една страна и на VP от друга, се е запазила. Ценовите списъци на SIV и FP са еднакви. Те са различни от тези на VP за стъкла от 4 mm и от 5 mm със стандартни размери и от 19 mm на големи плоскости.

181. На 20 април 1984 г. (A189) VP обявява нов ценови списък за светло стъкло в сила от 21 май 1984 г. На 7 май 1984 г. (A051) SIV обявява нов ценови списък за светло стъкло еднакъв с този на VP (освен за стъклото от 2 mm) в сила от 23 май 1984 г. FP не обявява нов ценови списък за този вид стъкло. На същия 7 май 1984 г. (A051) SIV обявява нов ценови списък за оцветено стъкло. Това обявление е упоменато в приложение 3 от решението, но ценовият списък не се намира в преписката. Изглежда, но Съдът не е в състояние да го провери, че FP също не обявява нов ценови списък за оцветено стъкло.

182. На 3 юли 1984 г. (435 и 308) FP и SIV обявяват нови еднакви ценови списъци за светло стъкло в сила от 20 август 1984 г. (FP) и от 3 септември 1984 г. (SIV). В тези ценови списъци има чувствително намаление на цените, което ги свежда до едно равнище с тези от ценовите списъци от м. септември и м. декември 1983 г. На същия 3 юли 1984 г. (435) FP обявява нов списък за оцветено стъкло в сила от 20 август 1984 г. SIV не е направило ново съобщение. На 27 юли 1984 г. (502) VP обявява нов списък за светлото стъкло и за първи път списъкът за оцветено стъкло в сила от 3 септември 1984 г. Списъкът на VP за светло стъкло е еднакъв с този на FP и SIV за стъкло на големи плоскости, но той се различава чувствително от стъклото със стандартни размери. Списъкът на VP за оцветено стъкло е също еднакъв с този на FP за стъкло на големи плоскости от 3 mm до 12 mm, но се различавала чувствително за стъкло със

стандартни размери. В двата случая цените за стъкло със стандартни размери, включени в ценовите списъци на VP са по-високи от включените в ценови списъците на FP и SIV.

183. На 25 октомври 1984 г. (505) VP обявява нов ценови списък за светло стъкло и изменение, неупоменато в приложение 3 от решението, на цената на оцветено стъкло със стандартни размери в сила от 9 ноември 1984 г. Писмото, което съдържа това обявление е написано, както следва:

„Както ще установите, този ценови списък отразява състоянието на цените в сила към настоящия момент на италианския пазар.

В действителност ние премахнахме, както направиха това останалите производители преди няколко месеца, разликата в цените, която съществува между „стандартни” и „големи плоскости”, като оставихме непроменени цените на междинните дебелини.

Но ние променихме леко цените на някои други дебелини, за да ги приспособим по-добре към тяхната производствена себестойност по отношение (на цените) на другите дебелини.

Естествено, тъй като новата тарифа отразява само сегашното състояние на цените на нашия пазар, тя не отчита изцяло продължаващите увеличения на себестойността на продукцията (като енергия, работна ръка, транспорт, опаковане и суровини). Но те ще бъдат взети предвид в нашата следваща тарифа, която вероятно ще бъде издадена през следващия м. януари.

Що се отнася до нашия ценови списък за стъкло, произведено по технологията на плаващото стъкло, бронз и зелено, тя остава непроменена, но ние премахнахме в този ценови списък също разликата в цените между „стандартни” и „големи плоскости”.

И накрая, моля отбележете, че ние сметохме за необходимо да внесем някои малки изменения на бройката и размерите предлагани за някои дебелини.”

Всъщност, сравнението между списъка, обявен от VP в това писмо и списъците, обявени от FP и SIV през предходния м. юли показва, че от една страна VP се е съобразило с FP и SIV, като е предложило същата цена за стъкло със стандартни размери и на големи плоскости и от друга страна някои от цените на VP са еднакви с предлаганите от FP и SIV, докато други не са такива.

184. На 12 ноември 1984 г. (438) FP обявява нови ценови списъци за светли и оцветени стъкла в сила от 16 януари 1985 г. На 15 ноември 1984 г. (310) SIV обявява еднакви ценови списъци в сила от 15 януари 1985 г. На 22 ноември 1984 г. (508) VP обявява своите нови ценови списъци за светли и оцветени стъкла в сила от 14 януари 1985 г. Тези ценови списъци на VP са въвели отново някои различия между цените „стандартни” и „големи плоскости”. От 16 цени за светло стъкло, като се изключи стъклото от 2 mm, само пет са еднакви с тези, които се намират в ценови списъците на FP и SIV. Цените на VP за оцветено стъкло на големи плоскости са еднакви с тези на FP и на SIV, но неговите цени за стъклото със стандартни размери са различни, което се установява от факта, че FP и SIV са запазили еднакви цени за двата размера.

185. На 7 март 1985 г. (511) VP обявява нов ценови списък за светло стъкло в сила от 14 март 1985 г. Този ценови списък е имал като единствено последствие да увеличи цените на стъклото със стандартни размери. На 11 март 1985 г. (313) SIV обявява увеличение на цените си за опаковано светло стъкло. Цените, включени в този последен ценови списък са същите като цените, включени се в ценовия списък на VP за стъкло със стандартни размери. FP не обявява никакви изменения на цените си в този момент.

186. На 13 май 1985 (314 и 441), SIV и FP обявяват нови ценови списъци за светло стъкло в сила от 15 (SIV) и от 18 (FP) юни 1985 г. На 27 май 1985 г. (513) VP обявява нов ценови списък за светло стъкло в сила от 24 юни 1985 г. Трите ценови списъци са еднакви с изключение на това, че цената на SIV за стъкло от 5 mm със стандартни размери е различна.

187. На 8 юли 1985 г. (515), а не на 8 август 1985 г., както се твърди в решението, VP обявява нов ценови списък за оцветено стъкло в сила от 2 септември 1985 г. В този момент нито FP, нито SIV са обявили изменение на техните цени за оцветено стъкло.

188. На 26 юли 1985 г. (386 и A053), SIV обявява нова ценови списък за светлото стъкло, в сила от 29 юли 1985 г. На дата, която не е установена със сигурност, към края на м. юли 1985 г., вероятно на 28 юли 1985 г. (A007 и A008), FP обявява нова ценови списък за светлото стъкло, в сила от 1 август 1985 г. Тази ценови списък е еднаква с тази на SIV, освен за една цена - тази на стандартното стъкло от 10 mm. На 31 юли 1985 г. (517 и 598), VP обявява нова ценови списък за светлото стъкло, еднаква с тази на FP в сила от 5 август 1985 г., а не от 3 август 1985 г., както се твърди в решението. Обстоятелствата, свързани с това изменение на цените, ще бъдат разгледани в раздела Б. 1. от „Принципи на съгласувани практики между производителите” (вж. по-нататък точки 221 и 222).

189. На 28 август 1985 г. SIV обявява нова ценови списък за оцветеното стъкло в сила от 4 октомври 1985 г. Цените в тази ценови списък са по-високи от тези в ценовия списък на VP обявена през м. юли 1985 г. На дата, която не е установена със сигурност през м. септември 1985 г. (A013), FP обявява нова ценови списък за оцветеното стъкло, еднаква с тази обявена от SIV. На 12 септември 1985 г. (вж. обявлението от 6 февруари 1986 г., А 191, точка 3), VP обявява нова ценово списък за оцветеното стъкло, която не се упоменава в приложение III към решението. В тази нова ценови списък има увеличение от 8 % в сравнение с цените в ценовия списък обявена през м. юли (бележка на г-н Giordano, служител на VP от 11 септември 1985 г., 528). Ценовия списък от м. септември 1985 г. не се намира в преписката, но другите документи, които са в нея, дават възможност на Съда да констатира, че подобно увеличение от 8 % по отношение на ценовия списък от 1985 г. би качило цените на VP на определено по-високо ниво в сравнение с това на цените в ценовите списъци на FP и SIV, които току-що са обявени.

190. На 21 октомври 1985 г. (384 и A057), SIV обявява нова ценови списък за светлото стъкло, в сила от 28 октомври 1985 г. На дата, която не е установена със сигурност, към края на м. октомври 1985 г., FP обявява същата ценови списък (479) в сила от 25 октомври 1985 г. (A 010). По този въпрос в решението (приложение III, бележка 2) се отбелязва, че FP твърди в отговора на изложението на възражения, че тази нова ценови списък е обявена с телеграма, копие от която (документ 16) с датите 19 и 21 октомври

1985 г., е представено по административната преписка. Такава телеграма липсва в преписката, предоставена на Съда, който установява освен това, че друг документ, който произхожда от FP (A010), установява, че нова ценови списък с незабавно действие, е обявена на 25 октомври 1985 г. На 25 октомври 1985 г. (519) VP също обявява нова ценови списък в сила от 4 ноември 1985 г., еднаква с тези на SIV и на FP.

191. На 6 февруари 1986 г. (A191), VP обявява значително увеличение на цените си за оцветеното стъкло, в сила от 3 март 1986 г. (а не от 1 април 1986 г., както се твърди в решението). През февруари 1986 г., като точната дата не е известна, FP обявява нова ценови списък (445) за оцветеното стъкло, в сила от 10 март 1986 г. На 10 март 1986 г. (443) FP обявява нова ценови списък за светлото стъкло в сила от 17 март 1986 г. В осем случая от общо четиринадесет, цените на FP за оцветеното стъкло са същите като обявените от VP. На 14 март 1986 г. (316), SIV обявява нова ценови списък за светлото стъкло, в сила от 24 март 1986 г. Една ценови списък на SIV за оцветеното стъкло в сила от 17 март 1986 г. се намира в преписката, но датата на издаването Ж е неизвестна. Цените на SIV за оцветеното стъкло са същите като тези на VP. Цените на SIV за светлото стъкло са, в тринадесет случая от общо 16, различни от цените, обявени от FP. И накрая на 21 март 1986 г. (521) VP обявява нова ценови списък за светло стъкло в сила от 1 април 1986 г. В четиринадесет случая от общо 16 цените на VP са различни от тези на FP; в десет случая от общо 16, те са различни от тези на SIV. Обстоятелствата, свързани с това последно увеличение от страна на VP ще бъдат разгледани в раздел Б. 1. на „Принципи на съгласувани практики между производителите” (вж. по-долу, точка 214).

192. На 9 септември 1986 г. (A059) SIV обявява нови ценови списъци за светли и оцветени стъкла в сила от 29 септември 1986 г. Съгласно приложение III към решението, FP обявява на 17 септември 1986 г. нова ценови списък за светлото стъкло в сила от 1 октомври 1986 г. Нито това съобщение, нито ценовия списък на FP се намират в преписката, предоставена на Съда. Във вътрешна бележка на VP обаче с дата 29 септември 1986 г. (530) може да се прочете, че „няколко дни след (съобщението на SIV) с дата 17 септември, St-Gobain публикуват тарифата си, много сходна с тази на SIV, като разликите се изразяват главно само в закръглянето на числата”. След като заявява, че „ние не сме съгласни с тези увеличения”, авторът на бележката пристъпва към анализ на тактиката, която трябва да се следва по въпросите на увеличаване на цените. Един ден след датата на изготвяне на този документ на 30 септември 1986 г. (523) VP обявява нова ценови списък за светлото стъкло в сила от 31 октомври 1986 г. Тази ценови списък не съдържа в никой от 18-те случая цена еднаква с тези в ценовия списък на SIV. В една вътрешна бележка на FP с дата от 7 октомври 1986 г. (446) може да се прочете:

„През м. септември F. Pisana и SIV са издали нова ценови списък Planilux (светло стъкло) и Parsol (оцветено стъкло) с увеличения ... които водят до средно нарастване от около 6,5 % ... Преди няколко дни излезе ценовия списък на PPG (VP) само за Planilux (светло стъкло), която се различава от нашия и в който има средно увеличение от 4,8 %.”

От това авторът прави извода, че FP не може да поддържа своя собствена ценови списък. От тази бележка се установява, че FP обявява нов ценови списък за оцветеното стъкло едновременно с ценовия си списък за светлото стъкло, обявление, което не се упоменава в приложение III към решението. На 20 октомври 1986 г. (526) VP обявява нов ценови списък за оцветеното стъкло в сила от 15 ноември 1986 г. Цените, които се

намират в тази ценови списък са във всеки случай чувствително по-ниски от тези в ценовия списък на SIV от 9 септември 1986 г.

193. Съдът констатира, че от този преглед се установява, че приложение III към решението дава само частичен поглед, а понякога неточен на хронологията и на условията, при които са ставали измененията на цените, осъществявани от тримата производители. Следователно Комисията не е установила с достатъчни доказателства, че, както се твърди в решението, тримата италиански производители са изпратили на близки дати, а понякога даже и в едни и същи дни, еднакви тарифи на техните италианска клиенти. Точно обратното според решението само през м. май, м. юли и м. октомври 1985 г. има, единствено за светлото стъкло, истинско съвпадение, както на датите, така и на цените, в обявленията на тримата производители. В случая на м. юли 1985 г. ще се установи, при прегледа на доказателствата в раздела Б. 1. от „Принципи на съгласувани практики между производителите”, че VP е взело решение да промени цените си само няколко дни след обявяването от SIV и FP на нови ценови списъци.

194. Съдът установява, че от този преглед се оказва, че има съществени разминавания между ритъма на обявленията на VP и този на обявленията на FP и SIV. От него се установява също, че ритъмът в промените на цените за оцветено стъкло е бил напълно различен от този на измененията, които се отнасят до светлото стъкло.

195. Съдът установява накрая, че е неточно да се твърди, както това се прави в решението (точка 19, алинея 2), че „след инцидента, който се случил на VP през 1981 г., никога не е имало увеличение на цените, което да не бъде незабавно последвано от тримата производители”.

196. Но от направения от Съда преглед се установява, че до м. октомври 1985 г. е имало почти постоянно съвпадане, както на дати, така и на цени в обявленията на FP и SIV относно светлото стъкло. Последниците от тази констатация ще бъдат разгледани по-нататък (точки 326 - 333) в светлината на посочените от ищците основания за отмяна, които се отнасят до процедурата. Съдът отбелязва освен това, че резултатите от този преглед не подкрепят твърдението на FP, според което то винаги е издавало нови „сезонни” ценови списъци два пъти в годишно.

б) Еднакви намаления

197. Според решението (точки 20 - 21), тримата производители са предоставяли по отношение на тарифите еднакви намаления, в зависимост от категориите или нивата, в които клиентите са класифицирани. Решението изброява за годините 1983 - 1986, намаленията направени на клиентите, които се намирили в категориите или нивата А, Б и В. Съвпадението, при тримата производители на мащаба на намаленията, направени на клиентите, не би могло да се обясни с обективни фактори, като закупените количества от един производител или условията на плащане. „В действителност, както е прието при изслушването, всеки клиент купува обикновено, най-голямото количество за задоволяване на своите нужди от един доставчик и разпределя остатъка за задоволяване на нуждите си между другите производители, като е уверен, че каквито и да са количествата, които той ще купи от различни доставчици, той ще получи винаги едни и същи условия.”

198. Съдът отбелязва на първо място, че само установяването на факти, за които става въпрос тук се отнасят до еднаквостта на намаленията, правени от тримата производители на клиентите, класифицирани в трите категории А, Б и В. Едва по-нататък в решението се разглежда въпроса за еднаквостта на клиентите, които се оказвали класифицирани в тези три категории (точки 22 и 23) и този за прилагането на намаленията на етапа на фактурирането (точка 34). Линията на доводите се основава следователно на предположението, че тримата производители са класифицирали клиентите си според обща система от категории или нива. Но произходът на това предположение не е ясно посочен в решението.

199. Поканена да обясни на Съда въз основа на какви документи е установила еднаквостта на намаленията, Комисията се е позовала на серия от документи (319 - 351, 452 - 463, 544-571, A016-A037, A121-A127 и A194-A285), които представляват таблици, намерени в архивите на всеки от тримата производители, върху които те са отбелязали намаленията, които са правили от време на време на своите клиенти. От прегледа на тези документи се установява, че само SIV е възприело система за класифициране на клиентите си в категории А, Б, В и Г, и то едва от 11 март 1985 г. (335). Преди тази дата SIV е класифицирало клиентите си на две нива (livelli), според областта. Документите, които произхождат от SIV показват, че то е правело едно основно намаление за всяка категория или ниво, и че е правело след това допълнителни намаления. Таблиците, които произхождат от FP и VP се състоят единствено от дълги списъци с клиенти, които се отнасят до различни периоди и посочват срещу името на всеки клиент процентите на намаленията, които са му направени. Установява се, че VP е прилагало най-малко седем нива на намаления (вж. например 544). Доколкото Съдът е могъл да възстанови методологията, приета от Комисията, изглежда че тя се е състояла в сравняване на намаленията, направени от тримата производители на някои дружества, от което Комисията е направила извода първо, че всички производители са възприели една и съща система на класифициране на своите клиенти и второ, че те са правели едни и същи намаления на всяка категория клиенти.

200. Съдът смята, че Комисията не е могла да приеме за установено въз основа на поредицата от описаните по-горе документи, без те да бъдат подкрепени от други доказателства, нито предположението, че тримата производители са класифицирали клиентите си по обща система, нито в още по-голяма степен констатацията, че тримата производители са прилагали еднакви намаления в зависимост от тази класификация. От прегледа на таблиците на тримата производители в същност се установява, че не всички от тях са прилагали намаленията си по една и съща система и според едни и същи критерии. Съдът смята, че съвпадение между намаленията, правени за някои търговци на едро от тримата производители не е достатъчно само по себе си, за да докаже системно съгласуване между тримата производители по отношение на намаленията, правени обикновено.

201. Колкото до обстоятелството, че производителите по време на изслушването са приели, че техните клиенти могат да бъдат сигурни, че ще получат същите условия при всеки от доставчиците, Съдът констатира, че Комисията се позовава по този въпрос на страница 4 от протокола от изслушването, където г-н Milletti, от FP, е заявил:

„Търговецът на едро не съсредоточава покупките си само при един доставчик, тъй като никой доставчик, независимо от обмена на продукти между производителите, не разполага с пълния асортимент продукти; търговецът на едро има нужда от кредит и следователно е опасно да се доверява само на един доставчик; доставчикът няма интерес да има 100 % от покупките на търговец на едро, тъй като рискът би бил много голям. Обикновено търговецът на едро има предпочитан доставчик, от когото той купува 60 - 70 % от това, което му е необходимо. Този доставчик му предоставя най-добрите условия, към които се присъединяват по същество, другите доставчици, тъй като ако не го направят, последните ще успеят да продават само с трудности. Ако в последствие те предоставят по-добри условия от тези на предпочитания доставчик, този доставчик незабавно ще ги последва. Ето защо в средносрочен план се стига до условия при търговците на едро, които практически са еднакви по отношение на производителите.”

Съдът смята, че този пасаж, който е далеч от признание за антиконкурентна практика, установена от производителите, свидетелства по-скоро за възможността на клиентите да оставят един производител да наддава по отношение на друг, за да си гарантират, че ще се ползват от едни и същи условия за покупка при всеки производител.

202. Съответно Съдът констатира, че Комисията не е доказала по безспорен начин установяването на факти, които е направила в тази част на решението, и по-специално прилагането от тримата производители на еднакви намаления в зависимост от категориите или нивата, в които клиентите са класифицирани.

в) Еднаквостта на основните клиенти, класифицирани в категории или нива

203. Съгласно решението (точка 22) основните клиенти, т. е. тези които представлявали повече от половината от търсенето, са класифицирани в една и съща категория или на едно и също ниво, когато се снабдявали от единия или от другия производител. Решението препраща по този въпрос към приложение IV, което се позовава само на 1985 г. и 1986 г., защото (точка 22, бележка 1) производителите не са всички в състояние да предоставят пълни сведения”. Изключенията се дължат на факта, че „няколко производителя, като VP целят да привилегирват преработвателите или понеже всеки производител се опитва да привилегирова някои клиенти в някои области”. В решението се уточнява, че „класифицирането на клиентите в категории или нива, не е зависело от обема на покупките на всеки клиент от един и същи производител, а от общия обем на покупките на всеки клиент от всички производители”. Класифицирането е осъвременявано няколко пъти годишно съгласно таблицата, която се намира в приложение V. В точка 23, алинея 5 от решението се твърди, че „таблицата в приложение IV доказва, че основните търговци на едро са класифицирани от тримата производители в една категория”.

204. Съдът смята, че е необходимо първо да се изследват източниците на таблицата, която се намира в приложение IV към решението, тъй като тази таблица според решението е основното доказателство за изводите, направени в този раздел. Тази таблица, озаглавена „Анализ на основните италиански оператори, търговци на едро и на тяхното класифициране” е разделена на две основни части. Лявата част представлява възпроизвеждане на документ, изготвен от SG и приложен от FP към неговия писмен отговор на изложението на възраженията (451). Става въпрос за списък на 43 търговци на едро и търговци на едро, преработватели с посочване срещу

името им на общото количество на покупките на флоат стъкло, изтеглено стъкло, стъкло наречено "отлято" и преработено стъкло, в тонове за година, осъществени според изчисленията на SG от всеки от тях през 1986 г. от италиански и чуждестранни производители. Търговците на едро са изброени в низходящ ред според техните покупки, като трета колона посочва нарастващото процентно отношение на сбора на тези покупки по отношение на общото цяло. Дясната част на таблицата, която се основава на двете години, 1985 г. и 1986г., е изготвена от Комисията въз основа на разгледаните по-горе констатации относно класифицирането от FP, SIV и VP на техните клиенти в категории А, Б и В. Във всяка колона, която се отнася до един производител, е вписана срещу името на всеки търговец на едро буквата „А” или „Б”, или буквите „нк” (не - клиент). Така съгласно приложение IV към решението се установява, че търговецът на едро X е класифициран в категория „А” от тримата производители за всяка от годините 1985 и 1986, докато търговецът на едро Y е класифициран в категория „А” от FP и VP и в категория „Б” от SIV.

205. Съдът смята, че така приетата от Комисията методология заслужава сериозна критика. Става въпрос за метод „отрежи - залепи”, който използва от една страна таблицата, представена по преписката от FP, а от друга страна възстановка, осъществена от Комисията, на класификацията на клиентите в категории или нива, която според нея са направили FP, SIV и VP. Що се отнася до първия използван източник на информация, трябва да се напомни, че таблицата, изготвена от SG, е представена към преписката, за да се покаже структурата, и по-специално концентрацията на италианското търсене на стъкло изобщо. Оказва се, че тя е една оценка на покупките, осъществени през една единствена година от италианските търговци на едро и търговци на едро - преработватели на стъкло, произведено по метода на флоат стъкло, изтеглено стъкло, стъкло наречено „отлято” и преработено стъкло от италианските и чуждите производители. Данните, въз основа на които е съставена тази таблица, не са известни и Комисията не е осъществила никаква независима проверка по тези въпроси. Таблицата освен това не съдържа никакво указание за частта на покупките, осъществени само от италианските производители. Що се отнася до втория използван източник на информация, а именно възстановяването, направено според твърденията на Комисията, на класификацията на клиентите в категории или в нива, която са осъществили италианските производители, следва да се припомнят вече направените от Съда констатации в двете предходни заглавия (Б. 1, букви а) и б)) и заключенията, които е направил въз основа на тях.

206. При тези обстоятелства Съдът счита, че Комисията не може да позове единствено на приложение IV към решението извода си, според който тримата производители са приели еднаква класификация на своите най-големи клиенти. При всяко положение дори и да се предположи, че приложение IV може да бъде прието като доказателство за система на класификация, следва да се констатира, както се признава в самото решение, че класификациите, осъществени от производителите не са съвсем еднакви. Според решението „изключенията” може да бъдат обяснени. Съдът смята, че те правят необходим прегледа на предположенията, на които се основават изводите на Комисията в това заглавие.

207. Съдът смята, че използването на израза „основните клиенти” предполага, че един предварителен въпрос е разрешен, а именно, че е възможно да се определи общ за тримата производители списък на техните най-големи клиенти. Таблиците за намаленията, върху които Комисията привлича вниманието на Съда, позволяват да се

определят клиентите, на които всеки от тримата производители е правел най-добрите намаления (вж. например 340 и 344 за SIV, 452 - 465 за FP и 544 - 7 за VP). Ако може да се предполага, че най-добрите намаления са правени от всеки производител на неговите най-големи клиенти, от сравнението на списъците с намаленията, представени в Съда, обаче се установява, че „основните клиенти” не са едни и същи за всеки един от тримата производители. Тази констатация по никакъв начин не налага извода, че има противоречие с цитираната по-горе таблица на SG, тъй като от тази таблица се установява, че само четири търговци на едро са купили всеки един повече от 5 % от общия обем на покупките през 1986 г. и мнозинството от упоменатите търговци на едро са купили всеки един между 2 % и 3 % от общия обем.

208. Би било освен това нормално търговците на едро, преработватели, да са по-важни клиенти за VP, което няма преработвателна дейност, отколкото за FP и SIV. Съдът, проверява чрез съпоставяне намаленията, направени на Sangalli, което се занимава с преработка и, което се намира на второ място в списъка на приложение IV, може да се предположи, че е важен клиент за всеки един от производителите. Съдът установява, че намаленията, правени на Sangalli от тримата производители, съвсем не са еднакви. Поканена по време на заседанието да посочи намаленията, които според нея са правени от тримата производители на Sangalli, Комисията е представила числа, които очевидно също съвсем не са еднакви.

209. Следва накрая да се отбележи, че фактурите, които се упоменават в точка 34 от решението и които ще бъдат разгледани по-долу, доказват, че намаленията, правени от тримата производители на Sobelli, също не са еднакви.

210. Съдът подчертава все пак, че до тук става въпрос, както в решението, така и в прегледа на решението, направен от Съда, изключително за еднаквостта на тарифите, на намаленията и на класификациите на най-основните клиенти.

г) Принципи на съгласувани практики между производителите

211. Според решението (точка 24), еднаквостта на тарифите и на машабите на намаленията, както и еднаквите класификацията на основните клиенти в категории или нива, е резултат от споразумения между производителите, договорени пряко по време на срещи, събрания или контакти с посредничеството на говорителя на основните клиенти. Решението изброява след това приетите писмени доказателства и изводите, които Комисията е направила въз основа на тях (точки 25 - 33). Тя подчертава, че съгласуваните тарифи и намаления са действително приложени (точка 34). Следва списъкът на фактурите, от които се установява, че по отношение на един и същи клиент, който купувал съществено различаващи се количества, тримата производители прилагали еднакви цени и намаления.

212. Съдът смята, че следва първо да се разгледат писмените доказателства, които, според списъка предоставен на Съда от Комисията, се отнасят пряко или косвено до VP. Става въпрос за тези, които съдържат изрично позоваване на записките на Socover от 12 юли 1983 г. (точка 25 от решението) и от 12 март 1986 г. (точка 32) и за тези, които съдържат мълчаливо позоваване на записките на FP и на SIV от 30 януари 1985 г. (точка 27) и за записките на Socover от 12 април 1985 г. (точка 29), от 10 юли 1985 г. (точка 30) и от 23 юли 1985 г. (точка 31). Но Съдът отбелязва, че в решението се

твърди, че „записките на Socover са недвусмислени, тъй като те винаги упоменават решенията, приети от тримата производители”.

213. Ръкописната бележка на Socover от 12 юли 1983 г. (258), изготвена след среща между Socover и FP съдържа думите „Scale sconti e supercredito: gli altri non hanno tenuto fede agli impegni” („Масшаб на намаленията и свръхкредит: другите не са изпълнили задълженията”), последвани от упоменаването на SIV и на VP. В действителност този пасаж може да се тълкува като доказателство за задължение на тримата производители към търговците на едро във връзка с намаленията и кредитите. Следва обаче да се отбележи, че датата, приета от Комисията като началото на заявеното нарушение, е 1 юни 1983 г. Според контекста на тази бележка, задължението на „другите”, което се упоменава по-горе, не може да бъде задължение, поето и нарушено през краткия период, който е изтекъл между 1 юни и 12 юли 1983 г. От това следва, че ако тази бележка може да бъде приета като доказателство за задължение на тримата производители към търговците на едро преди 1 юни 1983 г., тя не може да бъде приета като доказателство за продължаването на подобно общо задължение през периода на заявеното нарушение.

214. Ръкописната бележка на Socover от 12 март 1986 г. (263), съставена след среща между Socover и VP, съдържа думите „Anche loro adotteranno gli aumenti previsti da SG e SIV col 1/4/86 e saranno rigidi (?)” („Те също ще приемат увеличенията, предвидени от SG (FP) и SIV на 1/4/86 и ще бъдат твърди (?)”). Според решението (точка 32), тези думи искат да кажат, че VP е информирано още на 12 март 1986 г. най-малкото от SIV, двамата други производители предвиждали увеличение на цените, от 1 април 1986 г. и VP е съобщило на Socover на 12 март 1986 г., то вече има намерение да приеме същото увеличение. Следва все пак да се отбележи, че цитираният по-горе пасаж от бележката е последван веднага от изречението: „Se così fosse lunedì 17/3 dovremmo segnalare quanti carichi noi possiamo ritire che ce li manderanno loro” („Ако това е така в понеделник 17/3, ние трябва да посочим колко доставки бихме могли да вземем ние и те ще ни ги изпратят,“), което показва на пръв поглед, че окончателно решение не е взето на 12 март 1986 г. Това тълкуване се потвърждава от съдържанието на вътрешна бележка на VP (529) с дата 20 март 1986 г., съставена от г-н Giordano, едно от лицата, присъствали на срещата със Socover на 12 март 1986 г. Г-н Giordano упоменава отначало факта, че SIV и FP вече обявяват увеличение на цените съответно на 14 и на 17 март 1986 г. След това той излага обстоятелства в полза на покачване на цените, а именно стабилността на търсенето, обстоятелството, че някои пеши са щели да бъдат затворени за ремонт (най-вече инсталация за производство на флоат стъкло в Турция, „което затормозва силно италианския пазар”) и обстоятелството, че VP щяло да започне производство на оцветено стъкло, което води до недостиг на светло стъкло. Г-н Giordano стига до заключението, че трябвало да се следва най-общо увеличението, обявено от SIV и FP. Тази бележка, написана *in tempore non suspecto*, следователно оборва тълкуването, според което осем дни по-рано VP е съобщило на Socover намерението си да приеме увеличенията, предвидени от FP и SIV.

215. Колкото до заявените косвени позовавания на VP, Съдът вече е посочил изтриването в ръкописната бележка на SIV от 30 януари 1985 г. (374) на думите „г-н Scaroni смята, че той не може да се бори да спре PPG (VP)”. В действителност тази бележка съдържа изрично упоменаване на VP, но в смисъл несъвместим с тезата за силно обвързващо споразумение между тримата производители. В тази насока Съдът отбелязва, че бележката на SIV от 30 октомври 1984 г. (369, която е упомената в точка

26 от решението, но не фигурира в списъка на документите, които се отнасят до VP) съдържа думите: „AUTO - secondo Scaroni non alimentare PPG” („AUTO - съгласно Scaroni, да не се захранва PPG (VP)”). Това посочване е още един път изрично и несъвместимо със становището за силно обвързващо споразумение между тримата производители.

216. Все пак не е изключено, дори и да е имало конкурентна борба в автомобилния сектор, да е имало съгласуване в неавтомобилния пазар и Съдът има задължението да разгледа тази възможност. Съгласно решението (точка 27), бележката на SIV от 30 януари 1985 г., цитирана по-горе, и бележката на FP (474), която се отнася до същата среща между FP и SIV, са особено показателни, тъй като те установяват, че:

„SIV и FP заедно са отчели факта, че те спазват споразуменията по същество и по специално, че те се съобразяват с цените на светлото стъкло. Но що се отнася до оцветените и валцовани стъкла, SIV е обвинило FP, че нарушава разпоредбите на картела чрез използване на различни похвати, като допълнителни намаления, правени на някои търговци на едро. SIV е предложило всеки производител да има свои привилегирани клиенти, на които да прави допълнителни отстъпки. От своя страна SIV се е задължило, що се отнася до намаленията и клиентите, класифицирани в категория „супер А”, да прилага същите условия като другите производители.”

Решението набляга (точка 32, алинея 3) на факта, че бележката на SIV „посочва като ориентир за намаленията ... тримата производители”, и че бележката на FP „посочва ... съществуването на картел между производителите”.

217. На първо място следва да се отбележи, че срещата между FP и SIV, за която говорят тези записки, изглежда се е отнасяла до широка гама от въпроси от общ интерес за двете предприятия, някои от които са разгледани по-подробно в едната бележка отколкото в другата. Като цяло бележката на FP е по-подробна от тази на SIV. След това следва да се постави срещата в нейния хронологически контекст, по отношение на обявленията на цените, правени от тримата производители. Както Съдът вече установи, (вж. по-горе точка 183) VP обявява, на 25 октомври 1984 г. нов ценови списък, в който то се равнявало отчасти по ценовите списъци, обявени от FP и SIV през предходния м. юли. Осемнадесет дни и двадесет и един дни по-късно, съответно на 12 и на 15 ноември 1984 г., FP и SIV са обявили съвсем нови еднакви ценови списъци. Една седмица след това последно обявление на SIV, VP обявява нов списък, който не е бил еднакъв с този на FP и SIV.

218. Вярно е, че бележката на SIV от 30 януари 1985 г. (374) използва израза „noi faremo le stesse condizioni degli altri” („ние ще приложим същите условия като другите”), и че тази на FP отбелязва, че „Ing. Papi (SIV) dichiara que loro tengono i prezzi mentre noi scartelliamo almeno per i colorati e laminati tenendo fermo il ch(iaro). Ing. D' Errico (SIV): l' accordo di fondo tiene ma ci sono piccoli mezzucci che in pratica pregiudicano l' accordo.” („Г-н Papi (SIV) заявява, че те поддържат цените си, а ние нарушаваме картела поне относно оцветените и ламинирани стъкла, като поддържаме твърдо светлото. Г-н D' Errico (SIV): по отношение на главното, споразумението се държи, но има малки уловки, които на практика вредят на споразумението”). Следва все пак да се отбележи, че едва на края на 1984 г., VP е започнало да предлага оцветено стъкло, и че VP не е предлагало валцовано стъкло.

219. Съответно Съдът констатира, че ако двете въпросни записки могат да бъдат приети като доказателства за едно съгласуване или най-малкото за подробно разискване между FP и SIV относно цените и намаленията, които да се прилагат по отношение на някои клиенти, от тези записки не се установява ясно поне, че изразите „gli altri” („другите”), „scartelliamo” („ние отваряме пролука в картела”) и „l'accordo di fondo” („основното споразумение”) предполагало задължително участието на VP в по-ранно споразумение, както се твърди в решението. Що се отнася изключително до отношенията между FP и SIV, такива каквито се установяват въз основа на тези записки Съдът смята, че е показателно, че във версията на бележката на FP, изпратена заедно с изложението на възраженията: „Комисията е изтрила първите думи: „Reclami: chiediamo l'armistizio” („Реклама: ние искаме примирие”). Понятието „примирие” предполага елемент на борба.

220. Бележката на Socover от 12 април 1985 г. (260), съставена след среща с FP, не съдържа никакво посочване на други производители. Ръкописната бележка на Socover от 10 юли 1985 г. (261), съставена също след среща с FP, съдържа думите „il dr Roberti (de FP) sta lavorando a livello europeo per un aumento dal 1/x abbastanza consistente (7/8 %)” („Г-н Roberti (FP) работи на европейско ниво за доста съществено увеличение на цените (7/8 %)”). Според решението (точка 30), тези думи означават че „ръководител на FP е съобщил на Socover, че FP е на път да се договори с другите производители за увеличение на цените от 7 до 8 %”. Думите „на европейки ниво” трябва обаче да се четат в техния контекст, който е свързан с операциите на групата Saint-Gobain в Европа. От това следва, че е по-възможно г-н Roberti, служител на FP, да е работел на европейско равнище в групата Saint-Gobain. Най-малкото значението на тези изрази е двусмислено.

221. След като установява (точка 30), в резултат на направеното тълкуване на бележката на Socover от 10 юли 1985 г., че увеличение на цените от 7, 5 % действително е съобщено през м. октомври 1985 г. от тримата производители на техните клиенти, решението упоменава (точка 31) за друга ръкописна бележка на Socover (262) за среща с г-н Caberlin, служител на SIV, на 23 юли 1985 г., или тринадесет дни след срещата с FP. Тази последвала бележка има следното съдържание: „Si sta varando un aumento sul float del 10 % già nel prossimo mese di Agosto. Ribadisce l'idea di un certo numero di clienti preferenziali a cui concede un premio finale annuo del 3 % sul float” („(SIV) в момента е в процес на подготовка на увеличение на флоат стъклото с 10 % още от следващия м. август (г-н Caberlin, SIV) потвърждава идеята за бройка привилегирани клиенти, на които да бъде дадена окончателна годишна премия от 3 % върху флоат стъкло”). Според решението, тези изрази означават, че „търговският директор на SIV е съобщил на Socover, че производителите подготвят увеличение на цените от 10 % за флоат стъкло, от м. август”. В резултат на тълкуването, дадено на тази бележка, в решението се прави констатацията (точка 31), че увеличение на цените от 8 % действително е съобщено на клиентите към края на м. юли от тримата производители.

222. Поканена да обясни на какви документи основава изводите, че производителите са осъществили увеличения съответно от 8 % през м. юли и от 7, 5 % през м. октомври 1985 г., Комисията (595 и 597) е отговорила, че е достатъчно да се добавят 8 % към тарифата от м. май 1985 г., за да се получи тарифата от м. юли 1985 г., и да се добавят 7,5 % към тарифата от м. юли 1985 г., за да се получи тарифата от м. октомври 1985 г. Следва все пак да се отбележи, че според приложение III към решението, тарифата от

м. юли 1985 г. е обявена от SIV на 26 юли (в сила от 29 юли), от FP на 28 юли (в сила от 1 август) и от VP на 31 юли (в сила от 3 август). Трябва да се отбележи, че ако тримата производители са в процес на подготовка, още на 23 юли 1985 г., на увеличение от 10 % за м. август и ако увеличението, което е последвало няколко дни по-късно е от 8 %, невъзможно е FP, тринаесет дни по-рано да е в процес на съгласуване със същите тези производители с оглед на последващо увеличение точно определено от 7 до 8 % за м. октомври. Съдът констатира, че нито в бележката от 10 юли, нито в тази от 23 юли 1985 г., има изрично упоменаване на „другите производители”. При тези обстоятелства Съдът смята, че неправилно в решението им е дадено такова тълкуване. В допълнение Съдът смята, че е особено показателно и едва несъвместимо с тезата за продължаващо и силно обвързващо съгласуване между производителите, че три дни преди обявяването на 26 юли 1985 г. на увеличение, посочено от Комисията на 8 %, SIV е информирало Socover, че е в процес на подготовка на увеличение от 10 % за м. август.

223. В светлината на изложеното по-горе Съдът смята, че писмените доказателства, посочени от Комисията не са достатъчни, за да докажат недвусмислено или мълчаливо участието на VP в споразумение между тримата производители, за каквото се твърди в точка 24 от решението. Що се отнася до SIV и FP необходимо е да се изследват освен записките на SIV и на FP от 30 януари 1985 г. (точка 27) анализирани вече по-горе, бележката на SIV от 30 октомври 1984 г. (точка 26), бележката на FP от 28 март 1985 г. (точка 28), бележката на Socover от 12 април 1985 г. (точка 29), писмото от 6 март 1985 г. от FP до SIV и записките на FP за срещите между SIV и FP на 23 април, 30 април и 16 декември 1985 г. и от 3 февруари 1986 г., за да се провери дали те позволяват да се установи съгласуване между тези двама производители.

224. Следва първо да се отбележи от една страна, че FP е единственият производител на стъкло наречено „отлято” (*vetro greggio* или *greggi*, „необработено стъкло”) в Италия и от друга страна, че FP и SIV работят съвместно на линия за производство на флоат стъкло в San Salvo (работата от страна на FP се осъществява от неговия филиал Flovetro). Някои от цитираните по-горе документи се отнасят до продажбата от FP на SIV на стъкло наречено „отлято” и следователно до вертикално отношение между тези двама производители, между продавач и купувач. Става въпрос, по-специално за пасажите от писмото от 6 март 1985 г. от FP до SIV (485 или 869) и за бележката на FP за срещите със SIV на 23 и на 30 април 1985 г. (486 или 871), които се упоменават в точка 33, алинеи 3 и 4 от решението. Съдът смята, че вертикалните отношения между продавач и купувач между двама производители, когато се отнасят до продукт, произвеждан само от единия от тези производители не представляват, сами по себе си доказателство за незаконно хоризонтално споразумение. При всички положения Комисията трябва да си зададе въпроса дали едно вертикално отношение като това, което е съществувало между FP и SIV, е в състояние да засегне търговията между държави-членки. Съдът констатира освен това, че в решението се цитира съдържанието само на параграф от писмото на FP до SIV от 6 март 1985 г., и че върху копието от това писмо, изпратено заедно с изложението на възраженията, третият параграф е бил задраскан. Този параграф има следното съдържание:

„Assistiamo in questo periodo ad una politica commerciale SIV assolutamente dirompente ed addirittura abbiamo verificato casi in cui il vostro prezzo di vendita è inferiore a quello da voi a noi corrisposto. Per di più, ci è impossibile (e mi chiedo se l'impossibilità è pratica o strumentale) organizzare un incontro per definire:

1. quantitativi e prezzi dei vostri acquisti 1985;

2. condizioni e modalità di vendita da voi praticate sul mercato per i prodotti acquistati presso di noi.”

(„В момента сме свидетели на една съвсем разрушителна търговска политика от страна на SIV и ние самите установихме случаи в които вашата продажна цена е по-ниска, от тази която вие ни плащате. Освен това се оказва невъзможно (дали става въпрос за реална или фиктивна невъзможност) да се организира среща, за да бъдат определени:

1. Количествата и цените за вашите покупки за 1985 г.;

2. Условието и начина на продажба, които вие прилагате на пазара за продукти, купувани от нас.”).

225. Някои други документи се отнасят до отношенията между FP и SIV като съвместно управляващи тяхната обща линия за производство на флоат стъкло, Flovetro, в San Salvo. Става въпрос за цитатите в точка 33, алинея 5 от решението, извадени от записките на FP относно срещите от 16 декември 1985 г. (487 или 873) и 3 февруари 1986 (488 или 874). Освен ако може да се приеме, че самото съвместно управление на средство за производство от двама конкуренти може да представлява доказателство за незаконно хоризонтално споразумение - нещо, което Комисията не твърди в случая - Съдът смята, че фактът, че съвместно управляващите съгласуват действията си, за да избегнат вземането на проби, осъществявано от всеки един от тях върху това средство за производство да доведат до положение на нелоялна конкуренция, не може да бъде сам по себе си приет като доказателство за незаконно хоризонтално споразумение.

226. Що се отнася до ръкописната бележка на SIV от 30 октомври 1984 г. (369), решението взема предвид две от точките: че стъклата наречени отляти не би трябвало да се продават на цена по-ниска от тази на FP, и че е приета обща политика за тройното стъкло. Първата точка се отнася още веднъж до условията за продажба, наложени от FP, като продавач на SIV, като купувач на продукт, който то не произвежда. Колкото до втората точка, пасажът упоменат в решението има следното съдържание: „Laminati - (soprattutto bistrati) - Scaroni - desiderio in (? prospettiva/proposito?) di una politica di riporto in fabbrica invece che fare (?transformare/trasformazioni?) - per il triplo strato fare una politica comune” („(Стъкла) ламинирани - (особено двупластови) - Scaroni (FP) - желание с оглед на политика, прилагана в завода на мястото на преработването - за тройния пласт да се направи обща политика”). От цялата бележка излиза, че страните (SIV и FP) няколко пъти са разисквали управлението на тяхното общо средство за производство. Съдът смята, че не е изключено, упоменатият в решението пасаж, да се отнася също за аспект от тази обща операция.

227. Бележката на FP от 28 март 1985 г. (475) се отнася до договор за продажба от FP на SIV на 1 000 тона стъкло наречено „отлято”. Става въпрос следователно още веднъж за вертикално отношение между FP и SIV. В решението се отбелязва (точка 28), че „двете предприятия са се договорили, че SIV няма да продава това стъкло, наречено лято на 16 клиента, посочени в списък, запазени за FP. Тези 16 запазени

клиенти не са филиалите на Fontana, както твърди FP в писмения си отговор на обвиненията, или защото филиалите на Fontana са 8 ... а не 16, или защото не може да се разбере смисълът на едно запазване на клиенти, които по дефиниция са запазени поради това, че са изцяло контролирани". В исквата си молба FP е изтъкнало, че „ако е вярно, че неговите филиали (Fontana) днес са 8... (това е в резултат) на цял период на реструктуриране, което е прегрупирало 16 различни предприятия в осем дружества". В писмения си отговор без все пак да оспорва, че е имало в този период 16 дружества Fontana, Комисията припомня „колкото до шестнадесетте клиента, които FP си запазва ... не може да става въпрос за филиалите на FP, именно защото те не са клиенти на SIV". По този въпрос е достатъчно да се отбележи, че в бележката си от 10 юли 1985 г. (261), цитирана по-горе, Socover е взело предвид бележката на Г. Roberti, служител на FP, който съобщава „намерението да се насърчи износа с 4/5 клиенти, които имат организация тук", и под тези думи са посочени, между редовете, имената на Socover, Fontana, Savas и D' Adda. Други улики, които се намират в преписката, като телекса изпратен от търговците на едро на 11 октомври 1984 г. (270), упоменат в точка 37 от решението, и бележката на Socover от 12 април 1985 г. (260), упомената в точка 29, са в противоречие с довода, според който Fontana не може да бъде клиент на друг производител освен на FP.

228. Колкото до бележката на Socover от 12 април 1985 г. (260, точка 29 от решението), която беше току-що упомената, в решението се твърди, че от този документ се установява, че „Socover и FP са разисквали също разпределянето на поръчките при производителите въз основа на двете последни години". В същност, след като се запозна с пълния текст на бележката, който не е изпратен с изложение на възраженията, Съдът отбелязва на първо място, че бележката не съдържа никакво упоменаване на производители освен FP второ, че в нея се говори за ценови списък от 16 януари 1985 г. и само FP е публикувало списък, който влиза в сила на тази дата и трето, че в нея се посочва без да се прави каквото и да е разграничение за стъкло наречено „отлято", произведено само от FP. При тези условия бележката не може да се приеме от Комисията като доказателство за разисквания, които се отнасят до други производители освен FP.

229. В настоящото заглавие е необходимо най-накрая, да се разгледат фактурите, упоменати в точка 34 от решението. Съгласно решението прегледът на тези фактури „доказва, че по отношение на един и същи клиент, който е купил значително различаващи се количества от тях, тримата производители са прилагали еднакви цени и намаления". От писмените становища на страните, както и от разследването, осъществено от Съда следва, че разглежданият клиент е Cobelli и Комисията не е извършила никаква повторна проверка чрез изследване на прилаганите цени и намаления по отношение на други клиенти. Фактурите разгледани за 1983 г., пет на брой от SIV и FP и четири от VP, за 1984 г., пет от SIV, три от FP и шест от VP; и за 1985 г., три от SIV и VP и две от FP. Нито критериите за подбор, нито общия брой на наличните фактури не са уточнени.

230. Следва да се отбележи, че формата на фактурите се различава съществено при различните производители и техният преглед не показва на пръв поглед еднаквост на цените и намаленията. Поканена да обясни как е възможно да се получи изводът, направен по този въпрос, Комисията е избрала три фактури, които се отнасят до светло стъкло от 3 mm, със стандартни размери, с дата м. януари 1985 г., от които тя прави извода (489), че „фактурите на SIV/FP и VP съдържат същите единични цени, дори и

представянето им да е различно”. Вярно е че нетните единични цени в действителност са едни и същи, а именно за FP 3 607 ITL/m², за VP 3 608 ITL/m² и за SIV 3 607, 40 ITL/m². Все пак от по-подробния преглед на тези документи се установява първо, че фактурите на FP и на SIV тръгват от една базисна цена от 5 500 ITL/m², докато базисната цена на VP не може да се установи от фактурата; второ фактурата на VP изглежда се отнася за стъкло на големи плоскости, докато тези на FP и SIV изглежда се отнасят за стъкло със стандартни размери (вж. по-горе точка 184); трето, за да получи същата единична цена VP е прилагало намаления, различни от тези на FP и SIV и методът на изчисляване на SIV е различен от този на FP. От това следва, че ако трите фактури, избрани от Комисията показват, че тримата производители са стигнали до същата единична цена, те не показват еднаквост на цените от тарифата и на намаленията, прилагани от тримата производители, за които Комисията твърди, че съществуват. Съответно следва да се отбележи, че тримата производители никога не са оспорвали, а по-скоро са наблягали на това, че нетните единични цени, фактурирани на един и същи клиент са често еднакви, поради структурата на пазара.

231. Съдът успя да осъществи само една много ограничена повторна проверка относно констатациите, които могат да се направят въз основа на фактурите, упоменати в решението. Следва все пак да се посочат две обстоятелства, които се установяват от нея. От една страна се оказва, че в някои случаи, за да предложат по-изгодна цена, производителите не са прилагали тарифата, която на теория е в сила към момента на доставката. От друга страна, системата на прилагане на намаленията е предполагала последователни намаления, въз основа на основната цена със серия от различни проценти. Освен разликите в размера на намаленията установи се, че редът за тяхното прилагане и следователно математическия процес, се различават при различните производители. По-специално, SIV е прилагало своите основни намаления и своите допълнителни намаления по начин, различен от този на другите двама производители.

232. Въз основа на прегледа на доказателствата, приети в решението, Съдът установява, че Комисията не е установила по безспорен начин твърдението, изложено в точка 24 от решението, а именно - съществуването на споразумение между тримата производители, което води до единство на тарифите и мащабите на намаленията, както и до еднаква класификация на основните клиенти в категории или нива, и това в периода 1 юни 1983 г. - 10 април 1986 г., определен в член 1, буква а) от диспозитива на решението. Съдът смята, че някои от цитираните документи, по-специално записките на FP и SIV относно тяхната среща в Рим на 30 януари 1985 г., биха могли най-много да бъдат приети от Комисията като доказателства за съгласуване между FP и SIV. Тези документи обаче не са достатъчни, за да докажат даже между FP и SIV споразумение, което цели пълна и постоянна идентичност на тарифите, намаленията и класификацията на клиентите. Доколкото е от значение да се вземат предвид нетните единични цени, прилагани по отношение на един и същи клиент, не се оспорва от ищите, че тези нетни цени може да са еднакви.

д) Отношенията между производители и търговци на едро

233. Съгласно решението (точка 35) тримата производители са следели своите тарифи и намаления да се прилагат също и на един последващ етап. Комисията приема, че независимо от твърденията Ж в изложението на възраженията въз основа на твърденията на Sobelli (вж. по-горе точка 10), тя разполага с преки доказателства за срещите между производители и търговци на едро само за среща на 17 април 1986 г.,

между FP и SIV, която има за цел да представи новия управител на Fontana Sud, среща на която е присъствал един представител на SIV, без неговото присъствие да е предвидено. „Все пак”, заявява тя, „някои документи показват, от една страна, че няколко срещи между търговци на едро са организирани по инициатива на производителите и производителите успяват да насочат, като се има предвид също идентичността на техните тарифи и намаления, търговския избор на търговците на едро и от друга страна потвърждават очакването на клиентите за еднаквостта на цените на производителите.” След това в решението (точки 36 - 42) се разглеждат и коментират поредица от документи. По повод на единия от тези документи (телексът от 11 октомври 1984 г., анализиран по-долу, точка 236), в решението се набляга на факта, че „търговците на едро не могат спонтанно да поемат ангажимент за такова Развитие, при положение че би трябвало да е в техен интерес да могат да получат най-добрите цени, да се обърнат за предпочитане към доставчиците, които им дават най-добрите условия за продажба и да реализират добра норма на печалбата (точка 37, алинея 4). Следва да се припомни в тази връзка посочването, направено в правната част (вж. по-горе точка 21) на икономическата зависимост на търговците на едро.

234. Преди да разгледа писмените доказателства посочени от Комисията Съдът припомня, че Решението на Комисията от 1981 г. (вж. по-горе точка 4) се е отнасяло наред с останалото и до сдружения на търговци на едро, които имат за цел именно от една страна „обща търговска политика за осъществяването на която, всяко сдружение трябва да разработи обща линия на продажбите чрез определяне, прилагане и спазване на тарифите за продажба на флоат стъкло и на преработените продукти” и от друга страна, „сътрудничеството с производителите, за да се развива „политика на производство, която да увеличи потреблението на стъкло и да достигне до по-добро оценяване на преработените продукти, чрез подходяща политика на продажбите” (точка I. В. I. 3. а от Решението от 1981 г.). Решението се е отнася до незаконните споразумения между тримата производители (FP, SIV и VP) и сдруженията на търговци на едро. Комисията е констатирала, че „напрежение и различия са възникнали между заинтересуваните страни през целия период на действие на споразуменията” (точка I. В. III, алинея 2). Нито една глоба не е наложена, поради съображението наред с останалите, че „прилагането на клаузи, които ограничават конкуренцията ... винаги е ограничено и частично” (точка II. В, алинея 2). Настоящото решение от друга страна обвинява производителите, че са успели няколко години по-късно да упражнят икономическата си власт, за да възстановят против волята и интересите на търговците на едро, система като тази, която е осъдена в Решението от 1981 г. и то независимо от предишния Ж неуспех.

235. Според настоящото решение (точка 36), бележката на Socover от 12 юли 1983 г. (258), анализирана вече по-рано в точка 213, „показва, че Socover е средство за предаване на съобщения на търговците на едро до производителите и на производителите до търговците на едро. В действителност, Socover не разисква с FP условията, които са му предоставени и които биха могли да го интересуват, по-специално, а задълженията на производителите към всички търговци на едро”. Съдът вече отбелязва, че тази бележка може да бъде приета от Комисията като доказателство за задължение на тримата производители към търговците на едро, но извън периода на заявеното нарушение. Тук става въпрос да се прецени нейната стойност от Комисията като доказателство, което позволява да се установи, че Socover е имало положението на посредник между производителите и другите търговци на едро или най-малкото една група от големи търговци на едро. По този въпрос бележката може без никакво

съмнение да се тълкува като показваща, че Socover се е държало като говорител на група търговци на едро, към които поне според самото Socover тримата производители са поели ангажименти. Обратно от тази бележка не се установява по безспорен начин, че Socover е било от гледна точка на тримата производители техен посредник по отношение на всички търговци на едро.

236. В точка 37, в решението се разглежда телекс (270), изпратен на 11 октомври 1984 г. след среща на 10 октомври 1984 г. в Рим, на която са присъствали 28 търговци на едро. Според решението този телекс е изпратен на „производителите”. В решението се твърди, че този телекс „показва ясно намерението на подписалите го да сътрудничат с производителите.” В действителност подписалите телекса „*confermano la volontà di collaborare al miglioramento dei prezzi di mercato et considerano indispensabile che vengano rispettati i prezzi, gli sconti e le condizioni di vendita confermati*” („потвърждават готовността си да сътрудничат за подобряване на цените на пазара и смятат, че е необходимо да бъдат спазвани потвърдените цени, намаления и условия на продажба”). Следва все пак да се отбележи, че върху копие от телекса, което е изпратено заедно с изложението на възраженията, кодът за набиране на получателя е задраскан. Поканена на заседанието да представи оригинала, Комисията е представила пет копия от телекса, адресирани съответно до SIV, Saint-Gobain, Pilkington, Vetrocoke и Glaverbel. В преписката не е намерено никакво копие, адресирано до VP, а номерирането на документите изключва възможността такова копие да е съществувало в архивите на Socover, от където идват другите копия. Следователно е очевидно, че този телекс не е изпратен до тримата производители FP, SIV и VP, както се твърди в решението, а е изпратен на три дружества, чиито средства за производство се намират извън границите на Италия. Следва да се отбележи също така, че алинея 2 от телекса (пропуснат в решението) има следното съдържание: „*Nello stesso tempo auspicano che vengano costituiti tre livelli, differenziando in due gruppi le aziende non comprese allo stato attuale nel primo livello*” („Същевременно те искат да бъдат създадени три нива, които разделят в две групи предприятията, невключени на настоящия етап в първото ниво”), изречение, което подсказва, че ако е съществувала еднородна система за класифициране в категории или нива, трима други производители са участвали в нея.

237. Вярно е все пак, както се отбелязва в решението, че от доклада от мисията на г-н Ricciardi, директор продажби на VP (619-620) излиза, че той е срещнал г-н Borgonovo, от Socover, в Милано на 11 октомври 1984 г. Следователно не е изключено Г-н Borgonovo да му е съобщил устно съдържанието на телекса, изпратен на другите производители.

238. В точка 38 от решението се упоменава писмо на Socover от 19 октомври 1984 г. (268) и писмо на VP до Socover от 20 ноември 1984 г. (625). Версията на първото писмо, намерена в архивите на VP е фотокопие без посочване на името на получателя. Писмото упоменава от една страна тарифа, за която се твърди, че е изготвена от Socover „въз основа на покана от производителите” и от друга страна „среща, на която ние сме поканили всички оператори от сектора в сряда, 7 ноември ... в Милано”. В решението се отбелязва, че месечният доклад на г-н Giordano, един от търговските директори на VP (626), установява, че той „е в командировка в Милано на 7 и 8 ноември 1984 г. и следователно и в деня на срещата, свикана от Socover”. Съдът констатира, че от прегледа на тези документи се установява, че те доказват обратното на това, което се твърди в решението. От една страна в месечния доклад на г-н Giordano се посочва, че той е напуснал Генуа в 10.50 часа на 7 ноември, т. е. 20 минути

след началото на срещата. От друга страна писмото на VP от 20 ноември 1984 г. е изпратено от г-н Ricciardi до Socover и има следното съдържание:

„Ci è pervenuta solo in questi giorni fotocopia della lettera da Voi inviata il 19.10.84 ad alcune aziende del Vs. settore.

Scopo della presente è solo quello di riconfermarVi, facendo seguito all'incontro avuto con l'Egr. Dr. Borgonovo (Socover) a Milano, il 7 c.m., che nessun invito Vi è stato da noi mai formulato per riunioni che riguardano la commercializzazione e trasformazione del vetro.”

(„Едва тези дни достигна до нас фотокопие от Вашето писмо, изпратено на 19. 10. 84 на няколко предприятия от Вашия сектор.

Предметът на настоящото е единствено този да Ви потвърдя отново след срещата с г-н Borgonovo (Socover) в Милано на 7 този месец, че никога не е отправяна никаква покана от наша страна за срещите, които се отнасят до пускането на пазара и преработката на стъкло.”)

Съдът смята, че не е правдоподобно, това писмо, написано в несъмнителен период, да не отразява истината, а именно, че г-н Giordano (VP) не е присъствал на срещата на 7 ноември 1984 г. и VP не е искало да участва на такива срещи, още по-малко да ги предизвиква. Съдът смята в допълнение, че цитираното писмо, доколкото то е написано от самия г-н Ricciardi, цели да опровергае неблагоприятните за VP изводи, които са могли да се направят въз основа на неговото присъствие в Милано на 11 октомври 1984 г.

239. В точки 39 и 40 от решението се разглеждат две записки на Socover от 12 април и 23 юли 1985 г. (260 и 262), вече анализирани по-рано (съответно точки 228 и 221). По посочените вече причини Съдът смята, че тези документи се отнасят само до отношенията между Socover и съответно, FP и SIV.

240. В точка 41 от решението се разглеждат три документа с дати 16 септември, 23 септември и 31 октомври 1985 г. (съответно, 271, 275 и 273), определени като доклади от филиалите на FP, Fontana Est и Fontana Ovest, до тяхното дружество майка FP. От разследването, което извърши Съдът, следва, че тези документи са доклади правени два пъти месечно предназначени за един заместник-директор на FP и изготвяни от служител на FP натоварен, наред с другото да поддържа връзката с филиалите. Трябва да се отбележи, че третият документ с дата 31 октомври 1985 г. се отнася до Fontana Est, а не до Fontana Ovest, както се твърди в решението, и освен това последните осем думи от този документ (273-4), цитирани във френската и английската версии на решението, липсват в оригиналната италианска версия на решението. Следва да се подчертае също, че макар че е поискал представянето на пълната версия на тези документи, Съдът разполага само с частични копия. И накрая, трябва да се отбележи, че друг доклад, който се отнася до Fontana Est, с дата 2 октомври 1985 г., който не е упоменат в решението, е изпратен с изложението на възраженията и се намира в преписката на Съда (273B).

241. Според списъка, предоставен на Съда от Комисията, трябва да се счита, че тези „доклади Fontana” съдържат мълчаливо посочване на VP. Според решението (точка 41, алинея 4) те „съвсем нямат неясен и неопределен характер, нито разкриват

ориентацията на търговците на едро, както твърдят страните, (те) съобщават съвсем точни факти, като благосклонното отношение на търговците на едро към тарифните увеличения на производителите, публикуването от производителите на еднакви тарифи, желанието на производителите да се спазват тарифите, за да се стабилизира пазара. Това означава, че производителите, пряко или косвено насочват пазара на един последващ етап, тъй като едно дестабилизиране на този пазар би могла да има вредни последици за тяхната търговска политика.” Съдът смята, че е необходимо да изследва тези доклади изцяло, доколкото той разполага с тях, за да може да постави в техния контекст цитатите, които се намират в решението. Съдът отбелязва, че четирите документа се отнасят до период, който макар и много ограничен, между края на м. юли и края на м. октомври 1985 г., дава все пак поглед върху функционирането на пазара на един последващ етап, в период, през който, както е изложено по-горе (точки 188 - 190), са обявени няколко нови ценови списъци от тримата производители.

242. Всеки доклад е разделен на части, едната от които винаги е озаглавена „prezzi di rivendita float” („цени за препродажба флоат стъкло”) или просто „rivendita” („препродажба”). Докладите за Fontana Est от 16 септември и от 31 октомври 1985 г. имат друга част, озаглавена „prezzi di vendita float” („цени за продажба на флоат стъкло,”) или просто „vendita” („продажба”). От съдържанието на тези две части се установява, че думата „vendita” се отнася до продажните цени, прилагани от производителите по отношение на търговците на едро, докато „rivendita” се отнася до цените за препродажба, прилагани от търговците на едро за техните клиенти.

243. В първия доклад, с дата 16 септември 1985 г. в заглавието „prezzi di rivendita float”, се говори за среща на търговци на едро на 31 юли 1985 г., „след съобщеното от производителите увеличение”. (Следва да се отбележи, че новият ценови списък на VP е обявен едва на 31 юли 1985 г., при обстоятелствата, разгледани преди в точки 188, 221 и 222). В доклада се излага, че „на среща, търговците на едро, са изготвили този списък за препродажба”. Следват ценови списъци и изброяване на намаленията, които ще бъдат правени, с някои резерви от страна на двама търговци на едро, Checchin и Sangalli. След това, след изтрит раздел, докладът продължава в раздел „prezzi di vendita float”, по следния начин:

„Per quanto riguarda le Fabbriche, l'aumento sembra essere applicato ovunque e, del resto, i magazzini non certo pieni ed il lavoro che in questo momento non manca hanno favorito la 'digestione' del nuovo prezzo. La Glaverbel (che prima delle ferie insisteva un pò dappertutto con sconti inferiori ai nostri) sembra, di primi sondaggi dopo le ferie, che abbia mantenuto questa posizione. Resta comunque da verificare ulteriormente l'entità del prezzo (poichè è presumibile che il cliente non venga subito a dire a noi se la concorrenza gli ha tolto uno sconto.”

(„Що се отнася до производителите, увеличението изглежда е приложено навсякъде, а за останалото, магазините, (които) разбира се не са пълни и работата, която не липсва в този момент, са привилегировали „смилането” на новите цени. Glaverbel (който преди ваканцията, упорства почти навсякъде с намаления, по-ниски от нашите) изглежда, според първите проверки след ваканцията, е останал на тази позиция. Остава обаче да се провери по-нататък цялата цена (тъй като може да се предположи, че клиентът няма изведнъж да ни каже дали конкуренцията му е премахнала някое намаление).”)

244. Докладът от 23 септември 1985 г. (275) се отнася до среща, която също се е провела на 16 септември 1985 г. с Fontana Ovest. В раздела „prezzi rivendita float”, се отбелязват цените, прилагани от четирима търговци на едро за стъклото от 4 mm. Следва пасажът, частично цитиран в решението, който посочва котировките за стъклото от 4 mm.

245. Докладът от 2 октомври 1985 г. (273B) е изготвен след среща с Fontana Est и съобщава за среща на търговците на едро от 18 септември 1985 г. „за да се определят цените за препродажба”. Резервите, изразени от Sangalli и Checchin са записани.

246. И накрая, докладът от 31 октомври 1985 г. (273), изготвен след среща с Fontana Est, съобщава за среща на единадесет търговци на едро на 29 октомври 1985 г. В тази връзка Съдът припомня, че тримата италиански производители са съобщили еднаквите нови ценови списъци между 21 - 25 октомври 1985 г. (вж. по-горе точка 190). В раздела „rivendita” („препродажба”), в доклада се излага, че търговците на едро са се съгласили още веднъж при резерви от страна на Checchin и Sangalli за новите тарифи за светлото стъкло, произведено по технологията флоат стъкло. След това в раздела „vendita” („продажба”) има пасаж, частично цитиран в решението, точка 41, алинея 3. Пасажът, в неговата цялост е следният:

„Per quanto riguarda le fabbriche, si sta portando avanti l'aumento (chi per conse gne un pò prima chi un pò dopo), in ogni caso sembra che la comunicazione sia stata fatta da tutte** (comprese Glaverbel), anche se i termini sono probabilmente più elastici di tutte.”

(„Що се отнася до производителите, увеличението е в процес на осъществяване, (някои с доставки малко по-рано, други малко по-късно), във всеки случай изглежда, че съобщението е направено от всички (Glaverbel включително), макар изразите да са вероятно по-разтегливи от всички.”)¹

247. Ако става ясно от този последен документ, че упоменаването на „производителите” има предвид всички италиански производители, включително SIV и VP, установява се също, че Glaverbel е един от засегнатите производители, за който се е смятало, че води активна конкурентна политика. Значението на Glaverbel на италианския пазар е, впрочем, изтъкнато във вътрешна бележка на VP (A193) от 6 февруари 1986 г. При тези условия Съдът смята, че не е възможно да се извлекат от анализирания по-горе доклад сведения за това, че „производителите насочват пазара на един последващ етап”, както се твърди в решението. Точно обратното установява се, че някои търговци на едро, са се договорили свободно с оглед определянето на цените за препродажба и намаленията, които да бъдат правени на техните клиенти и разискванията между представителите на FP и неговите филиали отразяват техните съмнения относно поведението на другите производители що се отнася до прилагането на тарифите. И накрая Съдът отбелязва, че Sangalli и Checchin, които фигурират съответно в приложение IV към решението, като втория и деветия търговец на едро според значението им, изглежда са следвали всеки своя собствена политика по въпросите за цените и намаленията.

248. Накрая, в точка 42 от решението се разглежда ръкописна бележка на VP от 10 април 1986 г. (638), от която се установява съгласно решението, че по време на среща,

проведена същия ден, „VP и Socover са водили разисквания относно създаването на клуб, който се състои от 12 търговци на едро за дистрибуцията на стъklarската продукция. Двете дружества са изразили намерението си да говорят за това на FP и SIV следващата седмица”. Въпросният документ се състои от една страница, на която авторът е нахвърлил записки, които се отнасят до въпросите разисквани с г-н Borgonovo от Socover и съдържа следните бележки: (в ляво) осем имена на търговци на едро, следвани от четири други имена; (в дясно, на различни редове) „CLUB: obiettivo distribuzione” („КЛУБ: цел дистрибуция”); „prossima settimana” („следваща седмица”); „parlare SIV/S.Gobain” („да се говори SIV/St. Gobain”). VP оспорва тълкуването, което Комисията е направила на този документ, като същевременно признава, че г-н Borgonovo действително е упоменал предложение за създаване на клуб. Според VP г-н Borgonovo е имал намерение да говори за това на SIV и на FP следващата седмица. Съгласно Комисията това тълкуване не е нито логично, нито граматическо.

249. Съдът констатира първо, че въпросният документ не изразява изрично и напълно недвусмислено намеренията, изложени в точка 42 от решението. След това Съдът отбелязва, че бележките, които Комисията смята за съществени се отнасят до предложение за създаване на клуб, който има за цел дистрибуция на стъklarска продукция, а не последващото прилагане на тарифите и намаленията, което се посочва в решението в точка 35, като предмет на доказателствата, анализирани в раздела Б. 1. Д е „Връзки между производители и търговци на едро”. При това положение Съдът смята, че Комисията не може да се позовава на този документ като на съществено доказателство и следователно не е необходимо да бъде преценявано неговото значение.

250. В светлината на всичко изложено по-горе, Съдът приема за установено първо, че Комисията не е доказала по безспорен начин, че тримата производители са следели своите тарифи и намаления да се прилагат на един последващ етап, нито че няколко срещи между търговците на едро са организирани по инициатива на производителите, нито че производителите са успели да насочат търговските предпочитания на търговците на едро. След това, Съдът приема за установено, че някои от изследваните документи, без да представляват непременно доказателства за незаконно споразумение между производители, могат да бъдат приети като доказателства за това, че търговците на едро са разчитали на еднакви цени от страна на производителите. И накрая, Съдът приема за установено, че докладите на Fontana служат за доказателство за използване от FP на неговите филиали, търговци на едро, като източници на информация за политиката на търговците на едро. Последствията от тези констатации ще бъдат разгледани по-надолу (точки 322 - 323) в рамките на основанията за отмяна, свързани с процедурата, посочена от ищците.

2. Развитие на предприятията на автомобилния пазар

251. В решението в този раздел се твърди, че „според документите на предприятията, изброени по-долу, SIV и FP са се договаряли за цени и за разпределяне на квотите поне от 1982 г. VP е участвало също в тези споразумения поне от 1983 г., макар и не така стриктно като другите двама производители”. След това в решението се разглеждат в два раздела споразумения и съгласувани практики, които се отнасят до групите Fiat (точки 44 - 51) и Piaggio (точка 52).

а) Споразуменията и съгласуваните практики, които се отнасят до групата Fiat

252. В този раздел от решението се пристъпва направо към преглед на документи (точки 44 - 47), чието значение ще бъде разгледано по-долу. В края на точка 45 от решението се упоменава, еднообразно намаление на цените от 8 %, правено от 1 януари 1984 г. за Fiat от всеки от тримата производители. В края на точка 47 от решението се упоменават други тарифни изменения, еднакви като процентно изражение, прилагани от тримата производители през 1985 г. и 1986 г., и еднакво увеличение от 2 % за второто полугодие на 1985 г. за Alfa Romeo. След това в решението се излага (точка 48), че „тримата производители са осъществили взаимни продажби на продукти (подробно посочени в глава б) с цел да запази всеки един от тях, собствените си квоти на проникване или да достигнат квотите, договорени с конкурентите”. Следва преглед на числа и документи, свързани с този търговски обмен. В точка 49 от решението се упоменават някои таблици, притежавани от FR, които показват по модели и общо количествата, които всеки производител е доставил през 1985 г. и 1986 г. и ще достави през 1987 г. на групата Fiat, както и квотите в проценти, които тези доставки доставят.

253. След това в решението се припомнят някои доводи на предприятията (точка 50) и се излагат причините, поради които Комисията не е могла да ги възприеме (точка 51). За да бъдат определени добре разликите в положенията на предприятията и Комисията, изтъкнати в тази част от решението, следва те да бъдат цитирани изцяло. Доводите на предприятията са обобщени, както следва:

„Пазарът на автомобилно стъкло в Италия се характеризира с господстващото положение на Fiat. Fiat, като всеки друг производител на автомобили, отпуска на всеки производител общи проценти за доставка въз основа на съображения, които отчитат цените, техния технически капацитет, предлаганата услуга. Този общ процент се разисква отново двустранно по повод на преговорите за осъвременяване на тарифите. Така определените общи отпуснати проценти се преобразуват в проценти, отпуснати по модели коли. Потвържденията, изпратени от Fiat на неговите доставчици на автомобилно стъкло, посочват изрично отпуснатите квоти от този производител на съответния доставчик за въпросния модел.

По време на преговорите Fiat има навика да разкрива най-благоприятната котировка, с цел да принуди конкурентните доставчици да се съобразят с нея. Това неизбежно води до изравняване на цените. Противно на предположението, изразено от Комисията, Fiat информира често всеки от своите доставчици за квотите на доставки, предоставени на конкурентите. В общи линии системата води до пълна прозрачност на пазара. При тези условия съгласуването между производителите не е необходимо.

Що се отнася до взаимните продажби на продукти, Комисията не е доказала, че тези взаимни продажби са предварително уредени с цел разпределяне на пазара между производителите. В допълнение разменяните продукти са стъкло като суровина и само по изключение обменът включва преработени продукти”.

254. В отговор на тези доводи, Комисията заявява:

„i) Вярно е, че Fiat разполага, като купувач на автомобилно стъкло, с положение на абсолютен монопол в Италия, неговата силна позиция при договарянето е много ограничена от ограничеността на алтернативното предлагане на пазара. В

действителност европейското предлагане на автомобилно стъкло е контролирано от олигопол, който включва, освен Saint-Gobain, PPG и SIV, сегашни доставчици на Fiat, Pilkington и някои малки производители.

ii) Относно предоставените квоти, вярно е че Fiat, като всеки производител на автомобили, посочва в потвържденията на поръчките квотата, отпусната на съответния доставчик. Но тази отпусната квота е само указание, а не окончателно предоставяне, което не обвързва нито производител на моторни превозни средства, нито доставчика, като всякакви промени са възможни през договорния период или по инициатива на производителя на моторни превозни средства или по инициатива на доставчика ...” (Следва обсъждане на някои документи, по-специално писмо на Fiat до VP от 3 юли 1985 г. (657). В хода на това обсъждане се заявява, че „ако в действителност производител на моторни превозни средства е отпуснал неизменни и окончателни квоти през договорния период, доставчиците не би трябвало да се притесняват от никаква опасност от неспазване на отпуснатите квоти и не би трябвало да изпитват нужда да се договарят по този въпрос или да си разменят продуктите, за да запазят своите квоти”.

iii) Комисията не оспорва, че по време на търговските преговори един купувач може да разкрие най-благоприятната котировка, истинска или предполагаема, с цел да накара конкурентните доставчици да се съобразят с нея. Това обаче не означава, че всички доставчици прилагат едни и същи условия и всички доставчици се намират по отношение на един и същи купувач в равностойно положение, тъй като положението на всеки доставчик е функция на неговата производствена и търговска тежест (най-пълен асортимент, специални продукти, по-високо ниво на услугите). Това не означава също, че един господстващ купувач може да го подреди по най-изгодното предложение или че той може лесно да се обърне към чуждестранни доставчици, за да принуди местните производители да намалят цените си, тъй като, както е прието по време на устното изслушване, производител на моторни превозни средства иска все повече услуга „just on time”, която може по-лесно да бъде предложена от местните производители на стъкло, които разполагат със структура на място, отколкото от чуждестранен производител на стъкло, който трябва да си направи структура, и която между производителите на стъкло разполагащи с необходимата структура дава предимство от гледна точка на количествата за доставяне и на цената на тези, които притежават по-солидна и в същото време по-гъвкава структура.

При всяко положение каквито и да са видовете отношения, които се установяват между един господстващ купувач и неговите доставчици, установено е, че SIV, FP и VP са се споразумели да решат каква позиция да защитават пред групата Fiat ...

Увеличенията на цените за второто шестмесечие на 1985 г., първото и второто шестмесечие на 1986 г., са разисквани и договорени между тримата производители ... Присъединяване(то) на VP към споразумението на тримата производители за трите разглеждани шестмесечия се е изразило основно във фактите ...

iv) Фактите, които показват, че взаимните доставки на продукти целят разпределянето на пазара са главно следните.

Доставките всяка година са значителни и така както се установява от документите цитирани в точка 48, те не са за преодоляване на недостиг ...

Записките и документите, цитирани в точка 48, посочват изрично факта, че FP работи като подизпълнител за SIV на преработени продукти.

Доставките са, по-специално за дебелини и цветове, които не се произвеждат от един или друг производител и целят да дадат възможност на тримата производители да разполагат с пълен асортимент продукти. А възможността да се разполага с пълен асортимент, дава конкурентно предимство, което се премахва, ако тримата производителя действат така, че по този въпрос между тях да няма неизгодна позиция ...”

255. Преди да пристъпи към преглед на документите, приети като доказателства за дадено нарушение, Съдът смята, че е необходимо да се определи по-добре естеството и контекста на заявеното нарушение. Както беше отбелязано по-горе, констатацията изложена в точка 43 от решението се ограничава до твърдението, че SIV и FP са се договаряли за цените и за разпределянето на квотите поне от 1982 г. и VP е участвало в тези споразумения поне от 1983 г. В правната част (вж. по-горе точка 24), в решението се твърди, че FP и SIV, за 1982 - 1986 г., а FP, SIV и VP, за 1983 - 1986 г., са постигнали съгласие, или най-малкото са се договорили за цените, които да бъдат прилагани по отношение на групата Fiat, а за 1982 - 1987 г. относно разпределянето на пазара, като премахват по този начин всякаква несигурност относно тяхното развитие. Съдът смята, че едно предварително съгласуване за цените и разпределянето на квотите, трябва да се разграничава от въвеждането на система за взаимни доставки на продукти, която цели запазване на вече притежавани квоти или достигане на договорени квоти. Добре е следователно да се пренесе разглеждането на упоменатите в точка 48 от решението документи, свързани с взаимните доставки на стъкло, на етапа и в контекста на раздел Б. 3 „Взаимните доставки на стъкло между производителите”. На този етап ще бъдат разгледани само доказателствата за предварително съгласуване на цените и квотите.

256. Колкото до контекста, в който трябва да бъде разгледан този въпрос, Съдът припомня на първо място, че в точка 15 от решението се обяснява, че продуктът, продаван от производителите на производителите на автомобили е стъклото преработено от производителите или от техните филиали в зависимост от моделите и изискваните от производителите на автомобили технически характеристики. Следователно тук не става въпрос за продажба от производителите на Fiat на необработено флоат стъкло - продажби, които се разглеждат в рамките на взаимните доставки на продукти, а за продажбата на цяла гама от различни преработени продукти. Съдът припомня след това, че в точка 15, алинея 2 от решението се прави разлика между етапа на изработването на автомобилния прототип и този на пускането на пазара на нов модел. Продуктите, за които става въпрос тук, не са доставяни през фазата на изработването на даден прототип, а са продавани, за да бъдат вградени в моделите автомобили, които вече са пуснати на пазара. И накрая, Съдът припомня, че според точка 15, последно изречение от решението, „именно на етапа на пускане на пазара на новия модел автомобил доставчици производители на стъкло и производител на автомобили договарят, обикновено на годишна основа, цени и количества”. Следователно става въпрос в действителност за пазар, на който обикновено цените и количествата се договарят между продавач и купувач през равни интервали от време.

257. Съдът отбелязва, че датите, приети в член 1, букви б) и в) от решението, за да се определят периодите на нарушението на договора в отношенията с Fiat са относно цените 26 октомври 1982 г. - 1 декември 1986 г. за FP и SIV и 11 май 1983 г. - 1 декември 1986 г. за FP, SIV и VP взети заедно, а за квотите, 1 януари 1982 г. - 30 юни 1987 г. еднакво за тримата производители.

258. В точка 44 от решението се упоменават три документа, които независимо че са с дата от 1982 г., се намират в списъка, предаден на Съда от Комисията, на документите съдържащи мълчаливо посочване на VP. Това са една ръкописна бележка изпратена от Г. Scaroni, от FP, на Г. Landeschi, вицепрезидент на SIV, с дата 26 октомври 1982 г. (733), съобщаваща му за вътрешна бележка на FP с дата 26 октомври 1982 г. (734) и вътрешна бележка на SIV, адресирана също до г-н Landeschi, с дата 11 ноември 1982 г. (680).

259. Вътрешната бележка на FP от 26 октомври 1982 г. представлява „riepilogo” (сумиране) на увеличенията, получени за FP от Fiat от 1977 г. „включително последния двугодишен договор 83/84”. Вътрешната бележка на SIV от 11 ноември 1982 г. започва, както следва:

„Сега договорът 1983 г. относно Fiat Auto на практика стигна до сключване. Смятаме за излишно да ви напомняме предишните случаи (разбира се не положителни по отношение на нас) редактирани в писмена форма, между Fiat и нашата най-квалифицирана конкуренция, с предоставянето на 46 % на FP.”

Авторът продължава, като разглежда последователно четири точки: „1) предоставени проценти; 2) постигнати увеличения на цените; 3) съпоставка между договорите от 1983 г. и 1982г.; 4) абсолютни числа”. В раздела „предоставени проценти” се упоменава квота от ... % изключително за „il primo equipaggiamento” („първото оборудване”). В раздела „Съпоставка между договорите от 1983 г. и 1982г. ” се прави разграничение за 1982 г., между „теоретична пазарна квота” и „реално получена квота” и авторът заключава, че „нашата квота за първоначално оборудване е по-ниска от ... %, процентът, които ни е предоставени от преди”. Именно по повод на квотата предоставена за първото оборудване за 1983 г., авторът използва израза „un ferreo controllo delle quote effettivamente praticate” („строг контрол на действителните квоти”), цитиран в решението. Съдът смята, че от контекста, в който се вписва тази част от изречението се установява, че неговият автор по този начин иска да подчертае необходимостта за SIV да внимава да получи от Fiat през 1983 г. за първото оборудване реална квота, която отговаря на теоретическата квота, която му е предоставена. Следва да се отбележи, че френската и английската версии на решението използват израза „средния процент на увеличението, получено от SIV е същият като този на FP”, докато италианската версия (единствената, която е оригинална) използва думата „simili” (сходни). Съдът установява, че цифрите в действителност са сходни, но не едни и същи. Но е вярно, че в бележката се отбелязва към края, че „stiamo portando avanti, a seguito degli accordi da Voi presi, il discorso di integrazione con la concorrenza per i lotti di piccole serie” („развиваме в следствие на приетите от вас споразумения въпроса за интегрирането с конкуренцията за партидите от малки серии,,).

260. Съдът смята, че Комисията не е имала право да направи извода от тези три документа, че VP е участвало в споразумение с FP и SIV, тъй като позоваванията на „конкуренцията” в контекста, в който те са направени, трябва да се разбират като

позовавания само на FP. Съдът приема, че тези документи са съществени доказателства за съществуването на размяна на информация на високо ниво между FP и SIV относно резултатите от техните преговори с Fiat за споразумение с оглед на интегрирането за партидите от малки серии. Съдът смята все пак, че Комисията не е имала право да направи само въз основа на тези документи извода, че FP и SIV са се договорили предварително, през последното тримесечие на 1982 г. относно цените, които да бъдат прилагани по отношение на групата Fiat (като това тримесечие е първото от периода на нарушението, така както е било определено в член 1, буква б) от решението). Що се отнася до квотите, Съдът отбелязва, че вътрешната бележка на SIV от 11 ноември 1982 г. (единственият документ, който упоменава квоти) говори изрично за „предоставяне“ на квоти. Съдът смята, че се установява от документа, разгледан в неговата цялост, че предоставянето на въпросните квоти е правено от Fiat между производителите и този документ не би могъл следователно да се посочва от Комисията, като представляващ доказателство за предварителни съгласуване между FP и SIV през 1982 г., което има за предмет разпределянето на квотите за доставките на групата Fiat.

261. В точка 45 от решението се цитират два откъса от друга вътрешна бележка на SIV, с дата 11 май 1983 г. (686 - 688), изготвена от същия автор. Откъсите говорят съответно за „la concorrenza“ (конкуренцията) и израз, който вече е използван в предишната бележка - „la concorrenza più qualificata“ (най-квалифицираната конкуренция). Съдът отбелязва, че този документ е включен в списъка на документите, които Комисията смята като съдържащи мълчаливо посочване на VP. Става ясно обаче дори от копие, приложено към изложението на възраженията, че този документ посочва изрично PPG (т. е. VP), и че той съдържа съществени елементи от една страна по въпроса за отношенията между производителите и Fiat и от друга страна по въпроса за отношенията между SIV, FP и VP. Бележката е озаглавена „Richiesta Fiat auto revisione prezzi 1983“ (Искане Fiat auto преразглеждане на цените 1983). Авторът съобщава, че дирекцията за покупките на Fiat е поканила на 26 април 1983 г. представители на SIV, между които е той, „за да ни представи своя сравнителен преглед на цените за m² на един продукт“, и че по този повод Fiat е заявил, че „нашите средни нива не са конкурентоспособни на националния и на международния пазар“. Той продължава:

„Stesso atteggiamento veniva operato da Fiat il 4.5 (per risposta entro il 24.5) nei confronti di F.P., chiedendo riduzioni su alcuni PB ACC. già dal 1.1.83 e per numerose anomalie dal 1.7.83, aggiungendo che altri concorrenti nazionali ed esteri avevano presentato proposte favorevoli. (Splintex e PPG: l'AD di quest'ultimo si è già impegnato a mantenere le quotazioni 1982, già inferiori alle nostre, sino ad almeno tutto il 1984)...

Fiat insiste per una revisione entro il 19.5 su alcuni accoppiati normali ...

Qualora aderissimo a tale richiesta, ne deriverebbero queste conseguenze:

- 1) Notevole decurtazione dell' aumento a suo tempo acquisito per il 1983.
- 2) Nessuna assicurazione, in ogni caso, sul mantenimento delle quote di mercato legate a tali prezzi.
- 3) Negative ed immediate ripercussioni su tutte le offerte recentissime e/o a venire ...

4) Proseguimento di queste analisi al ribasso su altri particolari ...

5) Inevitabile coinvolgimento della F.P. nella concessione di tali ribassi ed accelerazione del processo riduttivo senza alcuna contropartita in termini di quote di penetrazione, e con l'inasprimento dei rapporti commerciali con la concorrenza.

6) Propagazione degli atteggiamenti ribassistici alle altre Case Auto nazionali ed estere le cui Direzioni Acquisti sappiamo essere in collegamento (es. Alfa Romeo - Fiat).

A nostro avviso si presentano pertanto le seguenti alternative che riteniamo di politica aziendale più che commerciale:

A) Aderire alle richieste Fiat con tutte le conseguenze sopra enunciate.

B) Tenere un atteggiamento fermo e coerente con la nostra politica commerciale e costistica, rifiutando in linea di massima (salvo appunto macroscopiche anomalie) le richieste del cliente.

Per operare in questa ottica è necessario però accertarsi dell'assoluto e sicuro analogo atteggiamento da parte della concorrenza più qualificata.”

(„Fiat е приел същото становище на 4.5 (за отговор преди 24.5) по отношение на FP, като иска намаления за някои РВ АСС, от 1. 1. 83 и за многобройни нередности, от 1.7.83, като добавя, че други национални и чужди конкуренти са представили благоприятни предложения. (Splintex и PPG: административният директор на последния вече пое ангажимент да задържи котировките от 1982 г. и сега по-ниски от нашите, поне до края на 1984 г.) ...

Fiat настоява за преразглеждане преди 19.5 (за някои продукти) ...

Ако ние се съгласим с искането му, последиците ще бъдат следните :

1) Голямо намаляване на покачването, постигнато преди за 1983 г.

2) Никаква гаранция във всеки случай за запазването на пазарните квоти, свързани с тези цени.

3) Незабавни отрицателни последици за всички много последни и/или предстоящи предложения ...

4) Продължаване на тези анализи за понижаване за други детайли ...

5) FP ще бъде неизбежно въввлечено в отстъпване на тези намаления, от където ще се получи ускоряване на процеса на намаляване без нищо в замяна по отношение на квотите за проникване и с провала на търговските отношения с конкуренцията.

6) Разпростиране на тенденцията към намаляване за други национални и чужди производители на автомобили, чиито отдели по покупките, както знаем, са във връзка (пример Alfa Romeo - Fiat).

По наше мнение, явява се следната алтернатива, която смятаме, че спада повече към политиката на предприятието отколкото към търговска политика:

А) Да бъдат удовлетворени исканията на Fiat с всички последствия, изложени по-горе.

Б) Да се запази твърдо и съответстващо на търговската ни политика и на цените ни, като се отказва по правило (освен, разбира се, скандални нередности), исканията на клиента.

Но за да се действа в тази насока е необходимо да се уверим, че най-квалифицираната конкуренция ще възприеме напълно и сигурно същото развитие.”)

262. Съдът смята, че този документ не може да бъде сочен от Комисията като доказателство за каквото и да е съгласуване между VP от една страна и SIV и FP от друга страна. Напротив, според Съда изразите, използвани в този документ са достатъчно изразителни, за да послужат като доказателство за липсата на такова съгласуване. Упоменаването на „най-квалифицираната конкуренция” в действителност, очевидно прави препратка към FP. Ако документът представлява доказателство, разбира се, за съществуването на известно съгласуване само между SIV и FP, не по-малко вярно е, че той представлява също доказателство за значителната икономическа власт, която Fiat е в състояние да упражнява по отношение на всички производители, както и за неговата способност да предизвика у един производител конкурентно развитие по отношение на останалите. Съдът смята, че като е пропуснало да вземе предвид това измерение на пазара, решението е дало изкривена представа за него.

263. Колкото до констатацията в края на точка 45, според която „намаляването на цените, на което са се съгласили тримата производители FP, SIV и VP е еднакво, 8 %, и е започнало от 1 януари 1984 г.” следва да се отбележи, че Комисията не представя пред Съда нито един документ от този период, който да може да подкрепи тази констатация. Използваните източници изглеждат са първо декларация, направена от VP в хода на административното производство, с дата 16 януари 1987 г. (756), с която се уточнява в детайли измененията на цените, прилагани по отношение на Fiat, Alfa Romeo, Iveco и Opel и се отбелязва средно намаление от 8 % за периода 1 януари - 31 декември 1984 г., по отношение на 1983 г.; второ, изречение от отговора на FP на изложението на възраженията (736), което уточнява, че „на 1 януари 1984 г., Fabbrica Pisana е намалила цените си с 8 % по отношение на тарифата от 30 декември 1982 г., като премахва в резултат на това увеличението, които са направени през 1983 г., което води до реално намаление от 12, 2 %”; и трето, изречение от отговора на SIV на изложението на възраженията (690), което изтъква, че „изводът ... според който намаляването на цената от тримата производители, SIV, FP и VP е еднакво или 8 %, от 1.1.1984 г., е абсолютно погрешен, тъй като общото намаление на SIV и Vetroeuropa (филиал на SIV) е 11 %, така както се установява от официалните каталози с цените, предоставени преди на Комисията, докато ние имаме достатъчно основания да смятаме, че FP е направило намаление от 12,2 % и VP от 8 %”. Тъй като тези декларации са напълно несъвместими помежду си, Съдът счита, че те не дават право на Комисията, която на всичкото отгоре не е направила никаква проверка във Fiat, да твърди, че тримата производители са направили еднакво намаление от 8 % от 1 януари 1984 г.

264. Колкото до ръкописната бележка на SIV от 12 октомври 1983 г. (691), цитирана в точка 46 от решението, достатъчно е да се отбележи, че в решението не се съобщава за думите от горната част на бележката, написана с друг почерк: „Zanoni (SIV) vedi se riesce sapere qualcosa delle offerte S.G” („Zanoni (SIV), вижте дали ще успеете да разберете нещо за офертите на Saint-Gobain”). Всъщност, думите в началото на бележката не е съвместима с предположението за предварително съгласуване за цените.

265. В решението не се упоменава нито едно доказателство, което се отнася до 1984 г. Но два съществени документа за тази година се намират в преписката. Първият е вътрешна бележка на SIV с дата 21 май 1984 г. (703-5), която се отнася до дупките в страничните стъкла от 3 mm. След като сравнява цените на FP, VP и SIV (чийто източник не е посочен) и прави констатацията, че цените на SIV са много по-високи от тези на FP, авторът отбелязва, че SG (FP) е заявило на Fiat, че е готово да покрие изцяло неговите нужди, от септември 1984 г. Той продължава:

„Fiat ci dichiara che il non adeguamento ai prezzi SG ci comporterebbe l'esclusione dalle forniture e chiede nostra immediata risposta, con tempistiche ed impegno a fornire le nostre quote.

...

Se risponderemo concretamente alle necessità Fiat, spiezeremo in modo totale SG ... conserveremo l'opzione della quota 50 % per il 1985 e la possibilità di un riadeguamento prezzi.

In caso negativo vedremo drasticamente decurtata la nostra quota presso Fiat, a vantaggio SG e VP, e con ridotto potere contrattuale sui prezzi.”

(„Fiat ни заявява, че неприспособяването към цените на SG ще доведе до нашето изключване от доставките и иска незабавен отговор от наша страна със срок и задължение да доставим нашите квоти.

...

Ако отговорим конкретно на изискванията на Fiat, ние ще заблудим напълно SG ... ние запазваме опцията за квота 50 % за 1985 г. и възможността за приспособяване на цените.

В случай на отрицателен отговор нашата квота с Fiat ще бъде ... драстично намалена, в полза на SG и VP, с ограничена договорна власт на цените.”)

Вторият документ, който се отнася за 1984 г. е друга вътрешна бележка на SIV от същия автор с дата 28 декември 1984 г. (697-700). В тази бележка може да се прочете изложеното, както следва:

„Venerdì 21. 12. us., abbiamo avuto una riunione con la Direzione Acquisti Fiat onde fare il punto di tale vicenda particolarmente travagliata: ricordiamo che questo 'travaglio' viene

soprattutto dal fatto che la Fiat ha in pratica promesso, per il 1985 ai suoi interlocutori, il 120 % di quota, creando le premesse per le gravissime tensioni a tutti i livelli, oggi in atto.

1 Premesse ...

Quota di penetrazione (1 equipaggiamento): al 30.11. la quota reale si aggira, in valore, intorno a: 15.7 %, contro una quota ufficiale del 13 %...

Ricordiamo che nel corso del 1984 le nostre quotazioni sono state mediamente di almeno il 3 % superiori ai nostri concorrenti: ci riferiamo in particolare alla S.G. che, oltre a delle quotazioni (illisibile) mediamente del 2 % rispetto alle nostre, ha riservato un ristorno dell' 1 % a fine anno...

2 Prospettive per il 1985

La posizione SIV è stata particolarmente chiara ...

- far valere l' opzione del 50 % delle forniture di 1 equipaggiamento per il 1985;
- incremento netto delle quotazioni qualora ci discostassimo in maniera sensibile da tale quota. ...

La posizione della F.P. nella realtà è stata, lungo tutto il corso della trattativa, quella di avvicinarsi per quanto possibile alla quota 1984, portando le sue quotazioni a livelli approssimativamente vicini a quelli della Siv: tale fatto è stato il vero freno di qualsiasi azione di incremento sostanziale delle quotazioni ...

PPG che aveva un impegno da parte della Fiat di attribuzione del 10 %, ha praticamente chiuso la settimana scorsa ad un 8 % teorico ma, nella realtà, ad un 6-7 % reale, per varie ragioni di carattere tecnico-logistico.

GLVB e GLASSEXPOT verranno cristallizzate alle quote del 1984.

...”

(„В петък, 21 декември, имахме среща с отдела за покупки на Fiat, за да се уточним по въпрос, който създава особени трудности - да припомним, че „трудността” идва преди всичко от обстоятелството, че Fiat на практика обеща за 1985 г. на своите партньори 120 % квоти, като създаде условия за развитие на най-сериозните напрежения на всички нива, които днес възникнаха.

1 Ввод ...

Квота на проникване (за първото оборудване): към 30.11, реалната квота е със стойност от около 15,7 % спрямо официална квота от 13 % ...

Да припомним, че през 1984 г. нашите котировки са средно по-високи с поне 3 % от тези на нашите конкуренти - имаме предвид специално SG, което освен котировки (нечетливо) от 2 % средно по отношение на нашите, е запазил отстъпка от 1 % в края на годината.

2 Перспективи за 1985 г.

Позицията на SIV е особено ясна ...

- да се наблегне на опцията от 50 % от доставките за първо оборудване през 1985 г.;
- нетно покачване на котировките, ако се отклоним чувствително от тази квота. ...

Позицията на FP в действителност е през цялото време на преговорите да се доближи колкото е възможно до квотата от 1984 г., като изведе своите котировки до нива твърде близки до тези на SIV - тази позиция е истинска спирачка за всяка акция за съществено покачване на котировките. ...

PPG, на което Fiat се е ангажирало да предостави 10 %, практически е приключило миналата седмица с 8 % на теория, но в действителност с 6 - 7 % реално, поради различни причини от технико и логистично естество.

GLVB (Glaverbel) и GLASSEXPOT запазват квотите от 1984 ...”)

В последствие авторът упоменава две версии, „и двете с произход SG” на разговорите между FP и Fiat. В последната алинея, авторът упоменава за „реална квота, обещана от (г-н Bussolati от Fiat)”.

266. Съдът смята, че тези документи единствените, които се отнасят за 1988 г., са достатъчно красноречиви, за да бъдат доказателство, че противно на тезата, приета в решението не е имало поне през тази година, съгласуване между тримата производители що се отнася до отношенията им с групата Fiat.

267. В точка 47 решението се позовава на серия от документи, които се отнасят до 1985 г., за да докаже, че „(са) ... започнати разисквания за начина да се въведат увеличения на цените пред групата Fiat”. Първият документ е бележката на SIV от 30 януари 1985 г. (374/708), в която са изтрети думите „Scaroni pensa di non potersi battere per fermare PPG” („Scaroni смята, че той не може да се бори, за да спре PPG (VP)”) - вж. по-горе, точки 91 - 93. Вярно е че, както се отбелязва в решението, бележката на SIV упоменава за „дупки и скоби” (механизъм за вдигане на страничните стъкла) като троянски кон във Fiat за увеличаване на цените” и съответната бележка на FP упоменава (без нищо повече) за „проблеми на Fiat”. Но Съдът смята, че ако тази бележка може да бъде доказателство за съгласуване между SIV и FP относно тяхната политика по отношение на Fiat, тя не е достатъчна като доказателство за съгласуване, което включва VP.

268. Вторият документ е бележката на VP от 7 май 1985 г. (738), цитирана в точка 47, алинея 3, която в действителност съдържа думите, цитирани в решението. Но Съдът установява, че не е вярно, че бележката упоменава изрично за „споразумение” между SIV и FP, още по-малко, споразумение, което включва VP. Ако тази бележка се чете в светлината на изразите и съдържанието на записките относно 1984 г. изглежда вероятно, това за което тя съобщава да е обмен на информация за резултатите от преговорите с Fiat.

269. Третият документ е бележката на FP от 23 май 1985 г. (740), цитирана в точка 47, алинея 4, която действително използва израза „Accordo Pennitalia” („споразумение Pennitalia”). Но Съдът смята, че Комисията не е доказала, че тези думи се отнасят до споразумение относно Fiat. Следва в действителност да се отбележи, че тази бележка е част от нещо като календар, в който авторът отбелязва по дни, важните неща, които е правил през деня, подредането на страниците на съществените думи е следното :

Accordo FIAT + Alfa Romeo

+ 7 % imm

+ 5 1 genn (януари) 86

Accordo Pennitalia

Ricostruz. Flovetro.

Поне точното значение на думите „Accordo Pennitalia” е неопределено. Но тяхното значение може да се провери чрез съпоставяне с бележка на SIV от 24 юни 1985 г. (вж. по-долу, точка 270), чийто преглед ще разкрие, че не може от нея да се извлече доказателство за м. май 1985 г., за споразумение за цените или за квотите в този пазарен сектор между VP, SIV и FP. На настоящия етап следва все пак да се отбележи, че бележката от 23 май 1985 г. може с основание да бъде сочена като доказателство за обмен на информация между FP и SIV, също както бележката от 20 юни 1985 г. (739), цитирана в следващата алинея от точка 47 от решението.

270. Четвъртият документ е вътрешната бележка на SIV от 24 юни 1985 г. (715), цитирана в точка 47, алинея 6 от решението, която се намира, още веднъж, в списъка на документите, които Комисията разглежда като съдържащи по подразбиране посочване на VP, докато целият текст се отнася пряко до VP. Бележката обобщава резултатите от преговорите на SIV с Fiat за второто шестмесечие на 1985 г. Копието, изпратено с изложението на възраженията, съдържа следните параграфи :

„Nella realtà, sappiamo che la Fiat è già intervenuta in favore della PPG per lo spostamento immediato di quote sia sulla Uno (a danno della S.G. per l' equivalente del 4,2 % ca di quota), sia sulla Ritmo (a danno del nostro Gruppo per l' equivalente di un 1,5 % ca di quota).

E' evidente che le prossime settimane, e soprattutto i prossimi mesi, ci diranno quanto e come la PPG in particolare riuscirà a rispondere alle richieste di Fiat.

Continuiamo a parlare di PPG in quanto GLVB ci pare relativamente fuori gioco, e la differenze di quotazioni fra Siv e PPG dal 1.7. sarà superiore al 10 % medio e, in taluni casi, sino al 13/14 %.

E' evidente che ci stiamo preparando già sin d' ora agli incrementi di prezzi del 1 gennaio '86 che, al di là di un aumento generalizzato da definire, dovranno colpire in particolare i cristalli più difficili e quelli di impossibile fornitura PPG.”

(„В действителност, ние знаем, че Fiat вече се е намесил в полза на PPG за незабавно премесване на квотите или за Uno (за сметка на SG за равностойността на

приблизително 4,2 % от квотата) или за Ritmo (за сметка на нашата група за равностойността на приблизително 1,5 % от квотата).

Очевидно е, че през следващите седмици, и особено следващите месеци, те ще ни кажат, в каква степен и как PPG, по-специално ще успее да отговори на исканията на Fiat.

Ние продължаваме да говорим за PPG, тъй като GLVB (Glaverbel) ни изглежда относително извън играта и разликата в цената от 1/7 между SIV и PPG ще бъде по-висока от 10 % средно и в някои случаи ще достигне до 13/14 %.

Очевидно е, че ние сме в процес на подготовка, още от сега за увеличенията на цените от 1 януари 1986 г., които освен общо увеличение, което трябва да бъде определено, ще трябва да засегнат особено най-трудните стъкла и тези, които PPG не може да достави.”)

Съдът смята, че думите в тази бележка са достатъчно ясно формулирани, за да докажат, че не е имало каквото и да е съгласуване, нито относно цените, които да бъдат прилагани по отношение на Fiat, нито относно разпределянето на квотите между VP от една страна и SIV и FP от друга страна през 1985 г.

271. Съдът констатира, че Комисията не е представила нито един документ в подкрепа на изводите, направени в двата последни параграфа от точка 47 от решението, по въпроса за заявеното съвпадане на увеличенията на цените, и че не може следователно да упражни контрола си по този въпрос. При тези условия и като се имат предвид констатациите, направени по-рано, Съдът констатира, че Комисията не е доказала достатъчно убедително основателността на твърденията си.

272. Колкото до таблиците, които се упоменават в точка 49 от решението, вярно е, че те упоменават количества и квоти, както се посочва в решението. Но Съдът смята, че прегледът на документите, които съдържат изрично упоменаване на VP, показва, че SIV е могло да разбере, от сведенията, предоставени от Fiat, естеството на доставките, правени от VP за Fiat. Следователно Съдът не може да приеме като разбиращо се от само себе си твърдението на Комисията, според което сведенията, които се намират в таблиците относно VP може да изхождат само от VP. Още по-малко Съдът може да смята, че тези таблици без друго указание, което позволява да се идентифицират източниците на сведенията, които те възпроизвеждат, могат да бъдат приети като доказателство за споразумение за цените и за квотите през целия дълъг период, за който те се отнасят.

273. И накрая, Съдът трябва да посочи писмото на Fiat до VP с дата 3 юли 1985 г. (657), цитирано в точка 51 ii). В действителност пасажът, цитиран в решението е само от едно изречение, извадено от контекста си, който може да се изясни само при прочитането на това писмо в неговата цялост във връзка с предишното писмо на VP до Fiat от 28 юни 1985 г. (795), на което то е отговор. Писмото на Fiat има следното съдържание, като думите в курсив, са думите, цитирани в решението:

„Per quanto concerne i programmi di consegna di breve termine, come già anticipatoVi, non ci è possibile definire percentuali di assegnazione impegnative in quanto la Vostra presenza limitata, che non copre la totalità dei nostri modelli, ci pone intuibili vincoli nell’

impostazione dei programmi con i Vostri concorrenti. Ciò nonostante, siamo d' accordo con Voi nel ritenere una percentuale del 15 % un obiettivo realmente perseguibile anche per il 1986.

Questo, confidando nella Vostra capacità di estendere in tempi brevi la Vostra gamma di prodotti e di conservare o migliorare gli attuali livelli di competitività.

Prendiamo atto infine della Vostra possibilità di contare non solo sugli Stabilimenti italiani, ma sull' intera potenzialità installata dalla Casa Madre (P.P.G.) in Europa.”

(„Що се отнася до програмите за краткосрочни доставки, така както ви беше казано, не ни е възможно да определим процентите на предоставяне, които ни задължават, тъй като Вашето ограничено присъствие, което не покрива всички наши модели, ни налага предвидими ограничения за въвеждане на програми с Вашите конкуренти. Независимо от това ние сме съгласни с Вас да разгледаме процентно изражение от 15 % като цел, която може реално да бъде преследвана също за 1986 г.

Ние се доверяваме на Вашата способност да разширите в един кратък период от време своята гама от продукти и да запазите или да подобрите сегашните нива на конкурентоспособност.

И накрая ние отбелязваме, че вие можете да разчитате не само на Вашите италиански предприятия, но също и на целия потенциал на инсталациите на Вашето дружество майка (PPG) в Европа.”)

От прочита на писмото на Fiat в неговата цялост и най-вече във връзка с писмото на VP от 28 юни 1985 г. става ясно, че то е имало за предмет възлагането на допълнителна квота, която Fiat не е в състояние в този момент да предостави на VP.

274. Що се отнася до квотите на Alfa Romeo от значение е да се отбележи съдържанието на телекс на вицепрезидента на Alfa Romeo до г-н Scaroni, от SIV, с дата 6 януари 1984 г. (670): „... информираме Ви, че Ви предоставяме за 1984 г. квота за доставка равна на 23/25 % от всичките ни потребности”. Този телекс, както много от вече цитираните документи, потвърждава твърдението на ищците, според което квотите са предоставяни от производител на моторни превозни средства.

275. При тези условия, Съдът приема, че Комисията не е доказала по безспорен начин предварително съгласуване между тримата производители за цените, които да бъдат прилагани, или за разпределянето на квотите за доставките не групата Fiat. Що се отнася до отношенията между SIV и FP, Съдът отбелязва, че е имало обмен на информация, който би могъл да попадне под член 85 параграф 1 от Договора. Последствията от тази констатация ще бъдат разгледани по-нататък (точки 334 - 335) в светлината на основанията за отмяна относно процедурата, посочена от ищците.

б) Споразуменията и съгласуваните практики свързани с групата Piaggio

276. Под това заглавие в решението се посочва, че „SIV и FP са се споразумели, поне от 1983 г., за разпределянето на доставките и за цените, които да се прилагат по отношение на Piaggio” (точка 52). Диспозитивът на решението (член 1, буква г)) определя периода на установеното нарушение за 1 януари 1983 - 1 май 1986 г.

Приетите доказателства са вътрешна бележка на FP (751), с дата 12 декември 1984 г.; вътрешна бележка на SIV (728), с дата 28 декември 1984 г., и списък, чийто източник не е изрично посочен, на датите, на които двамата производители са променяли цените си през 1983 г. - 1986 г. За да бъдат правилно преценени становищата на страните трябва първо да се разгледат писмените доказателства, хронологически много близки, счестени за доказателства.

277. От сравнението на текста от една страна на цитатите, които се намират в решението, (точка 52, алинеи 2 и 3) и от друга страна на оригиналните бележки, се установява, че цитатите възпроизвеждат точно оригиналната версия (освен един неточен превод на думите „la situazione quote cambiava poco” („положението с квотите едва се промени”) в английската и във френската версии). Но прочитането на пълния текст на бележката на FP от 12 декември 1984 г. създава впечатление леко различаващо се от това, което решението представя. Според бележката в края на 1982 г. FP е разполагало при Piaggio с квота, четири пъти по-голяма от тази на SIV. От четири модела на Piaggio, цената на FP е малко по-ниска от тази на SIV за два модела и малко по-висока за трети; само FP е доставчик за четвъртия. В резултат на някои контакти, двете предприятия са имали общото намерение да доведат съответните си квоти за трите модела до съотношение 50/50. Договорени са и приложени диференцирани увеличения на цените от 1 март и от 1 септември 1983 г. Цените на SIV са по-ниски от тези на FP като в резултат на това, в края на 1983 г. квотата на FP е намаляла значително в сравнение с тази на SIV. В последствие винаги с оглед запазване разпределението на техните квоти на основа от 50/50, е договорено, че през 1984 г., FP ще направи увеличение от 4 % от 1 март и от 3,5 % от 1 септември, докато SIV ще направи диференцирано увеличение от 1 юли (като числата на SIV са по-високи от тези на FP за м. март, но по-ниски от тези на FP за м. септември). Но според автора на бележката, това споразумение не е спазено от SIV, което без да информира FP, се е договорило с Piaggio да отложи своето увеличение на цените за м. септември или м. октомври, което би принудило FP да отложи своето собствено увеличение предвидено за 1 март, до 1 юни. В действителност SIV не приложило предвиденото увеличение нито през м. септември, нито през м. октомври. В резултат на това квотата на FP намаляла значително за много артикули. Отговорното лице от SIV отбягвало да разисква този въпрос с отговорното лице от FP; независимо от това то твърдяло, че според него съществувал трети доставчик - твърдение, за което отговорното лице от FP не намерило никакво потвърждение. Бележката на SIV от 28 декември 1984 г. оспорва представянето на фактите, направено в бележката на FP и препраща към съдържанието на телекса, изпратен от SIV на Piaggio, като се позовава на споразуменията, постигнати между SIV и Piaggio за прилагането на новия ценови списък от м. ноември 1984 г.

278. FP твърди, че макар че бележките могат да бъдат разглеждани като указания за съществуването на споразумения между двамата производители за 1983 г. и 1984 г., все пак от същите тези документи се установява, че само споразумението от 1983 г. е приложено. Според FP тези споразумения са имали за цел да осмислят доставките, предназначени за групата Piaggio, които общо погледнато, са с минимално значение и освен това доста нерентабилни за доставчиците. SIV оспорва значението на тези документи като доказателства за споразумение, което според твърденията е приложено през 1985 г. и 1986 г. Комисията от своя страна държи на значението на тези бележки, които представляват според нея съществени доказателства за съществуването на споразумения между двамата производители.

279. Съдът смята, че Комисията с основание е приела, че двете бележки позволяват да се установи ясно съществуването на две споразумения между FP и SIV относно цените, които да се прилагат по отношение на Piaggio: първо споразумение за 1983 г., което е приведено в действие и е приложено, второ споразумение за 1984 г., което е приведено в действие според договорените условия от FP, но не от SIV, което е променило позицията си в съответствие с отношенията си с Piaggio. Споразуменията изглежда са имали за предмет да постигнат посредством политика на диференцирано увеличение на цените, замислена така че да привилегирова позицията на SIV, равнопоставено разпределяне на квотите за доставка на групата Piaggio за три от четири модела. Но Съдът смята, че тези две бележки не дават възможност да се докаже съществуването на такива споразумения за 1985 г. и 1986 г.

280. Що се отнася до списъка с датите, на които двамата производители са променяли цените, обобщен в последната алинея от точка 52 от решението, Съдът отбелязва, че датите, включени в този списък за 1984 г. са само отчасти съвместими с данните, които се получават от бележките на FP и на SIV, цитирани по-горе. По-специално от последните се установява ясно, че в нито един случай FP и SIV не са променили цените си на една и съща дата през 1984 г. Съдът отбелязва също, че датите, на които са ставали изменения на цените през 1985 г. и 1986 г. са съответно разделени от интервали от два месеца и от един месец.

281. При това положение Съдът констатира първо, че Комисията не е установила по безспорен начин, че FP и SIV са постигнали съгласие за цените и квотите за доставки, които да се прилагат по отношение на групата Piaggio само за 1983 г. и 1984 г.; второ, Комисията е доказала по безспорен начин, че споразумението е прилагано през 1983 г. по начина, описан в последната алинея от точка 52 от решението; трето Комисията не е доказала по безспорен начин, че споразумението е прилагано през 1984 г., както се посочва в същата алинея от същата точка; четвърто, Комисията не е представила нито едно пряко доказателство за съществуването на споразумение за цените и за квотите за доставка, които да се прилагат по отношение на групата Piaggio за 1985 г. и 1986 г., и накрая датите, на които са станали измененията на цените през тези години не са достатъчно близки, за да представляват пряко доказателство за съществуването на споразумение за тези две години. Последствията от тази констатация ще бъдат разгледани по-нататък (точки 336 - 337) в светлината на основанията за отмяна свързани с процедурата, направена от ищите.

282. И накрая, Съдът отбелязва, че решението не съдържа никакво доказателство позволявало да се прецени ефекта от споразуменията, сключени за 1983 г. и 1984 г. върху действието на конкуренцията и Комисията не е извършила никаква проверка по този въпрос в Piaggio.

3. Обмен на стъкло

283. Решението разглежда взаимните продажби на стъкло на три места във фактическата част: в точка 33, под заглавие „Елементи на съгласувани практики между производителите” в не - автомобилния сектор; в точка 48, под заглавие „Споразумения и съгласувани практики относно групата Fiat” в автомобилния сектор; и в точки 53 - 58 под основното заглавие „Обмен на стъкло между производителите”.

284. В точка 33 се твърди, че „обменът на продукти между тримата италиански производители е също повод да се узнаят тарифите и цените, прилагани от конкурентите или да се приеме поведението, което да се следва на пазара” и „цените на продаваните продукти винаги са фиксирани и последователно приспособявани въз основа на измененията на тарифите на продаващите производители”. Документите, които се упоменават в точка 33 се отнасят само до FP и SIV.

285. В точка 48 се твърди, че „тримата производители са осъществили взаимни продажби на продукти ... с цел да запазят, всеки един своите собствени квоти на проникване или да достигнат квотите, договорени с конкурентите”. След това се цитират известен брой документи и цифрови данни, които се отнасят до продажбите. В точка 51, iv), решението изброява „фактите, които доказват, че взаимните продажби на продукти целят разпределянето на пазара”. Това са: значителните количества предназначени не само за подпомагане в случай на недостиг; фактът, че FP работи като подизпълнител за SIV на преработени продукти и фактът, че „продажбите се отнасят именно до дебелени и цветове, които не се произвеждат от един или друг производител и целят да позволят на тримата производители да разполагат с пълната гама продукти”.

286. В точка 53 от решението се отбелязва, че „големи количества стъкло се разменят въз основа на договори между тримата производители. Тези размени имат за цел да позволят на всеки производител да разполага с цялата гама продукти дори с тези, които той не произвежда и да запази своите пазарни квоти. Те са също средство да се разпределят пазарите и клиентите и да се узнаят тарифите и цените, прилагани от конкурентите”.

287. В точка 56, алинея 3 се заявява, че „размяната на резюмета, отчети и ръкописни записки, показват, че цените на разменяните продукти се установяват и приспособяват последователно въз основа на тарифните изменения на продавачите, че тези цени се определят в зависимост от предназначението на продаваните продукти за националния пазар и за чуждите пазари, че дори в случаите на продажба за националния пазар, предназначението на продуктите е разделено по отделни области и употреби”.

288. В точка 58, под i), се обяснява, че „Комисията не смята да отправя обвинения за взаимните продажби на продукти в случай на подпомагане при особени случаи (подновяване на средства за производство, спирания за поддръжка на пещите, изпълнение на точни поръчки), а, както е изложено в настоящия случай, систематичните размени на продукти, договорени за продължителни периоди и които са последици от избора, направен от производителите, на промишлена или търговска политика в рамките на други споразумения и/или други договори, които ограничават конкуренцията. Комисията не може да сподели становището на производителите, според което тези продажби са необходими от икономическа гледна точка. Така както твърдят производителите, продажбите целят да дадат възможност на всеки от тях да разполага във всеки един момент с пълна гама продукти, като премахва по този начин икономическото предимство, което произтича от специализацията на всеки един. В действителност, дали става въпрос за специализация за една или друга различна дебелина или за един или друг различен цвят, взаимните продажби премахват предимството от специализацията и целят да поставят изкуствено всички производители при равни условия, като възпрепятстват по този начин клиентите да се възползват икономически от производствена и търговска гледна точка от отделните

производители. Взаимните продажби в същност водят, така както показва еднаквостта на тарифите и намаленията на тримата производители, до плосък и еднообразен пазар”.

289. Съдът смята, че трябва първо да се определи по-точно от твърденията, цитирани по-горе, основната част от нарушенията, приети от Комисията. Съдът отбелязва, че Комисията твърди от една страна, че размените на стъкло имат за цел да позволят на производителите да узнаят тарифите и цените, прилагани от техните конкуренти и „взаимните продажби в същност водят така, както показва еднаквостта на тарифите и намаленията на тримата производители до едни плосък и еднообразен пазар”, а от друга страна, че се отправят обвинения единствено за „систематичните размени на продукти, договорени за продължителни периоди, които са последица от избора на ... политика в рамките на други споразумения и/или други договори, които ограничават конкуренцията”.

290. Съдът смята, че има разминаване между цитираните по-горе твърдения като се има предвид, че в повечето анализирани по-горе аспекти в решението се прави усилие да се докаже, че договорите и/или споразуменията, които ограничават конкуренцията, в рамките на които се намира заявеният „избор на политика” се изразяват освен това в предварително съгласуване между производителите за тарифи и цени, които да се прилагат, като самото това съгласуване има за последица еднаквостта на цените и условията на продажба. От мотивите към решението не става ясно защо производителите са имали нужда да създадат система за размяна на стъкло, за да дадат възможност на всеки един от тях да узнае тарифите и цените, прилагани от конкурентите, ако тарифите вече са договорени и ако пазарът е „плосък и еднообразен”, заради еднаквостта на тарифите и намаленията. Не става ясно също така защо е важно цените на продаваните продукти да бъдат определени и последователно приспособявани въз основа на тарифните изменения на продавачите, ако тримата производители вече са се договорили да приемат една и съща тарифа в един и същи момент. И накрая, от мотивите на решението не се разбира ясно как еднаквостта на тарифите и намаленията на тримата производители може да представлява доказателство за факта, че системата на размяна на стъкло води до плосък и еднообразен пазар, ако същата тази еднаквост на тарифите и намаленията е резултат от предходно съгласуване.

291. И накрая Съдът отбелязва, че член 1, буква д) от решението обвинява производителите, че са нарушили забраната, установена в член 85, параграф 1 от Договора, като са участвали „в споразумения за обмен на продукти в сектора на флоат стъкло, с цел да постигнат разпределяне на пазара”.

292. Съответно, Съдът смята, че следва да остави настрана многобройните твърдения от решението, които се отнасят до мотивите, поради които производителите са създали институционализирана система за обмен на стъкло и да се ограничи до изследване на чисто фактическите аспекти на доказателствените средства, на основата на които Комисията е установила от една страна, че е съществувала система за размяна на стъкло като взаимни продажби, и от друга страна, че тази система е създадена с цел да се постигне разпределяне на пазара. Съдът ще изследва първо данните от точки 48, 51, под iv), точки 54 - 56 и точка 58, под iii). Правните аспекти на това обвинение ще бъдат разгледани по-нататък в точки 338 - 339.

293. Числата от точка 48, които се отнася само до автомобилното стъкло, показват следните тенденции:

294. Между FP и SIV: Числата, посочени за непреработеното автомобилно стъкло показват, че през 1982 г. - 1984 г., FP е продало на SIV доста големи количества без нито една насрещна продажба от SIV на FP. През 1985 г. FP е продало на SIV количество пет пъти по-голямо от това, което SIV е продало на FP. През 1986 г. FP е продало на SIV и съответно SIV на FP минимални количества в сравнение с предходните години. Числата за преработено автомобилно стъкло показват освен през 1982 г., когато само SIV е продавало на FP, чувствителна тенденция към повишаване на продажбите от FP на SIV и по-малко чувствителна тенденция към спадане при продажбите от SIV на FP.

295. Между FP и VP: Данните, предоставени от FP и VP не съвпадат, но от тях се установява при всяко положение, че VP не е продало нищо на FP. Продажбите от FP на VP са само на непреработено автомобилно стъкло, при относително еднакви количества между 1982 г. и 1984 г. със спад през 1985 г. и значително увеличение през 1986 г.

296. Между VP и SIV: Само VP е продало на SIV обработено автомобилно стъкло и то само през 1984 г. и 1985 г. През 1983 г. SIV е продало на VP малко количество необработено автомобилно стъкло. През 1984 г. техните взаимни продажби на необработено автомобилно стъкло са за приблизително еднакви количества. През 1985 г. и 1986 г. VP е продало на SIV големи количества, докато SIV е продало само малко количество на VP през 1985 г.

297. Съдът установява, че тези числа показват, че в автомобилния сектор SIV е продало само много малки количества стъкло, обработено или не, на другите производители, но той е голям купувач на обработено стъкло, като VP е заместило FP в това отношение като главен доставчик от 1985 г. FP е купило много ограничени количества стъкло, обработено или не, и то единствено от SIV. VP е купило само сравнително ограничени количества необработено стъкло. От това следва, че Комисията не може да направи извод въз основа на тези числа за каквато и да е редовна структура за обмен между тримата производители.

298. Числата от точка 51, под iv) представляват само сбора от числата, които се намират в точка 48 и не дават никаква допълнителна информация.

299. Що се отнася до числата от точки 54 - 56 не е сигурно, че те са получени по същия статистически метод, тъй като числата, които се отнасят до „обмена SIV - VP” и „обмена VP - FP”, вземат предвид, както автомобилното, така и неавтомобилното стъкло, докато числата, които се отнасят до „обмена FP - SIV” са представени отделно за стъкло наречено „отлято” (произвеждано единствено от FP) и за „флот автомобилно и неавтомобилно стъкло”. Въпреки това сравнението на всички тези числа по-скоро потвърждава, а не оборва двете тенденции, които се установяват от прегледа на числата, които се отнасят до автомобилното стъкло - а именно, че по начало, SIV е повече купувач, отколкото продавач, VP постепенно е заместило FP като главен доставчик на SIV от 1984 г. и покупките на FP и VP са за сравнително ограничени количества, освен покупките на FP през 1983 г. и 1984 г. От това следва, че

Комисията не може също така да направи извод, въз основа на тези числа, за редовна структура на взаимни продажби между тримата производители.

300. Що се отнася до документите, упоменати в решението, записките и писмата, които се упоменават в точка 33 от решението вече са анализирани по-горе (точки 224 и 225). Следва да се отбележи, че всички тези документи са от 1985 г. или 1986 г. Тази констатация се отнася също и за документите, цитирани в точка 48. Документите, цитирани в точки 53 - 58 съдържат три документа с дати от м. октомври 1984 г., един документ с дата от м. декември 1984 г.; колкото до останалото, тя се отнася изключително до документи с дати от 1985 г. и 1986 г.

301. Съответно Съдът констатира, че Комисията не е доказала по безспорен начин съществуването на институционализирана система за обмен на стъкло, в смисъл на взаимни продажби, преди 1984 г., независимо че в член 1, буква д) от решението производителите са обвинени, че са нарушили член 85, параграф 1 от Договора, като са участвали в споразумения за обмен на продукти от 1 януари 1982 г.

302. Документите от 1984 г. (855-863), посочени в точка 56 от решението се отнасят до FP и SIV и трябва да се разглеждат във връзка с първия документ от 1985 г. (864-868). В действителност, само предметът, посочен в началото на двата първи документа (телекси от 18 и 20 октомври 1984 г.) говори за обмен на продукти: „Oggetto scambio prodotti residuo 1984 e 1985” („Обмен на остатъчни продукти 1984 г. и 1985 г.”). Другите документи се отнасят почти изключително до преговорите за договор между FP и SIV за продажбата от FP на SIV на голямо количество стъкло през 1985 г., като първият документ от 1985 г. е договарянето, сключено в края на тези преговори. Четенето на тези документи показва, че договарянето на този договор е протекло между конкуренти при нормалните пазарни условия. Съдът отбелязва, че цитатът от бележката на SIV от 30 октомври 1984 г., който се намира в решението пропуска показателно изречение, вече цитирано в точка 215: „Auto - secondo Scaroni (FP) non alimentare PPG” („Според Scaroni да не се снабдява VP”). Изречението „non deve essere venduto a prezzo minore di FP” („не трябва да бъде продавано на по-ниска цена от FP”), взето от същия документ и цитирано в решението се отнася единствено за стъкло наречено „отлято”, което FP единствено произвеждало и е последвано в оригинала от бележката, не цитирана в решението: „non è bloccabile l' importazione da paesi est” („вносът от източните страни не може да бъде блокиран”). Изразите „politica di riporto” („политика на разпределяне”) и „politica comune” („обща политика”), също извадени от същия документ и цитирани в решението изглежда се отнасят до общата експлоатация на линията за производство на флоат стъкло наречена „Flovetro”, докато разграничението, което се прави в документите от 18 и 20 октомври и от 18 декември 1984 г., между стъклото, предназначено за износ и това за италианския пазар се обяснява, така както се установява от внимателен прочит на документите, с различията в нормите за опаковка, които налага износът.

303. Съответно Съдът констатира, че Комисията не е доказала по безспорен начин за 1984 г. нито съществуването на институционализирана система за обмен в смисъл на взаимни продажби, а още по-малко намерението да се постигне по този начин разпределяне на пазара. Съдът отбелязва освен това, че нито един от цитираните документи не упоменава VP по друг начин освен с изрази, които разкриват положение на активна конкуренция.

304. Що се отнася до отношенията между FP и SIV Съдът констатира, че именно от 1985 г. SIV е започнало да прехвърля по-голямата част от покупките си на FP и VP. Значението на това прехвърляне на покупки се потвърждава от прочита на пълната версия на писмото на FP до SIV (485 или 869) от 6 март 1985 г., откъсите от което са цитирани в точка 56 от решението. Пасажите от това писмо, цитирани в решението, се отнасят единствено до стъкло наречено „отлято”, произвеждано изключително от FP. Всъщност авторът на писмото продължава, като се оплаква от обстоятелството, че му е невъзможно да организира среща със SIV, за да определи количествата и цените на покупките на SIV за 1985 г. (вж. цитата на текста по-горе, точка 224). Съдът припомня също оплакванията, за които съобщават записките на SIV и FP относно тяхната среща на 30 януари 1985 г. (вж. по-горе, точка 218). Цените на FP за 1985 г. са разисквани в следствие по време на среща от 28 март 1985 г. (бележка на FP, 475 или 870), по време на която SIV изглежда е показало, че не е доволно от цените, прилагани от FP: „prezzi inferiori - float exp rifiutano + 8 % per 85 si interrompono le forniture” („по-ниски цени - флоат стъкло (exp) отказват + 8 % за 1985 г., ако те преустановят доставките”). Тази бележка е последвана веднага от бележката „Greggi: 1) OK per fornire” („Стъкло наречено „отлято”: 1) ОК за доставяне”), което подчертава контраста между липсата на съгласие за флоат стъкло и споразумението за стъкло наречено „отлято”, което SIV е могло да купи в Италия само от FP. При това положение става съвсем ясно, че бележката на FP от 30 април 1985 г. (871), цитирана в точка 56, се отнася действително, както твърди FP до споразумение, постигнато между FP и SIV за цените, които ще прилага FP по отношение на клиентите на SIV за доставка на стъкло наречено „отлято”. Загадъчните думи, цитирани в решението, „il 4 riunione per compensazione” („на четвърта среща за компенсация”), трябва да се тълкуват в смисъл, че се отнасят до срещата от 4 юни 1985 г., за която се говори в бележката на FP със същата дата (872). От това следва, че бележката от 4 юни 1985 г., чието съдържание в основната си част е нечетливо или неразбираемо, трябва да се тълкува, така както е обяснило FP, като отнасяща се до продажбата на стъкло наречено „отлято”.

305. Но бележката на FP с дата 25 юни 1985 г. (848), цитирана в точка 48, съдържа, както се отбелязва в решението, изрично упоменаване на обмен на продукти: „SIV scambio prodotti in particolare quelli che acquistiamo in Francia” („SIV обменя продукти, по-специално тези които ние купуваме във Франция”). Тази бележка, която се отнася изключително до продуктите за автомобилния пазар е последвана от следната бележка, която не е цитирана в решението: „Nota: nelle riunioni si è parlato solo di prodotti ma non di vendita” („на срещите говорихме само за продукти, но не и за продажби”). Съдът смята, че тези изрази подчертават разграничението, което следва да се направи от икономическа гледна точка между от една страна размяната на продукти между производители, която може да се отнася до продукти, купени в чужбина от една от страните и от друга страна продажбата на продукти от един производител на друг. Това разграничение не фигурира никъде в решението.

306. Другите документи, цитирани в решението, които се отнасят до отношенията между FP и SIV са следните: две вътрешни бележки на FP (849 и 850) с дати съответно от 31 октомври и 8 ноември 1985 г.; четири ръкописни бележки на служител на FP (487 или 873, 852, 854 и 488 или 874) с дати 16 и 17 декември 1985 г. и 23 януари и 3 февруари 1986 г. и вътрешна бележка на FP (851) с дата 4 март 1986 г.

307. Двете вътрешни бележки от м. октомври и м. ноември 1985 г. се отнасят до искане за доставка от страна SIV, за 500 000 странични стъкла, предназначени за автомобилите от групата Fiat.

308. Четирите ръкописни бележки се отнасят до серия от срещи и контакти, които изглежда са свързани от една страна с управлението на общата линия за производство на флоат стъкло, наречена „Flovetro”, и от друга страна с предложение, според което FP ще достави на SIV определено количество продукти, предназначени за Fiat в замяна на продажба от SIV на FP на част от неговия дял от продукцията от Flovetro. Но бележката от 23 януари 1986 г. се отнася само до вътрешна среща на ръководителите на FP. Записките съобщават за резултати от разискваните предложения за квотите на FP и SIV за Fiat. Бележката от 17 декември 1985 г. съобщава за нарастването на квотата на „другите” за Fiat и липсата на производствени мощности на SIV. Тези записки доказват в действителност загриженост на тези двама производители да запазят квотите си за Fiat. Но бележката от 3 февруари 1986 г. съобщава за липса на съгласие между тях относно основното предложение, което те са разисквали. Съдът не разполага с никакъв документ, от който да се установява, че тези разисквания са приключили по-късно с окончателно споразумение.

309. Последната вътрешна бележка на FP с дата 4 март 1986 г. съобщава за производството през м. януари и м. февруари 1986 г. на количество от „84 000 об. %.” за SIV на производствена линия, наречена „Minilat Savigliano”. Нито един елемент в преписката не позволява на Съда да прецени значението на тази кратка бележка.

310. Първите документи се отнасят до отношенията между VP и FP от м. декември 1985 г., посочването в точка 55 на телекс от 19 февруари 1985 г. е грешка в италианската и френската версия на решението. Първа серия от седем документа (827-840) се отнася до преговорите за договор между FP и VP с оглед на „компенсирана размяна на продукти” („scambio merce compensato”). Другите два документа, които се отнасят до отношенията между FP и VP (843-845) изглежда са свързани с постигането на споразумение, сключено в края на тези преговори.

311. Документите, които се отнасят до отношенията между VP и SIV са разделени на три групи. Първо четирите документа (801, 841, 802 и 803) с дати м. февруари - м. април 1986 г. се отнасят до продажбата от VP на SIV на известно количество зелено автомобилно стъкло, първият от които с дата 14 февруари 1986 г. отбелязва, че SIV се обръща към VP, защото цените на последния са по-ниски от цените на Saint-Gobain. На второ място един единствен документ (805) се отнася до продажбата от VP на SIV на известно количество автомобилно стъкло и посочва, на вниманието на SIV, цените прилагани от VP за други видове светло стъкло. И накрая, серия от документи (807 - 825) се отнася до продажбата от VP на SIV на големи количества автомобилно и неавтомобилно стъкло през 1986 г. и 1987. Нищо от тези документи не позволява да се направи извод за съществуването на система за размяна на стъкло между SIV и VP, като се има предвид, че SIV винаги е купувач.

312. Но прочитът на всички документи се отнася от една страна до отношенията между FP и SIV и от друга страна до отношенията между VP и SIV, потвърждава изводът, който Съдът е могъл да направи при прегледа на числата относно количествата, които са предмет на размените (вж. по-горе, точки 293 - 299) - а именно SIV е по принцип купувач и SIV постепенно е прехвърлило по-голямата част от своите поръчки от FP на

VP. Съдът смята, че се установява освен това от тези документи, че това прехвърляне се е дължало на факта, че цените на VP са по-ниски от тези на FP и е имало конкуренция между VP и FP за поръчките на SIV. При това положение Съдът смята, че Комисията не е могла да направи извод за наличието на незаконно съгласуване нито между FP и SIV единствено въз основа на бележката, която се намира в началото на телексите от 18 и 20 октомври 1984 г., нито между FP и VP въз основа на договора, за който са се водили преговори между м. декември 1985 - м. януари 1986 г. с цел обмен на продукти.

313. Съответно Съдът смята, че Комисията не е доказала по безспорен начин съществуването на институционализирана система за обмен на стъкло, която се изразява във взаимни продажби нито между тримата производители, нито между двама от тях, през 1985 г. и 1986 г. и тя не е доказала също така общо намерение у тези производители да постигнат по този начин разпределяне на пазара.

В - Относно правните изводи

1. Прилагане на член 85 от Договора

314. Основната част от правните изводи, направени от Комисията от гледна точка на член 85, параграф 1, е вече изложена по-горе (точки 20 - 28). Съдът смята, че от решението ясно се установява, както от фактическата част, така и от правната част, че то се основава на предположението за силно обвързващо споразумение между тримата членове на един национален олигопол, защитен срещу ефективната конкуренция от икономически и географски бариери. По време на заседанието след като провежда разискване с представителите на страните за естеството и значението на посочените доказателствата, Съдът кани специално представителя на ответната страна да посочи какво би било становището на Комисията, ако от една страна Съдът установи, че съществуването на такова силно обвързващо споразумение не е доказано по безспорен начин, но от друга страна Съдът би приел, че някои от доказателствата позволяват да се установи съществуването на известен елемент на съгласуване между производителите, или най-малкото между двама от тях. Съдът взе предвид отговора, даден от агента на Комисията: „Hier stehe ich und kann nicht anders” („Ето тук. Не мога по друг начин”).

315. С оглед на констатациите, които вече е направил, Съдът смята, че хипотезата, изложена по-горе, за силно обвързващо споразумение между тримата ищци, така както е прието в решението, не е доказана по безспорен начин. Но Съдът установява, че някои от документите, на които се основава решението могат да представляват доказателство за по-епизодично съгласуване между двама или трима производители. При това положение следва да се постави въпросът дали Съдът трябва да направи нова правна преценка на тези документи и на изводите, които могат евентуално да произтичат от тях.

316. На първо място Съдът смята, че е добре да припомни съдържанието на член 1 от спорното решение. Докато буква б) разграничава положението на FP и SIV от една страна и на VP от друга страна, а буква г) се отнася само до FP и SIV без VP, букви а), в) и д) обвиняват без никакво разграничение трите предприятия за това, че са участвали в споразуменията и съгласуваните практики, посочени в него.

317. Съдът отбелязва освен това, че административното производство, предхождащо установяването на нарушение на членове 85 и/или 86, така както е утвърдено в Регламент № 17 и Регламент № 99/63 и допълнено от практиката на Комисията, предвижда, че на заинтересуваните предприятия трябва да бъде дадена възможност да представят своята позиция относно установените нарушения и доказателствата, на които тези обвинения се основават. Първо те имат право да отговорят писмено на едно писмено изложение на възражения, основните положения в което не могат да бъдат изменяни освен с ново изложение на възражения за нарушенията, като към всяко съобщение трябва да бъдат приложени копия от документите, приети като доказателства за отправените обвинения. След това страните имат право да бъдат изслушани по време на изслушване, проведено под председателството на служител по изслушването, който когато счете за необходимо, може да сезира направо с възраженията си членът на Комисията, който отговаря по въпросите на конкуренцията. След което трябва да се направи допитване до консултативния комитет по въпросите на споразуменията и господстващите положения, чиито членове имат право да присъстват на изслушването. Едва след края на тази процедура членът на Комисията по въпросите на конкуренцията може да предложи на колегията решение, което установява нарушение на разпоредбите на Договора и когато има основания за това, налагането на глоби и/или имуществени санкции.

318. И накрая, Съдът припомня, че според член 172 от Договора, неговата компетентност за пълен съдебен контрол е ограничена до санкциите, предвидени в регламентите, приети от Съвета. По тази причина наред с други, съдията на Общността, не е задължен да контролира цялата административна преписка, а само частта от нея, която е от значение за осъществяване на контрола за законност на спорното решение.

319. Съответно Съдът смята, че ако в рамките на съдебния контрол на актовете на администрацията на Общността, съд на Общността може да постанови частичната отмяна на решение на Комисията по въпросите на конкуренцията, това не означава, че той има право да преправи спорното решение. Предоставянето на такава компетентност би могло от една страна да наруши равновесието между институциите, предвидено в Договора, и би създавало опасност от друга страна да засегне правото на защита.

320. В светлината на тези фактори Съдът смята, че няма право с оглед обстоятелствата по конкретния случай да дава нова обща преценка на доказателствата, които той е трябвало да разгледа нито да прави изводи въз основа на тях от гледна точка на правилата на конкуренцията. Този извод се налага още повече като се има предвид, че направения от Съда преглед показва, че някои документи от преписката са изопачени и в резултат на това нито страните, нито служител по изслушването, нито консултативният комитет, нито колегията на членовете на Комисията, са в състояние да направят преценка за тяхното естество и значение, след като са се запознали с тях. При тези обстоятелства следва да се провери дали условията за произнасяне на частична отмяна на решението са изпълнени. Следователно необходимо е да се определи дали обхватът на диспозитива на решението, разгледан в светлината на мотивите към него, може да бъде подложен на ограничение *ratione materiae*, *ratione personae* или *ratione temporis*, така че неговото действие да бъде ограничено, без при това то да бъде изменено по същество; дали доказването на така ограниченото нарушение може да бъде основано с достатъчна преценка на пазара при

обосноваването на решението и дали заинтересуваното или заинтересуваните предприятия са в състояние да отговорят ефективно на така формулираното обвинение.

а) Относно не автомобилния пазар

321. В настоящия случай Съдът смята, че член 1, буква а) от решението може да бъде обект на ограничение *ratione materiae*, доколкото той прави разграничение между участието на предприятията от една страна в споразумения и съгласувани практики относно цените и условията за продажба и от друга страна в споразумения и съгласувани практики, които имат за цел да насочат политиката на покупките и на продажбите на най-големите търговци на едро. Той може също така да бъде обект на ограничение *ratione personae* чрез изключването на едно от обвинените предприятия и *ratione temporis* чрез ограничаване във времето на периода на установеното нарушение.

322. Съдът се позовава на установяването на факти, които е направил в раздел Б. 1. v), „Отношенията между производителите и търговците на едро” (вж., по-специално точка 250 по-горе). В действителност установено е от една страна, че търговците на едро са разчитали на факта, че производителите ще прилагат еднакви цени и от друга страна, че FP е използвало своите филиали, търговци на едро по такъв начин, че да получи информация за политиката, приета от търговците на едро. Съдът обаче е констатирал, че Комисията не е доказала по безспорен начин другите нарушения, които тя е описала в точка 35 от решението. Съдът смята, че Комисията не е доказала по безспорен начин също и твърдението, направено в правната част, в точка 64 от решението, според което търговците на едро поради тяхната икономическа зависимост не успяват да се опазват от властта и от акциите по проникване на пазара на производителите. И накрая Съдът възприема довода на ищците, изложен под заглавие А „Относно преценката на пазара” (вж. по-горе, точки 141 - 142), които освен това изглежда потвърждават документите, разгледани в тази връзка, според който положението на търговците на едро, между които това на Cobelli, се дължало в голяма степен на факта, че те не са се приспособили към новите икономически условия.

323. Съответно Съдът смята, че член 1, буква а) от решението, доколкото той установява, че трите разглеждани предприятия са участвали в споразумения и съгласувани практики, които имат за цел да насочат политиките на покупка и продажба на най-големите търговци на едро, трябва да бъде отменен *ratione materiae*.

324. Що се отнася до цените и условията за продажба Съдът припомня, че той е установил, в раздела Б. 1. i. („Еднаквост на тарифите”), че Комисията съвсем не е установила по безспорен начин всички обвинения, които тя е изложила, само през м. май, м. юли и м. октомври 1985 г. се установявало - само за светлото стъкло - истинско съвпадане, както на датите, така и на цените, между тарифите, обявени от тримата производители, че през м. юли 1985 г. VP е взело решение да промени своите цени няколко дни след съобщенията на SIV и на FP; имало е показателни разминавания между ритъма на съобщенията на VP по отношение на този на съобщенията на FP и на SIV; че ритъмът на промяна на цените за оцветеното стъкло е напълно различен от този на промените, които се отнасят до светлото стъкло, но е имало до м. октомври 1985 г., почти постоянно съвпадане, както на дати, така и на цени в съобщенията на FP и тези на SIV относно светлото стъкло (вж. по-горе, точки 193 - 196). Съдът припомня,

след това, че той е установил в разделите Б. 1. ii („еднакви намаления”) и Б. 1. iii („Еднакви класификации на основните клиенти по категории или нива”), че Комисията не е доказала по безспорен начин обвиненията си за еднаквостта на намаленията и еднаквостта на класификацията на клиентите (вж. по-горе, точки 202 и 210). И накрая Съдът припомня, че е установил в раздела Б. 1. iv („Принципи на съгласувани практики между производителите”), че Комисията не е доказала по безспорен начин обвинението си, според което има общо споразумение между тримата производители, което води до еднакви тарифи и мащаби на намаленията, както и до еднообразно класифициране на основните клиенти. Съдът е установил все пак, че някои от документите могат да бъдат приети като доказателства за съгласуване между FP и SIV, какъвто именно е случаят с техните записки относно срещата им в Рим на 30 януари 1985 г., без все пак да е възможно от това да се направи извод за споразумение между FP и SIV, което цели пълна и постоянна идентичност на тарифите и намаленията и на класифицирането на клиентите (вж. по-горе, точка 232).

325. Съответно Съдът прави извода, че Комисията не е събрала достатъчно доказателства за участието на VP в заявените нарушения. От това следва, че член 1, буква а) от решението, доколкото той се отнася до Vernante Pennitalia SpA, трябва да бъде отменен *ratione personae*.

326. Доколкото член 1, буква а) се отнася до участието на FP и SIV в споразумения и съгласувани практики относно цени и условия за продажба, Съдът трябва да вземе предвид съвпадението в съдържанието и в датите на обявяване на тарифите. Ако е вярно, че такова съвпадение може да бъде резултат при положение на олигопол от структурата и нормалното функциониране на пазара, както твърдят ищците, Съдът трябва също да вземе предвид доказателствата, които установяват съгласуване между FP и SIV относно цените и условията за продажба. При това Съдът не пропуска, че тези документи не могат да бъдат преценявани единствено въз основа на тяхното външно съдържание, като се има предвид от една страна преправянето на някои документи, изпратени заедно с изложението на възраженията и от друга страна постоянният принцип, според който всеки писмен документ трябва да бъде четен и тълкуван в неговия собствен контекст. В тази връзка Съдът отбелязва, че цитираните по-горе записки на FP и SIV относно тяхната среща в Рим на 30 януари 1985 г. се намират в контекста на прехвърлянето от SIV на голяма част от неговите покупки от FP към VP (вж. по-горе, точка 304). Все пак четени в този контекст, тези записки представляват доказателство за едно обичайно съгласуване между тези производители, като обвинението на FP по отношение на SIV е именно, че последното не изпълнява задълженията си, които произтичат от него. Макар от отношенията от 1985 г. между тези производители да изглежда, че са станали по-малко отзивчиви, все пак остава фактът, че съществуват документи, които установяват съществуването на известно съгласуване след началото на 1985 г. Съответно Съдът смята, че Комисията е разполагала с достатъчно доказателства, за да отправи срещу FP и SIV обвинението, че са се договорили относно цените и условията за продажба през период между 1983 г. и 1986 г., който трябва да бъде определен.

327. Съдът припомня, че периодът на нарушението приет в диспозитива на решението се простира от 1 юни 1983 г. - 10 април 1986 г., Съдът не намира никакво обяснение на избора на дата - 1 юни 1983 г., освен бележката на Socover от 12 юли 1983 г. (258), която Съдът разглежда и изключва от доказателствата (вж. по-горе, точка 213). Съдът смята, че периодът, през който е започнало обжалваното съгласуване, трябва да бъде

ограничен до 1 септември 1983 г., дата на която FP и SIV са започнали да реагират на обявяването на VP от 21 юли 1983 г., на нов ценови списък. Датата 10 април 1986 г., приета като дата, на която е преустановено обжалваното съгласуване, изглежда е определена, като е взета предвид бележката на VP (638) относно неговата среща със Socover от същата тази дата. Тъй като тази бележка също е изключена от доказателствата (вж. по-горе, точка 248), Съдът смята, че краят на обжалваното съгласуване трябва да бъде преместен напред, на по-ранна дата. Съдът припомня в тази връзка, че обявленията за промяна на цените през м. март 1986 г. са въвели съществени различия между тарифите, прилагани от FP и SIV (вж. по-горе, точка 191) и бележката на FP (487 и 873) с дата 16 декември 1985 г. също е изключена от доказателствата, тъй като изглежда, че тя се отнася до общото управление от FP и SIV на тяхната линия за производство на флоат стъкло Flovetro (вж. по-горе, точка 225). При липсата на други доказателства Съдът смята, че периодът, в който е приключило обжалваното съгласуване трябва да бъде ограничен до 21 октомври 1985 г., дата, приета в решението като дата на последните обявления на FP и SIV преди м. март 1986 г., които могат да бъдат определени като еднакви и едновременни.

328. Съответно Съдът смята, че член 1, буква а) от решението в частта, която се отнася до периода 1 юни - 1 септември 1983 г. и този между 21 октомври 1985 г. - 10 април 1986 г., трябва да бъде отменен *ratione temporis*.

329. Остава следователно да се разгледа дали съгласуването обжалвано в член 1, буква а) от решението в частта, която не е отменена, е обхваната от член 85, параграф 1 от Договора.

330. Колкото до въпроса за правната квалификация на обжалваното съгласуване Съдът отбелязва, че изразът „споразумение“ („entente“), който фигурира, както в оригиналната италианска версия, така и във френската версия на член 1, буква а) от решението, не фигурира в член 85 от Договора. Той не може следователно да добави нищо към правната квалификация на разглежданото поведение. Но Съдът смята, че разгледано в своята цялост съгласуването, което е осъществено между FP и SIV, така както е установено по-горе, трябва да бъде класифицирано като съгласувана практика по смисъла на член 85, параграф 1 без да бъде необходимо да се решава дали изразът „споразумение“ („entente“) трябва да се разглежда като синоним на израза „споразумение“ („accord“) и дали съответно съгласуването между FP и SIV може в случая да бъде класифицирано като „споразумение“ по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора. Съдът смята освен това, че е безполезно да се разглежда въпроса, също повдигнат от ищите за определяне на условията, които трябва да бъдат изпълнени за да може една практика да бъде определена като съгласувана практика с предмет или ефект да ограничи или да наруши действието на конкуренцията в рамките на Общия пазар. Съдът припомня, че Договорът предвижда изрично, че това условие е изпълнено, когато става въпрос за съгласувани практики, „които се изразяват в това „а) да се определя пряко или непряко покупната, или продажната цена, или други търговски условия...“.

331. Що се отнася до условието, според което обжалваната съгласувана практика трябва да бъде „в състояние да засегне търговията между държави-членки“, Съдът смята, че съгласуване на цените и условията за продажба между най-големите италиански производители на флоат стъкло непременно е в състояние да засегне търговията между държави-членки на Общността.

332. И накрая Съдът смята, че на FP и SIV е дадена възможност да представят становището си за така установеното нарушение, и че доколкото става въпрос за доказателства относно посочения период, доводите, свързани с процедурата, цитирани от ишците, не могат да бъдат приети.

333. От изложеното по-горе следва, че основанията за отмяна от член 1, буква а) от решението, посочени от ишците могат да бъдат приети само в степеня, определена по-горе в точки 323, 325 и 328.

б) Относно автомобилния пазар

i) Относно групата Fiat

334. Съдът припомня, че е установил (вж. по-горе, точка 275), че Комисията не е доказала по безспорен начин предварително съгласуване между тримата въпросни производители за цените, които да бъдат прилагани или за разпределянето на квотите за доставки на групата Fiat. Съдът все пак е установил, че е имало някакъв обмен на информация между FP и SIV, който би могъл да бъде обхванат от член 85, параграф 1 от Договора. Но Съдът отбелязва, че член 1, буква б) от решението посочва само „споразумения или съгласувани практики относно цените, които да се прилагат по отношение на групата Fiat” и същият член 1, буква в) посочва само „споразумения и съгласувани практики относно разпределянето на квотите за доставките на групата Fiat”.

335. Съответно тъй като Комисията не е представила достатъчно фактически доказателства, както в своето изложение на възражения, така и в мотивите към решението си, за да докаже нарушенията, които е изложила, член 1, букви б) и в) от решението трябва да бъдат отменени *ratione materiae*. Следователно Съдът не може да преценява дали обмена на информация, който е осъществен между FP и SIV би могъл да бъде обхванат от член 85, параграф 1 от Договора.

ii) Относно групата Piaggio

336. Съдът припомня, че е установил в точки 281 и 282 по-горе, че Комисията е доказала по безспорен начин съществуването на споразумения между FP и SIV за разпределянето на доставки и цени, които да се прилагат по отношение на групата Piaggio само за 1983 г. и 1984 г., от които само тези за 1983 г. са приложени. Такива споразумения, които имат за предмет определяне на продажните цени и разпределяне на пазара са обхванати от член 85, параграф 1, букви а) и в) без да е необходимо да се разглежда дали те са имали в действителност въздействие върху конкуренцията. Съдът не може да приеме доводът на ишците FP и SIV, според който тези споразумения би следва да се разглеждат като незначителни.

337. Съответно член 1, буква г) от решението в частта, която се отнася до периода след 31 декември 1984 г., трябва да бъде отменен единствено *ratione temporis*.

в) Относно обмена на стъкло

338. Съдът припомня, че той е счел за необходимо да определи от мотивите на решението съществената част от нарушенията, описани в този раздел (вж. по-горе, точки 289 - 292) и в светлината на този преглед той е установил по-горе в точки 301, 303 и 313, че Комисията не е доказала по безспорен начин съществуването на институционализирана система за размяна на стъкло нито между тримата производители, нито между двама от тях през 1982 г. - 1986 г. и тя не е доказала също така общо намерение у производителите да си разпределят пазара чрез такава система. Съдът счита, че ако пристъпи към ново класифициране на оспорваното поведение, той би променил спорното решение, което би излязло извън границите на неговата компетентност. Съответно член 1, буква д) от решението трябва да бъде отменен.

339. Съдът счита освен това, че следва да се изтъкне, че фактите по случая, така както са изложени по-горе от Съда, съвсем не са сравними с решенията на Съда от 16 декември 1975 г. *Suiker Unie/Комисия* (40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, *Recueil*, стр. 1663), и от 28 март 1984 г., *CRAM и Rheinzink/Комисия* (29/83 и 30/83, *Recueil*, стр. 1679), в които Комисията е доказала, че заявените размени и продажби са част от незаконно съгласуване, което има за цел преграждането на пазарите.

2. Относно прилагането на член 86 от Договора

а) Доводи на страните

340. Съдът смята, че е добре първо да се изследват основанията за отмяна и доводите, изтъкнати от встъпилата страна, според които член 86 е не приложим юридически и по принцип, при обстоятелствата по настоящия случай.

341. Съгласно Обединеното кралство, Комисията неправилно е приела, че има нарушение на член 86, като е счела, че SIV, FP и VP имат колективно господстващо положение на италианския пазар на флоат стъкло и като е установила злоупотреба с това колективно господстващо положение. Ето защо член 2 от решението следва да бъде отменен, доколкото той установява нарушение на член 86, както и член 3, доколкото се отнася до член 2.

342. Според становището на Обединеното кралство само при много специални обстоятелства две или повече предприятия могат да имат съвместно господстващо положение по смисъла на член 86, а именно, когато въпросните предприятия трябва да се разглеждат като съставляващи единствено икономическо цяло, в рамките на което индивидуалните предприятия не разполагат с никаква реална автономия при определяне на тяхното развитие на пазара и не могат да бъдат разглеждани като икономически независими едни от други. Обединеното кралство се позовава в тази връзка на решенията на Съда от 16 декември 1975 г., *Suiker Unie/Комисия*, цитирано по-горе (*Recueil*, стр. 1663), заедно със становището на генералния адвокат г-н Маугас, *Recueil*, стр. 2089; от 13 февруари 1979, *Hoffmann-La Roche/Комисия*, точка 39 (85/76, *Recueil*, стр. 461); от 14 юли 1981, *Zuechner*, точка 10 (172/80, *Recueil*, стр. 2021), със становището на генералния адвокат Slynn, *Recueil*, стр. 2039; от 28 март 1985, *CICSE/Комисия* (298/83, *Recueil*, стр. 1105), със становището на генералния адвокат г-н Lenz, *Recueil*, стр. 1110; от 22 октомври 1986, *Metro/Комисия*, точка 84 (75/84, *Recueil* стр. 3021) и от 5 октомври 1988, *Alsatef*, точки 20 - 22 (247/86, *Recueil*, стр. 5987).

343. Обединеното кралство изтъква, че според практиката на Съда, член 85 не се прилагал по отношение на споразуменията между дружество майка и негов филиал, когато последният, макар и с отделна правоспособност, няма никаква икономическа независимост (решения от 25 ноември 1971, *Béguelin*, 22/71, *Recueil*, стр. 949; от 31 октомври 1974, *Centrafarm*, 15/74 и 16/74, *Recueil*, стр. 1147 и стр. 1183; от 12 юли 1984, *Hydrotherm*, 170/83, *Recueil*, стр. 2999, и от 4 май 1988, *Bodson*, точки 19 и 20, 30/87, *Recueil*, стр. 2479). Когато разглежданите предприятия са част от една и съща икономическа единица, тяхното развитие би трябвало да се разглежда в светлината на член 86 (решение от 4 май 1988, *Bodson*, цитирано по-горе, точка 21). Обединеното Кралство смята, че тази гледна точка се подкрепя от Решението на Съда от 11 април 1979 г. *Ahmed Saeed*, точки 34 - 37 (66/86, *Recueil*, стр. 803).

344. Според Обединеното кралство единствените доказателства, на които Комисията се е позовала, за да докаже, че предприятията образуват едно „единствено цяло” са тези, на които тя се е позовала, за да установи нарушение на разпоредбите на член 85. Комисията не е показала нито съществуването между тези предприятия на институционални връзки еднакви с тези, които съществуват между дружество майка и негов филиал, нито загуба на индивидуална автономия, нито липса на конкуренция между тях.

345. Колкото до злоупотребата с господстващо положение, неправилно Комисията е преценила, че самите споразумения, на които тя се е основала, за да установи съществуването на колективно господстващо положение, представляват злоупотреба със същото това колективно господстващо положение (точки 80 и 81 от решението). Само злоупотребата с господстващо положение, т. е. поведението, което представлява злоупотреба от страна на господстващо предприятие е забранено. Злоупотребата се различава от самото господстващо положение, (решения на Съда от 14 февруари 1978 г., *United Brands/Комисия*, точка 249, 27/76, *Recueil*, стр. 207, и от 21 февруари 1973 г., *Continental Can/Комисия*, 6/72, *Recueil*, стр. 215).

346. Ищците изразяват съгласието си с доводите, развити от Обединеното кралство. FR добавя, че нито пазарните дялове, притежавани от съответните предприятия, нито заявената стабилност на тези дялове са достатъчни, за да се установи само въз основа на тях съществуването на господстващо положение. Принадлежността на тримата заинтересувани производители към мултинационални групи, е без значение. SIV, контролирано от италианската държава, има интереси и средства за действие, различни от тези на FR. Засегнатите предприятия отричат да са се представяли на пазара „като единствено цяло, а не като физическо лице” (точка 79, алинея 6). Нито търговците на едро, нито другите потребители на стъкло, предназначено за строителство, нито производители на автомобили не ги възприемат по какъвто и да е начин като едно единствено цяло. Ако съществува на пазара на флоат стъкло голяма взаимозависимост по отношение на цените, тя е наложена от олигополистичната структура на този пазар. Икономическата мощ, която може да упражнява Fiat, по-специално по отношение на доставчиците на автомобилни стъкла, е такава, че заявената „ограничена същност на алтернативни предложения” не би засегнала по никакъв начин позицията на това предприятие.

347. Колкото до злоупотребата, Комисията не е доказала нито че заинтересуваните предприятия с поведението си са ограничили свободата на избор на потребителите или

са ограничили възможностите за пласмент на другите производители на флоат стъкло, нито че те са лишили клиентите от възможността да поставят доставчиците в положение на конкуренция по отношение на цените. Колкото до обвинението за ограничаване възможностите за пласмент на другите производители на флоат стъкло от Общността, внезапно изложено в точки 80 и 81 от решението, ищите излагат, че не съществува никакво доказателство, че другите производители от Общността (Glaverbel, Pilkington и Guardian) са възпрепятствани по какъвто и да е начин за развитие на техните продажби или други дейности в Италия. Fiat се снабдявал също и от Splintex, контролирано от Glaverbel по време на разглежданите събития и от Glasexport.

348. SIV добавя, че Комисията е объркала причината и следствието. Според SIV злоупотребата с господстващо положение, така както е анализирана от Комисията, се изразява в действия, вече смятани за съставляващи споразумения или съгласувани практики по смисъла на член 85, параграф 1, докато съществуването на колективно господстващо положение още не е установено. По тази причина обвинението в злоупотреба с колективно господстващо положение, което се основава на действия и факти, които предхождат класификацията като „колективно господстващо положение”, не е обосновано.

349. VP добавя, че Комисията е пропуснала да даде сериозно определение на пазара на въпросния продукт. Фактът, че е смесила двата пазара, автомобилен и неавтомобилен за целите на прилагането на член 86, е достатъчен сам по себе си, за да бъде оборен доводът и. Колкото до географския пазар, това което има значение са възможностите за внос или казано по друг начин съществуването или липсата на бариери пред вноса. Тъй като такива бариери липсват, няма никаква причина да се ограничава до Италия географския не автомобилен пазар. Що се отнася до автомобилния пазар липсата на бариери за търговията в рамките на Общността е доказана от големия износ на VP (214).

350. Комисията от своя страна прави препратка към точка 79 от решението във връзка с обстоятелствата, при които е позволено да се прилага понятието колективно господстващо положение по отношение на независими предприятия. Нейното намерение съвсем не е да прилага понятието колективно господстващо положение по отношение на разглежданите предприятия с единствения мотив, че те са част от един тесен олигопол, който контролира повече от 80 % от италианския пазар на флоат стъкло. Тя е приложила понятието колективно господстващо положение по отношение на съответните предприятия, тъй като освен факта, че те държат общо много голяма част от пазара, те се представят на пазара като единствено цяло, а не като физически лица. Това се вижда ясно не от структурата на олигопол, а от споразуменията и съгласуваните практики, в резултат на които тримата производители са създали структурни връзки помежду си, конкретизирани именно със систематичната размяна на продукти. Комисията отрича да е възприемала становище, според което член 86 може да се прилага по отношение на предприятия в олигополистично положение, независимо от съществуването на споразумения или на съгласувани практики между тях.

351. Комисията добавя, че дори да е имало някои различия в поведението, както в случая на VP, което дава предпочитания особено на търговците на едро - преработватели, тези различия не са попречили на производителите да следват една и

съща обща пазарна стратегия: те са се държали в същност като предприятия, които принадлежат към една и съща група.

352. Твърдението, според което Комисията е разделила пазарите на автомобилно стъкло и не автомобилно стъкло с оглед прилагането на член 85 и ги е обединила за целите на прилагането на член 86 не отговарят на истината и така или иначе не е от значение. Комисията е направила разграничение между двата сектора само за яснота на своето изложение на фактите и на разглежданите поведения. Никъде в решението тя не приема, че това разграничение може да създаде два отделни пазара, що се отнася до предлагането на флоат стъкло, като основен продукт. Разграничаването между автомобилно и неавтомобилно стъкло е направено само с оглед на статистически и практически цели с цел да се класифицират правилно клиентите. Ако този аргумент се вземе до крайност, може да се стигне до абсурдния извод, че стъклото, предназначено за всеки вид модел кола, представлява само отделен пазар.

353. Комисията твърди, че за да се определи съответния географски пазар, тя би трябвало да вземе под внимание истинските движения на продукти, а не теоретически възможните движения. Всъщност, четири пети от италианското потребление на флоат стъкло е задоволено от производителите, установен в Италия. Следователно, няма никакво съмнение, че Италия е съществена част от Общия пазар, която трябвало да се разглежда като съответния пазар, на който следва да се преценяват възможностите за конкуренция и да се проверява дали съответните предприятия имат колективно господстващо положение (решение на Съда от 14 февруари 1978, United Brands/Комисия, цитирано по-горе).

354. В случая според Комисията поведението на производителите попада със сигурност под забраната, посочена в член 85, с оглед на установените споразумения, които довеждат до съгласувани изменения на цените и до разпределяне на пазара. Това е обективното фактическо положение, в което тримата производители се оказват поради тези споразумения, които са им осигурили колективно господстващо положение. Съответно това положение на господство е последица от незаконните споразумения. Но за да определи съществуването на колективно господстващо положение, Комисията е взела предвид не ограничаващия предмет на незаконните споразумения, а техния ефект, който има за резултат да обедини тримата производители в единствена структура на пазара.

355. Съгласно Комисията достъпът на другите производители от Общността до разглеждания пазар практически е изключен поради кристализирането на пазара от тримата производители в колективно господстващо положение. Без особено значение е според нея, че контролът на дружествата е в ръцете на частния (FP и VP) или на публичния сектор (SIV), тъй като управлението на предприятията се подчинява на едни и същи икономически критерии. Въпросните групи разполагат с повече от 50 % от цялото производство на Общността на флоат стъкло и като се има предвид естеството на този пазар, където близостта до мястото на доставка на продукта има важна роля, те са успели да избегнат конкуренцията на други производители от Общността, които биха могли да имат интерес да пласират своето флоат стъкло в Италия.

356. Тримата производители са злоупотребили с своето господстващо положение като са договорили фиксирани цени и си разпределили пазарните дялове. По този начин те

са лишили клиентите от възможността да накарат конкуренцията между доставчиците чрез цените да действа и са ги лишили също от техния избор, що се отнася до източниците на снабдяване, тъй като достъпът на други производители до италианския пазар е изключен, доколкото тримата въпросни производители контролират пазар, който са си поделили.

Съображения на Съда

357. Съдът отбелязва, че самият текст на член 86, алинея 1 предвижда, че „няколко предприятия” могат да злоупотребяват, когато използват господстващо положение. Според постоянната съдебна практика, както приемат освен това всички страни в контекста на член 85 от Договора, понятието споразумение или съгласувана практика между предприятия не посочва споразумения или съгласувани практики между предприятия, които принадлежат към една и съща група, ако предприятията образуват икономическо цяло (вж. например Решението на Съда от 31 октомври 1974 г. *Centrafarm*, цитирано по-горе, точка 41). От това следва, че когато член 85 се отнася до споразумения или съгласувани практики между „предприятия”, той се отнася до отношения между две или повече икономически единици, способни да влязат в конкуренция една с друга.

358. Съдът смята, че няма никаква причина, юридическа или икономическа, да се предполага, че терминът „предприятие”, който фигурира в член 86, има значение различно от това, което му е дадено в контекста на член 85. Не би могло да се изключи, по принцип, че две или повече независими икономически структури, могат да са свързани на един специфичен пазар от такива икономически връзки, че поради това обстоятелство да притежават заедно господстващо положение по отношение на другите оператори на същия пазар. Такъв би могъл да бъде случаят, ако две или повече независими предприятия разполагат съвместно посредством споразумения и разрешителни, с технологична преднина, която им предоставя възможност за независимо развитие в степен, която може да бъде оценена по отношение на техните конкуренти, техните клиенти и най-накрая, техните потребители (решение на Съда от 13 февруари 1979 г., *Hoffmann-La Roche*, цитирано по-горе, точки 38 и 48).

359. Съдът се сблъсква при това тълкуване с текста на член 8 от Регламента (ЕИО) №4056/86 на Съвета от 22 декември 1986 г. относно установяване за определяне на подробни правила за прилагането на членове 85 и 86 от Договора по отношение на морския транспорт (ОВ L 378, стр. 4). Действително, този текст предвижда в член 82, параграф 2, че развитието на морска конференция, която се ползва от освобождаване от забраната, установена в член 85, параграф 1 от Договора, може да има последици, несъвместими с член 86 от Договора. Искане конференция да се ползва от освобождаване от забрана, установена в член 85, параграф 1 предполага неизбежно споразумение между две или повече независими икономически структури.

360. Следва все пак да се подчертае, че за целите на установяването на нарушение на член 86 от Договора не е достатъчно, както е заявил агентът на Комисията по време на заседанието, да се „рециклират” фактите, които представляват нарушение на член 85, като бъде направена констатацията, че страните по незаконно споразумение или незаконна съгласувана практика имат заедно голям пазарен дял, само благодарение на този факт, те имат колективно господстващо положение и тяхното незаконно поведение се изразява в злоупотребата с него. Следва да се подчертае наред с другото,

че констатирането на съществуване на господстващо положение, което не предполага само по себе си никакъв упрек, предполага определяне на съответния пазар (решения на Съда от 21 февруари 1973 г., Continental Can/Комисия, цитирано по-горе, точка 32 и от 9 ноември 1983 г., Michelin/Комисия, точка 57, 322/81, Recueil, стр. 3461). Следователно Съдът е този, който трябва да провери, първо анализа на пазара, направен в решението и след това обстоятелствата, посочени в подкрепа на установяването на колективно господстващо положение.

361. Що се отнася до определянето на пазара, Съдът припомня, че разделът от фактическата част на решението, озаглавен „Пазарът” (точки 2 - 17) е почти изцяло описателен и освен това съдържа много грешки, пропуски и несигурни елементи, вече разглеждани от Съда. Съдът припомня също, че констатациите, направени от Комисията за отношенията между тримата производители, както и за отношенията между от една страна производителите и от друга страна търговците на едро на неавтомобилния пазар и производителите на автомобили на автомобилния пазар, са в много отношения недостатъчно обосновани. И накрая, Съдът отбелязва, че в раздела от правната част, посветен на „съответния пазар” (точки 76 - 77), решението не добавя нищо по отношение на фактите към това, което вече е казано по-рано.

362. Трябва следователно да се провери дали анализът на пазара, направен в точки 76 и 77 от решението е достатъчно обоснован и освен това дали този анализ е достатъчен като такъв, за да се приеме, както се констатира в решението, че съответният пазар за целите на прилагането на член 86 е от гледна точка на продукта, пазарът на флоат стъкло изобщо, а от географска гледна точка - Италия.

363. Що се отнася до продукта Съдът отбелязва, че ищите са изтъкнали, както в хода на административното производство, така и в своите писмени становища и в пледоариите си, многобройни аспекти на пазара на флоат стъкло изобщо, които са упоменати в решението (вж. по-горе раздел А „Относно преценката на пазара”). Такъв е случаят със структурните различия между автомобилния пазар и неавтомобилния пазар (монополно положение на Fiat като купувач по отношение присъствието на независими търговци на едро и преработватели), с различията между видовете флоат стъкло (стъкло наречено „отлято”, произвеждано единствено от FP, различно от флоат стъклото) и на различията между видовете продукти, доставяни на пазара от производителите (специализирани и/или преработени продукти, различни от основните продукти). В действителност, Комисията не е длъжна да разисква, в решенията си всеки довод, представен от заинтересуваните предприятия. Но във връзка с прилагането на член 86 в конкретния случай Съдът констатира, че е необходим анализ на доказателствата за преценката на въпроса за господстващото положение, т. е. за преценката на степента, в която действието на конкуренцията е отслабено от присъствието според твърденията на тримата производители на пазара (решение на Съда от 13 февруари 1979, Hoffmann-La Roche, цитирано по-горе, точка 91). В решението няма и най-малкото упоменаване на причините, поради които Комисията е счела за подходящо да раздели преценката си за развитието на предприятията по отношение съответно на автомобилния пазар и неавтомобилния пазар, след като тя твърди, че за целите на прилагането на член 86, пазарът на флоат стъкло трябва да се разглежда като единствен пазар. Твърдението на Комисията в нейните писмени становища, според което разграничението между автомобилния и неавтомобилния пазар е направено само за яснота на изложението, противоречи на текста на диспозитива на решението.

364. Съдът смята, че същото важи и за така наречения анализ на географския пазар. В решението се твърди (точка 77), че „географското разполагане на производствените съоръжения е жизненоважен фактор ... тъй като, колкото повече се увеличава разстоянието между производствения център и точките за доставка, толкова повече логистичната система става критична и конкурентоспособността на продукта намалява”. Но от преписката се установява, че италианските производители е трябвало да се съобразят с ефекта от конкуренцията на продуктите, които идват от Бенелюкс, от страните от Източна Европа и дори от Турция. Следователно е от значение да се изследва значението на съответните разстояния между от една страна най-големите точки за доставка в Италия и от друга страна италианските производствени центрове и тези извън Италия.

365. Но не е необходимо Съдът да се произнася окончателно по въпроса дали недостатъчният анализ, който Комисията е счела за подходящ да посвети на определянето на пазара е подкрепен със задоволителни доказателства, тъй като Комисията е заявила, както на неформалната среща свикана от съдията докладчик (вж. по-горе, точка 50), така и на заседанието, че изречението, което се съдържа в точка 79, алинея 6 от решението, „тези предприятия се представят на пазара като едно цяло, а не като физически лица”, представлява основен елемент от нейната позиция относно прилагането на член 86 от Договора, чиято основателност именно тя е трябвало да докаже. Става ясно от всичко изложено по-горе, че Комисията е далеч от доказването на основателността на това твърдение.

366. От това следва, че дори ако се предположи, че обстоятелствата в случая дават основание за прилагане на понятието „колективно господстващо положение” (в смисъл на положение на господство, в което се намират няколко независими предприятия), Комисията не е представила доказателства за това. Комисията дори не е опитала да събере фактите, необходими, за да се съпоставят от една страна икономическата власт на тримата производители и от друга страна тази на Fiat, които могат да се неутрализират.

367. Що се отнася до член 2, буква г) от решението, в който Комисията обвинява единствено FP и SIV, че са нарушили член 86 в отношенията си с групата Piaggio, следва да се отбележи, че в мотивите към решението няма никакво упоменаване на това възражение.

368. От това следва, че член 2 от решението трябва да бъде отменен изцяло.

369. Що се отнася до член 3 от решението Съдът припомня, че в точка 84, буква в), алинея 2 от решението, Комисията твърди, че тя не е сигурна, че нарушенията са преустановени. Тъй като единствените нарушения, за които Съдът е установил, че Комисията е доказала по съответния ред, са преустановени най-късно на 21 октомври 1985 г., член 3 остава без предмет и трябва да бъде отменен.

Относно глобите

370. От изложеното по-горе следва, че член 4 от решението, в частта, в която налага глоба на Vernante Pennitalia SpA, трябва да бъде отменен.

371. Що се отнася до глобите, наложени на FP и SIV, става ясно от всичко изложено по-горе, че те не биха могли да останат непроменени. В действителност, тези глоби са наложени с предположението, че е налице силно обвързващо споразумение между тримата членове на един национален олигопол, защитен срещу ефективна конкуренция от икономически и географски бариери, което е далече от действителността. При тези обстоятелства Съдът трябва да разгледа при изпълнение на неограничената си юрисдикция дали е необходимо да се премахнат или поне да се намалят глобите, наложени на FP и SIV.

372. Съдът отчита факта, че нарушението на член 85, параграф 1 от Договора, което е прието по отношение на FP и SIV, е нарушение по смисъла на цитираната разпоредба и заинтересуваните предприятия вече са обвинявани, макар и не санкционирани в Решението от 1981 г. Съответно дори нарушенията, установени от Съда, да са много по-малко сериозни от всички нарушения, приети в решението, Съдът смята, че не глобите не могат да бъдат отменени изцяло.

373. Съдът отбелязва, че в член 85 от решението Комисията обяснява, че размерът на глобите е определен по отношение на ролята на всяко едно от предприятията в споразуменията и съгласуваните практики на периода от време, през който те са участвали в нарушението, на съответните им доставки на стъкло и общия оборот на всяко от тях. Само двете последни съображения (съответните доставки и оборот) са имали значение за определяне на глобите, наложени само на FP и SIV. След като това е така Съдът смята, че следва да се запази съотношението на наложените на тези две предприятия глоби, като в същото време бъде намален техният размер.

374. Съответно Съдът при изпълнение на неограничената юрисдикция намалява размера на глобите, наложени на FP и SIV с шест седми.

По съдебните разноски

375. Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Комисията е загубила срещу VP, и тъй като VP е направило искане за възстановяване на разноските, следва Комисията да бъде осъдена да заплати съдебните разноски на VP.

376. Съгласно член 87, параграф 3 от Процедурния правилник Съдът може да разпредели съдебните разноски или да реши всяка страна да понесе направените от нея съдебни разноски, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания, или поради изключителни обстоятелства. Следва да се отбележи, че Комисията е загубила срещу FP и SIV по голяма част от исканията си. Но само FP е направило искане да му бъдат заплатени разноските, докато SIV не е направило искане в този смисъл. При тези условия Съдът смята, че Комисията следва да бъде осъдена да заплати собствените си разноски, по отношение на FP и SIV и да заплати половината от разноските на FP. FP да понесе половината, а SIV да понесе изцяло собствените си разноски.

377. Съгласно член 87, параграф 4 Процедурния правилник държавите-членки, които са встъпили в производството понасят собствените си разноски. Съответно Обединеното кралство ще понесе собствените си разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

1. Член 1, букви б), в) и д), членове 2 и 3 от решението се отменят.

2. Член 1, буква а) от решението се отменя:

- доколкото се отнася до Vernante Pennitalia SpA;

- доколкото се отнася до участието на Fabbrica Pisana SpA и Società Italiana Vetro SpA в споразумения и съгласувани практики, предназначени да повлияят на политиките на покупка и продажба на основните търговци на едро;

- доколкото се отнася до участието на Fabbrica Pisana SpA и Società Italiana Vetro SpA в споразумения и съгласувани практики относно цените и условията за продажба, преди 1 септември 1983 г. и след 21 октомври 1985 г.

3. Член 1, буква г) от решението се отменя доколкото се отнася до участието на Fabbrica Pisana SpA и Società Italiana Vetro SpA в споразумения и съгласувани практики относно исканите цени и квотите за доставка, които да се приложат по отношение на групата Piaggio след 31 декември 1984 г.

4. Глобата, наложена на Vernante Pennitalia SpA, се отменя.

5. Размерът на глобата, наложена на Fabbrica Pisana SpA, се определя на 1 000 000 ECU.

6. Размерът на глобата, наложена на Società Italiana Vetro SpA, се определя на 671 428 ECU.

7. Исковите молби на Fabbrica Pisana SpA и Società Italiana Vetro SpA се отхвърлят в останалата част.

8. Осъжда Комисията да заплати разноските, направени от Vernante Pennitalia SpA, и половината от разноските, направени от Fabbrica Pisana SpA. Fabbrica Pisana SpA да понесе половината от собствените си разноски.

9. Società Italiana Vetro SpA, Комисията и Обединеното кралство ще понесат собствените си разноски.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 10 март 1992 година.

Подписи